Hồ Thu Hương



chia_khoa

Mục lục

- 1. Lời cảm ơn
- 2. Lời mở đầu
- 3. PHẦN 1: BẮT ĐẦU
- 4. ĐINH HÌNH
- 5. Bí quyết 1: Bạn không thể bắt đầu nếu thiếu niềm đam mê
- 6. Bí quyết 2: Cách chọn ngoại ngữ để học
- 7. Bí quyết 3: Chọn thời điểm bắt đầu học ngoại ngữ
- 8. <u>LẬP LỘ TRÌNH</u>
- 9. Bí quyết 4: Đặt ra mục tiêu học ngoại ngữ
- 10. Bí quyết 5: Liên kế hoạch học ngoại ngữ
- 11. Bí quyết 6: Đi từng bước một
- 12. Bí quyết 7: Cường độ học ngoại ngữ
- 13. NGUỒN TÀI LIỆU
- 14. Bí quyết 8: Phong cách học tập
- 15. Bí quyết 9: Chon tài liệu học
- 16. Bí quyết 10: Luôn mang theo cuốn từ điển bên mình
- 17. Bí quyết 11: Học từ những người đi trước
- 18. THAY ĐỔI THÁI ĐỘ
- 19. Bí quyết 12: Loại bỏ cảm giác thiếu tự tin
- 20. Bí quyết 13: Chấp nhận mắc lỗi
- 21. Bí quyết 14: Thoát khỏi vùng an toàn
- 22. Bí quyết 15: Tìm kiếm và duy trì động lực
- 23. PHẦN 2: NÂNG CAO
- 24. <u>TỪ VỰNG VÀ NGỮ PHÁP</u>
- 25. Bí quyết 16: Bắt đầu bằng 100 từ thông dụng
- 26. Bí quyết 17: Những câu giao tiếp phổ biến
- 27. Bí quyết 18: Học từ mới bằng thuật ký ức
- 28. Bí quyết 19: Flashcard
- 29. Bí quyết 20: Học theo chủ đề/chuyên ngành
- 30. Bí quyết 21: Sử dụng ngay những từ mới học
- 31. Bí quyết 22: Google
- 32. Bí quyết 23: Góc nhỏ ngữ pháp
- 33. <u>LUYỆN BỐN KỸ NĂNG</u>

- 34. KŸ NĂNG 1: NGHE
- 35. Bí quyết 24: Kỹ năng lắng nghe
- 36. Bí quyết 25: Nghe bài hát và hát theo
- 37. Bí quyết 26: Nghe với phụ đề
- 38. <u>KỸ NĂNG 2: NÓI</u>
- 39. Bí quyết 27: Chọn cách phát âm của ai?
- 40. Bí quyết 28: Để phát âm chuẩn
- 41. Bí quyết 29: Phát âm chuẩn tên của người nước ngoài
- 42. Bí quyết 30: Ngữ điệu
- 43. Bí quyết 31: Để không "âm à âm ừ"
- 44. KŸ NĂNG 3: ĐOC
- 45. Bí quyết 32: Bắt đầu đọc bằng những tài liệu đơn giản
- 46. Bí quyết 33: Cách đọc hiệu quả
- 47. Bí quyết 34: Đọc nhẩm thay vì đọc trong đầu
- 48. KŸ NĂNG 4: VIẾT
- 49. Bí quyết 35: Penpal
- 50. Bí quyết 36: Viết nhật ký
- 51. Bí quyết 37: Những cách khác để cải thiện kỹ năng viết
- 52. Kỳ THI NGOẠI NGỮ
- 53. Bí quyết 38: Thời điểm lấy chứng chỉ
- 54. Bí quyết 39: Chọn chứng chỉ ngoại ngữ
- 55. Bí quyết 40: 10 quy tắc vàng để chuẩn bị cho kỳ thi
- 56. Bí quyết 41: Để đạt điểm cao trong kỳ thi
- 57. PHẨN 3: DUY TRÌ
- 58. ĐƯA NGOẠI NGỮ VÀO CUỘC SỐNG
- 59. Bí quyết 42: Sử dụng ngoại ngữ trong cuộc sống hằng ngày
- 60. Bí quyết 43: Tìm hiểu về văn hóa, lối sống
- 61. Bí quyết 44: Liên kết cách giao tiếp với văn hóa
- 62. Bí quyết 45: Học tục ngữ và thành ngữ
- 63. Bí quyết 46: Học ngoại ngữ qua ẩm thực
- 64. Bí quyết 47: Kết nối việc học ngoại ngữ với sở thích
- 65. Bí quyết 48: Biến thời gian rảnh rỗi thành các giờ học mini
- 66. <u>Bí quyết 49: Tư duy ngôn ngữ</u>
- 67. <u>KÉT NÓI</u>
- 68. Bí quyết 50: Tìm bạn đồng hành đế cùng học ngoại ngữ
- 69. Bí quyết 51: Kết bạn với người nước ngoài
- 70. Bí quyết 52: Tham gia các mạng lưới quốc tế

- 71. <u>Bí quyết 53: Làm việc và tham gia hoạt động tình nguyện bằng ngoại ngữ</u>
- 72. Bí quyết 54: Các cơ hội ra nước ngoài
- 73. TRỞ THÀNH NGƯỜI ĐA NGÔN NGỮ
- 74. Bí quyết 55: Có nên học nhiều ngoại ngữ cùng lúc?
- 75. <u>Bí quyết 56: Để học nhiều ngôn ngữ khác nhau mà không bị nhầm lẫn</u>
- 76. Bí quyết 57: Trở thành một phiên bản mới với ngôn ngữ mới
- 77. Bí quyết 58: Đừng là "Pocho"
- 78. Lời khuyên của các chuyên gia nước ngoài
- 79. Vượt qua rào cản ngôn ngữ nhờ du lịch nước ngoài
- 80. Bí quyết học tiếng cấp tốc của người thành thạo 4 ngoại ngữ
- 81. Hãy thu hút tôi và tôi sẽ học được
- 82. <u>Lời kết</u>
- 83. Danh sách tài liệu tự học ngoại ngữ

Cuốn sách này tôi xin gửi tặng các bạn, những công dân toàn cầu tương lai của Việt Nam. Hãy cố gắng học ngoại ngữ thật tốt để trở thành những người đa ngôn ngữ các bạn nhé! Tôi tin rằng điều này sẽ giúp cho bản thân các bạn và đất nước Việt Nam ngày càng phát triển, thành công trên con đường hội nhập.

HỒ THU HƯƠNG

Lời cảm ơn

Xin chân thành cảm ơn các em: Võ Trí Tín, Phan Thị Thanh Thúy, Lương Huỳnh Trọng Nghĩa, Hiền Dương Ngọc Khánh, Nguyễn Thùy Dung, Lê Đình Tân An, Dương Đức Thiện và Lê Huyền Ẩn Linh đã đọc bản thảo, cho chị ý kiến và những gợi ý tuyệt vời.

Xin cảm ơn cô Julie Fishman, chị Adina Laura Achim, anh Miguel Ángel Guillén Torres và bạn Daniela Dragomir đã chia sẻ những bí quyết học ngoại ngữ bổ ích cho độc giả của cuốn sách này.

Lời mở đầu

Sống tại "trái tim châu Âu" từ thuở bé nên tôi coi việc học ngoại ngữ là một điều tư nhiên và là một phần tất yếu của cuộc sống. Năm lên chín tuối tôi đến Công hòa Séc sinh sống cùng me và em trai, và đã có một khoảng thời gian chất vật để có thể sử dụng thứ ngôn ngữ phức tạp thuộc hệ ngữ tộc Slav và hòa nhập vào nền văn hóa bản địa mới la. Tôi vừa phải đấu tranh với từ vưng và ngữ pháp khó nhớ của tiếng Séc vừa phải học ngoại ngữ bắt buộc ở trường là tiếng Anh. Khi lên lớp bảy, tôi lai bắt đầu học ngoại ngữ bắt buộc thứ hai là tiếng Pháp. Lên đai học, tôi chọn học tiếng Tây Ban Nha chỉ vì tôi cảm thấy nó thật lãng mạn và đầy cảm xúc mà không hề biết rằng nó sẽ thay đổi hoàn toàn cuộc sống của tôi. Giờ đây, bốn ngoại ngữ hoàn toàn khác nhau đó không làm cho tôi bối rối. Phải chăng là vì tôi có "năng khiếu ngoại ngữ bẩm sinh"? Rất có thể, nhưng tôi cam đoan với ban rằng không có năng khiếu bấm sinh nào có thế giúp ban nâng cao khả năng ngoại ngữ nếu ban không chăm chỉ học hành một cách bền bỉ, kiên trì. Như cưu Tổng thống Hoa Kỳ Calvin Coolidge đã nói: "Không có gì trên thế giới này có thể thay thế được lòng kiên trì. Tài năng không thế, rất nhiều người có tài năng nhưng lại không thành công. Thiên tài không thể, vì thiên tài mà không được công nhận thì cũng chỉ là truyền thuyết. Giáo dục cũng không, khi mà cả thế giới này có quá nhiều người có học bị bỏ quên. Chỉ có lòng kiên trì và sư quyết tâm là có quyền lực tuyết đối." Đúng vây, mỗi ngôn ngữ tôi học được đều nhờ vào những năm tháng miệt mài đèn sách và luyện tập. Bí quyết và cũng là lời khuyên đáng giá nhất mà tôi muốn gửi tới bạn qua cuốn sách này là: Luôn kết nối việc học tập với thực hành.

Ở châu Âu, việc học các ngôn ngữ khác nhau đã trở thành một phần không thể tách rời trong cuộc sống của mỗi người. Vì những quốc gia châu Âu khá bé nhỏ và dễ dàng di chuyển từ nước này qua nước khác nên mọi người nhận thức được rằng họ cần học và sử dụng nhiều ngôn ngữ khác nhau để có thể tận dụng được hết các cơ hội đi xuyên biên giới. Ở các nước như Hà Lan, Bỉ hoặc

Đức, bạn khó có thể tìm ra người không biết sử dụng một ngoại ngữ nào. Nhưng ngay cả khi bạn không sống ở châu Âu, việc sử dụng ngoại ngữ thành thạo là điều tất yếu trong thời đại toàn cầu hóa. Dưới đây, tôi sẽ liệt kê cho bạn một vài lợi ích từ việc học ngoại ngữ:

SỬ DỤNG THÀNH THẠO NGOẠI NGỮ...

- Giúp bạn mở rộng và nâng cao cơ hội trong học tập, nghề nghiệp, cuộc sống cá nhân...
- Là một trong những kỹ năng cần thiết để đáp ứng nhu cầu của thị trường lao động ngày nay. Ngoại ngữ sẽ giúp bạn nâng cao lợi thế cạnh tranh khi xin việc làm.
- Không chỉ là một cách giao tiếp đơn giản giữa các nhóm người khác nhau mà còn là phương tiện để nâng cao tầm hiểu biết về lịch sử, văn hóa, tư duy và phong tục tập quán của các quốc gia khác.
- Giúp bạn thưởng thức các tác phẩm nghệ thuật, văn học từ ngôn ngữ gốc.
- Giảm bớt sự phân biệt chủng tộc và các định kiến.
- Làm cho người bản xứ ngạc nhiên và thích thú khi thấy bạn sử dụng ngôn ngữ của họ đồng thời giúp cho những mối quan hệ quốc tế được mở rộng, gắn bó hơn.
- Tránh được các vấn đề bất đồng ngôn ngữ như các nhân vật trong phim Lạc lối ở Tokyo¹ hay Đám cưới tại Hy Lạp².
- Cười nhiều hơn vì hiểu được nhiều câu chuyện phiếm.
- Có thêm sở thích và đam mê vì bạn được tiếp xúc với nhiều nền văn hóa khác nhau.
- Giúp bạn hiểu hơn về tiếng mẹ đẻ, về quê hương và đất nước mình.
- Mở rộng các mối quan hệ xã hội và có thêm nhiều bạn bè mới đầy thú vi.
- Là tiền đề để bạn học những ngôn ngữ khác dễ dàng hơn.
- Giúp bạn có trí nhớ sắc bén và ít bị đãng trí hơn những người chỉ sử dụng được một ngôn ngữ.
- Có tư duy tốt hơn, não bộ trở nên linh hoạt và nhạy bén hơn.
- Tạo điều kiện thuận lợi khi bạn muốn bước ra thế giới.

• Là một trong những yếu tố quan trọng giúp bạn trở thành "công dân toàn cầu"...

¹ Tên tiếng Anh: Lost in Translation, là một bộ phim hài – chính kịch của Mỹ do Sofia Coppola viết kịch bản và đạo diễn, được sản xuất vào năm 2003. Bộ phim xoay quanh câu chuyện giữa một diễn viên hết thời và một cô gái vừa tốt nghiệp đại học vô tình nảy sinh tình cảm sau khi gặp nhau tại một khách sạn ở Tokyo.

² Tên tiếng Anh: My Big Fat Greek Wedding, là một bộ phim hài – chính kịch của Mỹ do Joel Zwick làm đạo diễn, được sản xuất vào năm 2002. Bộ phim kể về mối quan hệ giữa một phụ nữ Mỹ gốc Hy Lạp với người đàn ông không phải người Hy Lạp và những bất đồng văn hóa, phong tục giữa họ khi làm đám cưới.

Với những ích lợi kể trên, bạn còn chần chừ gì nữa mà chưa đầu tư thời gian cho việc học ngoại ngữ? Có thể vì bạn chưa biết cách lập kế hoạch học hiệu quả? Vì bạn chưa tìm được tài liệu thích hợp (trong vô vàn các tài liệu trên mạng và tại các cửa hàng sách)? Hay bạn cảm thấy tự ti? Bạn không thể nhớ các từ vựng khó học và những quy tắc ngữ pháp đáng ghét? Bốn kỹ năng nghe – nói – đọc – viết làm cho bạn đau đầu? Bạn cảm thấy không thể vượt qua kỳ thi ngoại ngữ? Bạn không biết cách đưa ngoại ngữ vào cuộc sống hằng ngày? Bạn lo sợ khi giao tiếp với người bản xứ? Hoặc bạn cảm thấy rằng trở thành người đa ngôn ngữ là một điều không thể vươn tới? Nếu bạn dám trả lời "Có" cho ít nhất một trong những câu hỏi trên, cuốn sách này sẽ mang tới những lời khuyên bổ ích cho bạn.

Tôi đã sử dụng được năm ngôn ngữ khác nhau, hiện đang học ngôn ngữ thứ sáu là tiếng Trung và tôi tin rằng bạn cũng có thể làm được điều này. Trong phạm vi cuốn sách này, tôi sẽ giới thiệu những bí quyết tự học ngoại ngữ mà bạn cũng có thể áp dụng cho mình. Cuốn sách còn dành cho những người đam mê ngoại ngữ, muốn học ngoại ngữ nhưng chưa biết bắt đầu bằng cách nào, đặc biệt dành cho những người không thể hoặc không muốn tốn nhiều tiền bạc để theo học các lớp học ngoại ngữ. Thay vì tham gia một

khóa học ngoại ngữ đắt tiền, bạn có thể đọc cuốn sách này để tham khảo những bí quyết tự học ngoại ngữ một cách hiệu quả. Xin lưu ý rằng cuốn sách không hướng dẫn cụ thể cách học một ngôn ngữ nhất định mà đưa ra các bí quyết học ngoại ngữ tổng quát. Những ví dụ và tài liệu được đề cập đến trong cuốn sách tập trung vào những ngôn ngữ phổ biến nhất hoặc những ngôn ngữ mà tôi sử dụng. Tôi tin rằng bạn có thể áp dụng những lời khuyên và bí quyết mà tôi đưa ra cho bất cứ ngôn ngữ nào.

Trong những bí quyết của tôi, bạn sẽ thấy tôi nhắc tới rất nhiều nguồn tài liệu khác nhau. Mỗi người trong chúng ta có nhu cầu và cách học khác biệt, vậy nên thay vì nghiên cứu tất cả các tài liệu đề xuất, hãy thử nghiệm và chọn ra một hoặc một vài tài liệu bạn thấy phù hợp, hiệu quả để theo học.

Trong cuốn sách này, bạn sẽ thấy những mã QR được đặt ở phần Bài tập sau mỗi Bí quyết. Những mã QR đó sẽ dẫn bạn đến các trang web hoặc nhóm Facebook để hoàn thành bài tập hoặc để tham khảo thêm thông tin. Để có thể quét mã QR, bạn hãy tải các ứng dụng điện thoại như QR Code Reader vào điện thoại. Tôi đã tạo ra nhóm HCX: Cộng đồng đa ngôn ngữ để các độc giả giao lưu, học hỏi và hỗ trợ lẫn nhau. Tôi cũng sẽ cố gắng trả lời tất cả bình luận của các bạn. Mời bạn tham gia vào nhóm và tích cực trao đổi trong quá trình đọc cuốn sách!



Cuốn sách này không chỉ để đọc và nâng cao tầm hiểu biết về ngoại ngữ mà tôi muốn bạn thực hiện ba điều sau với mỗi bí quyết mà tôi đưa ra:

- 1. Đọc và ghi chép lại những điều quan trọng, những điều bạn chưa biết vào một cuốn vở;
- 2. Thực hiện các bài tập ở cuối mỗi bí quyết;
- 3. Quét mã QR, tham gia bình luận với các độc giả khác và với tôi. Như tôi đã nói ở trên, hãy luôn gắn liền việc học tập với việc thực hành.

Bạn đã sẵn sàng cầm chìa khóa để mở cánh cửa bước vào thế giới học ngoại ngữ chưa? Hãy bắt đầu cùng tôi nhé!

Phần 1 Bắt đầu

Định hình

"Aller Anfang ist schwer."

"Vạn sự khởi đầu nan."

- Ngạn ngữ Đức

Em hiện đang học Dược mà không biết nên học ngoại ngữ gì thì hợp. Em tính tự học tiếng Đức mà cũng không có nhiều thời gian để học. Em chưa biết gì về tiếng Đức hết nên cũng không hẳn là thích.

(Phan Thị Kim Tuyền, TP. Hồ Chí Minh)

Bí quyết 1Bạn không thể bắt đầu nếu thiếu niềm đam mê

Ban có biết?

Trên thế giới³ có trên dưới 7.000 "ngôn ngữ sống".

³ Ngôn ngữ vẫn đang được sử dụng trong giao tiếp hằng ngày.

Trong tiếng Anh, ba bí quyết đưa chúng ta vươn tới thành công được bắt đầu bằng ba chữ P: Passion (niềm đam mê), Patience (sự kiên nhẫn) và Persistence (sự bền bỉ). Học ngoại ngữ tốn khá nhiều thời gian và công sức, đòi hỏi chúng ta có lòng kiên nhẫn và sự quyết tâm cao. Nếu không có niềm đam mê học ngoại ngữ, bạn sẽ không có đủ kiên nhẫn ngồi hàng trăm, hàng nghìn giờ để miệt mài học từ vựng, nghiên cứu ngữ pháp hoặc cố gắng phát âm chuẩn như người bản xứ.

Đừng học thêm một ngôn ngữ mới chỉ để ra oai, để "bằng bạn bằng bè" hay để bắt kịp xu hướng. Bạn cần có lý do chính đáng. Hãy kết nối việc học ngoại ngữ với sở thích hay chuyên môn để bạn có những động cơ vững chắc và không bị mất động lực khi đi sâu vào ngoại ngữ. Bốn năm học tiểu học ở Việt Nam, tôi học tiếng Anh như một con vẹt để có điểm tốt ngoài ra tôi không có lý do khác để cải thiện tiếng Anh. Hồi đó, tôi đã không tìm ra niềm đam mê để học ngoại ngữ. Sau bốn năm học tiếng Anh chống chế, mặc dù tôi thường xuyên đạt được điểm cao nhưng khả năng tiếng Anh của tôi vẫn giậm chân tại chỗ. Có lẽ bạn nghĩ rằng một đứa trẻ cần nhiều hơn bốn năm để có thể tiếp thu được một ngôn ngữ mới. Nhưng thử nghĩ xem, có bao nhiều phần trăm trong số những người xung

quanh bạn sử dụng tiếng Anh thành thạo sau khi đã ra trường mặc dù họ đã cần cù học ngoại ngữ hơn 10 năm tại trường học?

Ví dụ sau đây sẽ cho bạn thấy niềm đam mê có ảnh hưởng lớn tới việc học ngoại ngữ như thế nào.

Tôi có một chuyển du học ngắn hạn ở Argentina vào năm tôi 21 tuổi, độ tuổi không còn là quá trẻ để bắt đầu học một ngôn ngữ mới. Trước khi đặt chân đến Buenos Aires, tôi đã học tiếng Tây Ban Nha căn bản trong ba học kỳ tại trường Đại học Kinh tế Praha. Nhưng việc học tiếng Tây Ban Nha trên lớp ba tiếng mỗi tuần không đủ đế cho tôi tự tin giao tiếp với người bản địa. Thật may, vừa bước xuống sân bay quốc tế Ezeiza của Buenos Aires, tôi đã bi mê hoặc bởi nền văn hóa mới mẻ hiện ra trước mắt. Những ngày tiếp theo, tôi chìm trong niềm vui sướng ngây ngất với đất nước Mỹ Latinh mà tôi mới làm quen. Tôi bi mê hoặc bởi những hoạt đông trên đường phố mỗi ngày, say sưa ngắm nhìn những cặp đôi đang nhảy vũ điệu tango⁴ cùng với biển người bất tận đổ đi tìm kiếm những món đồ thủ công cổ tại Hội chợ San Telmo được tổ chức vào Chủ nhật hằng tuần. Tôi ngồi trên bãi cỏ và chuyền tay cốc chè maté⁵ nóng hổi, đắng chát với những người bạn mà tôi mới quen. Ở Argentina không có khoảng cách giữa người với người, tất cả đều là mejores amigos (những người ban tốt nhất) từ giây phút gặp gỡ đầu tiên. Tôi mọng muốn được nói chuyện và hiếu những con người thú vị mà tôi được tiếp xúc hằng ngày. Tôi muốn tìm hiểu về những nét đặc sắc của nền văn hóa thú vi đang mở ra trước mắt. Cứ như vây, cuộc sống ở Argentina đã khơi dậy niềm đam mê với ngôn ngữ của Evita Peron⁶. Carlos Gardel⁷ và Che Guevara⁸ trong trái tim tôi. Và chỉ sau sáu tháng học tập tại Argentina, tội đã sử dụng được tiếng Tây Ban Nha một cách thành thao và đạt điểm cao trong các môn học bằng tiếng Tây Ban Nha. Tôi khuyên bạn hãy tìm ra tình yêu với ngoại ngữ trước khi bắt tay vào học.

⁴ Tên một điệu nhảy kết hợp âm nhạc có nguồn gốc từ khu ngoại ô Buenos Aires, Argentina và Montevideo, Uruguay.

⁵ Maté (hoặc yerba maté) là một loại chè truyền thống ở Nam Mỹ có chứa caffein. Loại chè này được chế biến bằng cách ngâm lá chè yerba maté khô trong nước nóng hoặc lạnh, người uống có thể cho thêm đường và sữa. Maté đựng trong quả bầu khô (calabaza) và uống bằng ống hút bạc (bombilla).

⁶ Eva Perón (1919-1952), hay còn được biết đến với cái tên thân mật Evita, là người vợ thứ hai của Tổng thống Argentina Juan Perón. Bà được người dân Argentina ngưỡng mộ vì đã đấu tranh giành quyền bầu cử cho phụ nữ, đảm bảo lợi ích cho người lao động và thành lập các bệnh viện cũng như các trại mồ côi.

⁷ Carlos Gardel (1890-1935) là ca sĩ, nhạc sĩ và diễn viên người Argentina. Ông được mệnh danh là Vua Tango bởi những đóng góp và sức ảnh hưởng vào phong cách âm nhạc tango.

⁸ Ernesto Guevara de la Serna (1928-1967), được biết đến như "Che" Guevara, là một nhà cách mạng Mác-xít nổi tiếng người Argentina. Ông là một nhà lý thuyết quân sự, nhà lãnh đạo phong trào cách mạng Cuba cùng đội quân du kích. Ông được mệnh danh một huyền thoại, một biểu tượng toàn cầu với phong cách lãng mạn cách mạng.

Học ngoại ngữ với niềm đam mê, bạn sẽ không có cảm giác mệt mỏi và chán nản mà ngược lại, bạn sẽ cảm thấy hạnh phúc mỗi khi đạt được một điều gì đó trong quá trình học tập của mình. Cảm giác vui sướng mỗi khi học được những từ vựng mới, viết xong một bài văn bằng ngoại ngữ hay giao tiếp lưu loát với người nước ngoài sẽ tạo động lực để bạn tiếp tục rèn luyện và nâng cao trình độ của mình.

BÀI TẬP CHO BẠN

 Hãy viết ra 10 điều (sở thích) khiến bạn cảm thấy thích thú mỗi khi thực hiện chúng. Bên cạnh từng sở thích, hãy viết ra những ngoại ngữ mà bạn có cơ hội sử dụng. Cuối cùng, hãy viết ra những cách mà sở thích của bạn cho bạn khả năng sử dụng ngoại ngữ (ví dụ: nhảy tango - học tiếng Tây Ban Nha - giáo viên dạy nhảy là người Argentina).

 QUÉT MÃ QR: Bạn có vướng mắc khi tìm kiếm niềm đam mê có liên quan đến ngoại ngữ? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 1.



Bí quyết 2Cách chọn ngoại ngữ để học

Bạn có biết?

Tiếng Trung có 50.000 ký tự và bạn cần biết khoảng 2.000 ký tự để đọc được báo.

Nếu bạn chưa biết bất cứ ngôn ngữ nào ngoài tiếng mẹ đẻ, tôi khuyên bạn nên bắt đầu bằng tiếng Anh vì sự phổ biến của ngôn ngữ này. Trong xã hội chúng ta đang sống, tiếng Anh được coi là một trong những "ngôn ngữ của thế giới" và là một trong sáu ngôn ngữ chính thức của Liên Hợp Quốc. Tiếng Anh là ngôn ngữ mẹ đẻ của hơn 375 triệu người và tổng số người nói tiếng Anh trên thế giới lên tới 1,5 tỷ. Tiếng Anh cũng là một yêu cầu khá phổ thông đối với nhiều vị trí công việc không chỉ tại các công ty đa quốc gia mà còn ở các công ty nội địa lớn – nhỏ. Thêm nữa, phần lớn các tài liệu trên mạng, ngay cả cho những khóa học ngoại ngữ khác, cũng được viết bằng tiếng Anh. Các tài liệu mà tôi sẽ giới thiệu với bạn trong cuốn sách này cũng không phải là ngoại lệ. Trong thời đại ngày nay không sử dụng được tiếng Anh là một hạn chế không đáng có ở các bạn trẻ.

Nhưng nếu bạn đã nắm vững được tiếng Anh và muốn học thêm một ngôn ngữ khác, trước khi đưa ra quyết định tôi khuyên bạn nghiên cứu những dữ liệu sau đây:

- Số lượng người sử dụng và số lượng người đang học ngôn ngữ bạn có ý định học.
- Mức độ khó khăn của việc học ngôn ngữ đó đối với người nói tiếng Việt và những ngôn ngữ bạn am hiểu.

- Mức độ sử dụng ngôn ngữ đó trong cuộc sống hằng ngày.
- Xu hướng việc làm và số lượng công việc yêu cầu ngôn ngữ đó tại Việt Nam hoặc ở quốc gia bạn muốn định cư.

Ba yếu tố để bạn chọn theo học một ngoại ngữ mới là: dựa theo sở thích, hoàn cảnh hoặc xu hướng của thời đại.

Chọn một ngôn ngữ mới theo sở thích của bản thân là điều dễ nhất vì thường thì bạn sẽ tiếp thu nhanh chóng những điều bạn yêu thích hơn là những điều bạn không thích thú. Sở thích có thể đến từ văn hóa, nghệ thuật, con người... của đất nước sử dụng ngôn ngữ đó.

Bạn cũng có thể chọn học ngôn ngữ mới dựa theo hoàn cảnh nhất định. Ví dụ như, nếu bạn đang có ý định trong tương lai sẽ đi du học châu Âu, bạn nên chọn học các ngôn ngữ phổ biến ở châu Âu như tiếng Đức hoặc Pháp, hoặc học ngôn ngữ của đất nước bạn có khả năng sẽ đi du học. Cũng có thể bạn chọn học một ngôn ngữ vì nửa kia của mình. Theo kinh nghiệm của tôi thì việc sử dụng ngoại ngữ với người chúng ta yêu thương hoặc với người chúng ta giao tiếp thường xuyên có hiệu quả rất lớn.

Nếu không xuất phát từ sở thích và hoàn cảnh, hãy chọn ngôn ngữ cho bạn nhiều khả năng sử dụng nhất. Hãy nghiên cứu xem những ngôn ngữ nào có nhiều người sử dụng. Nếu bạn muốn sử dụng một ngôn ngữ để tìm kiếm việc làm, hãy kiểm tra xem những quốc gia nào đang đầu tư vào Việt Nam nhiều và có khuynh hướng đi lên. Chẳng hạn như trong năm 2016, top 5 quốc gia đầu tư vào Việt Nam nhiều nhất bao gồm: Hàn Quốc, Nhật Bản, Singapore, Trung Quốc và Đài Loan. Như vậy, nếu thành thạo tiếng Hàn, Nhật, Anh hoặc Trung bạn sẽ cho mình cơ hội tìm việc trong các công ty đến từ các quốc gia kể trên khi họ phát triển hoạt động ở Việt Nam.

BÀI TẬP CHO BẠN

 Hãy lập danh sách những ngoại ngữ bạn đang muốn học. Sau đó, hãy viết ra những lý do bạn nên học ngôn ngữ đó theo ba

tiêu chí là: sở thích, hoàn cảnh và xu hướng của thời đại. Ngoại ngữ nào có nhiều lý do để bạn học nhất?

• QUÉT MÃ QR: Bạn có vướng mắc khi chọn ngôn ngữ để học?

Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 2.



Bí quyết 3Chọn thời điểm bắt đầu học ngoại ngữ

Bạn có biết?

Từ có nhiều nghĩa nhất trong tiếng Anh là từ "set", với 430 nghĩa được liệt kê trong ấn bản thứ hai của Từ điển Anh ngữ Oxford, xuất bản năm 1989.

Trong tiếng Hindi và Urdu, từ "क्ल" (kal) có nghĩa là "ngày mai" nhưng cũng đồng thời có nghĩa là "hôm qua". Theo người Ấn Độ, thời gian là một thể liên tục đi tiếp trong các chu kỳ vô hạn. Hôm qua xác định hướng đi của ngày hôm nay và ngày mai, ngày mai sẽ xác định hướng đi cho "ngày hôm qua" trong tương lai. Vậy nên từ vẫn được giữ nguyên, chỉ biến đổi thì của động từ.

Như vậy, nếu hôm qua xác định cho hôm nay và hôm nay xác định cho ngày mai thì không có thời điểm nào tốt để học ngoại ngữ hơn là ngay bây giờ. Ngày hôm qua không thể trở lại được nữa còn học từ ngày mai sẽ mất đi một ngày học ngoại ngữ của bạn. Khi bạn chọn được ngôn ngữ để theo học và biết được mục tiêu học ngoại ngữ của bản thân là lúc bạn có thể bắt tay vào học tập.

Nhiều nghiên cứu chỉ ra rằng bắt đầu học ngoại ngữ càng sớm, chúng ta càng dễ dàng tiếp thu và trở nên thông thạo trong thời gian sớm hơn. Khả năng tiếp thu những điều mới mẻ của con người giảm dần trong khi các trách nhiệm của chúng ta thường sẽ tăng dần theo năm tháng. Trong trường hợp của tôi, tôi cùng mẹ và em trai sang Cộng hòa Séc để sinh sống vào cùng thời điểm nhưng mẹ đã học tiếng Séc vất vả hơn hai chị em rất nhiều bởi vì với công việc

bận rộn hằng ngày, mẹ không có nhiều thời gian rảnh hay năng lượng sau những giờ làm việc để học ngoại ngữ.

Kết quả nghiên cứu của trường Đại học Washington, Hoa Kỳ cho thấy rằng học ngoại ngữ từ bé sẽ tăng khả năng phát âm chuẩn như người bản xứ, một điều không dễ đối với những người bắt đầu học ngoại ngữ khi đã trưởng thành. Nhận thức được điều này, các trường tiểu học ở châu Âu đã dạy ngoại ngữ cho học sinh từ rất sớm. Trong Hội nghị thượng đỉnh của Hội đồng châu Âu tại Barcelona vào năm 2002, các quốc gia thành viên đã đồng nhất kêu gọi "nâng cao khả năng nắm vững các kỹ năng cơ bản, đặc biệt bằng cách dạy ít nhất hai ngoại ngữ từ độ tuổi rất nhỏ". Hiện nay, học sinh tại hơn 20 quốc gia thành viên Liên minh châu Âu bắt buộc phải học ngoại ngữ thứ hai ít nhất trong vòng một năm học.



Nhưng ngay cả khi bạn bắt đầu học ngoại ngữ muộn hơn thậm chí là sau khi đã ra trường, bạn cũng chớ nên nản chí! Có những người như Benny Lewis, người sáng lập trang web và là tác giả cuốn sách Fluent in 3 months, chỉ nói được một ngôn ngữ duy nhất là tiếng Anh khi tốt nghiệp đại học. Nhưng sau những năm tháng khổ luyện, hiện giờ anh đã có thể sử dụng được 10 ngôn ngữ một cách thành thạo.

Có phụ huynh phân vân không biết có nên cho con học ngoại ngữ thứ hai khi vẫn chưa thành thạo ngoại ngữ thứ nhất (đa số là tiếng Anh) hay không. Tôi khuyên họ đừng sợ cho con học nhiều ngoại ngữ. Khi nhìn lại những năm tháng học tiểu học và trung học, tôi thấy hối tiếc vì không học nhiều ngoại ngữ bởi điều này có ảnh hưởng rất lớn tới cuộc sống về sau. Nếu được quay lại quãng thời gian đó, tôi sẽ học thêm nhiều ngoại ngữ hơn nữa.

BÀI TẬP CHO BẠN

 Hãy viết ra giấy 5-10 lý do khiến bạn phải học một ngoại ngữ nào đó. Sau đó, hãy viết ra 5-10 thất bai nếu ban không học ngoại ngữ đó. Hãy dán nó lên tường và lấy đó làm động lực để

bắt đầu học ngoại ngữ.
QUÉT MÃ QR: Bạn có vướng mắc về việc chọn thời điểm học ngoại ngữ? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 3.



Lập lộ trình

"Petit à petit, l'oiseau fait son nid."

"Dần dần, con chim xây nên tổ của nó."

- Ngạn ngữ Pháp

Mình hiện đang sử dụng rất tốt tiếng Anh nên muốn học thêm một ngoại ngữ khác. Mình đã từng học tiếng Đức một năm, tiếng Hàn đến trình độ trung cấp, tiếng Trung giao tiếp (vì mình đi du học tại Đài Loan một năm rưỡi). Mỗi thứ tiếng này mình đều biết một chút nhưng vì mình bận học hoặc đi làm nên không học liên tục được. Do đó thường lúc mới bắt đầu học thì mình học rất tốt và rất nhanh nhưng khi học đến trình độ trung cấp là mình bắt đầu đuối và muốn từ bỏ. Điều này thực sự phí phạm thời gian và công sức. Hiện tại mình đang tự học tiếng Pháp nhưng mình không chắc mình sẽ học được bao lâu.

(Lê Huyền Trang, TP. Hồ Chí Minh)

Bí quyết 4Đặt ra mục tiêu học ngoại ngữ

Bạn có biết?

Tất cả trẻ em ở Luxembourg đều phải học tiếng Luxembourg, Đức, Pháp và Anh. Ngoại ngữ chiếm hơn 50% thời gian học ở trường.

Để đạt được mục đích của bản thân, việc xác định mục tiêu và động cơ rất quan trọng. Khi đã chọn được một ngôn ngữ mới để theo học, hãy vạch ra những mục tiêu để học ngôn ngữ đó. Có được những mục tiêu đúng đắn sẽ giúp bạn tìm ra cách học thích hợp và duy trì động lực học ngoại ngữ trong thời gian lâu dài.

Có ba cách để bạn xác định và phân chia các mục tiêu của bản thân:

- 1. Cách thứ nhất, bạn chia những mục tiêu theo độ lớn nhỏ:
 - Những mục tiêu lớn;
 - Những mục tiêu nhỏ.

Mục tiêu lớn là mục tiêu cuối cùng bạn muốn hướng tới còn những mục tiêu nhỏ sẽ giúp bạn đạt được mục tiêu lớn. Ví dụ như, nếu mục tiêu lớn của bạn là "có đủ vốn ngoại ngữ để theo học đại học ở nước ngoài" thì những mục tiêu nhỏ có thể là: "tự tin khi giao tiếp với người nước ngoài", "đạt được IELTS 6.0", "hiểu được chất giọng và tiếng lóng của người bản xứ"...

- 2. Cách thứ hai, bạn chia các mục tiêu theo những cột mốc thời gian ra thành:
 - Những mục tiêu dài hạn;

• Những mục tiêu ngắn hạn.

Ví dụ nếu mục tiêu cho ba năm nữa của bạn là "có đủ vốn ngoại ngữ để theo học đại học ở nước ngoài" thì bạn có thể chia những mục tiêu ngắn hạn theo cột mốc một năm, sáu tháng, một tháng, một tuần. Những mục tiêu ngắn hạn hợp lý sẽ giúp chúng ta dễ dàng đo lường và theo dõi mức độ hoàn thành chúng. Đó có thể đơn giản là: học 10 từ mới mỗi ngày, làm 10 bài tập trong mỗi buổi học hoặc giao tiếp với một người bản xứ trong mỗi tháng. Nếu bạn thường xuyên đạt được những mục tiêu ngắn đã đặt ra thì tôi tin rằng ba năm sau, bạn sẽ đạt được mục tiêu dài hạn của mình.

- 3. Cách thứ ba, bạn chia những mục tiêu ra thành loại như:
 - Những mục tiêu liên quan tới sự nghiệp;
 - Những mục tiêu liên quan tới sở thích;
 - Những mục tiêu liên quan tới phát triển cá nhân;
 - Những mục tiêu liên quan tới các mối quan hệ;

. . .

Ví dụ, những mục tiêu liên quan tới sự nghiệp có thế là: tìm được công việc ở nước ngoài, được thăng chức, giao tiếp thành thạo bằng ngoại ngữ với đối tác. Những mục tiêu liên quan tới sở thích: hát thành thạo các bài hát tiếng nước ngoài mà bạn yêu thích, đi du lịch bụi vòng quanh thế giới, xem phim nước ngoài phiên bản gốc. Những mục tiêu liên quan tới phát triển bản thân: tự tin khi giao tiếp với người bản địa, cải thiện trí nhớ, nắm bắt được cách thành công của người bản địa để học hỏi. Những mục tiêu liên quan tới các mối quan hệ: mở rộng mối quan hệ, cải thiện mối quan hệ với đồng nghiệp người bản địa, có bạn trai/gái người nước ngoài.

Khi đã có những mục tiêu nhất định cho mình, đừng chỉ giữ chúng trong đầu hoặc trong cuốn vở ghi chép mà hãy cho mọi người xung quanh biết để họ có thể theo dõi và truyền động lực cho bạn. Bên cạnh việc nói chuyện với những người gần gũi, bạn có thể đăng trạng thái "Tôi đang học ngoại ngữ và tôi muốn đạt được... trong vòng..." lên trang Facebook, đăng vào những nhóm Facebook hoặc

diễn đàn học ngoại ngữ (như nhóm HCX: Cộng đồng đa ngôn ngữ). Tâm lý con người là muốn giữ thể diện nên khi đã nói ra những tiêu chí của mình, họ sẽ có thêm động lực để hoàn thành chúng.

BÀI TẬP CHO BẠN

• Hãy chọn một trong ba cách chia mục tiêu ở trên (theo độ lớn – nhỏ, theo những cột mốc thời gian hoặc theo thể loại) và viết ra những mục tiêu cụ thể cho bản thân trong việc học ngoại ngữ. Mục tiêu là điều bạn cần có trong đầu để luôn luôn hướng tới và không bị "đi trật đường ray". Vậy nên, hãy treo chúng lên tường hoặc để ở một nơi bạn dễ nhìn thấy.

 QUÉT MÃ QR: Hãy viết "Tôi đang học tiếng... và tôi muốn đạt được... trong vòng..." và tham gia bình luận về Bí quyết 4.



Bí quyết 5Liên kế hoạch học ngoại ngữ

Bạn có biết?

Có 13 cách để phát âm chữ cái "o" trong tiếng Pháp.

Như tác gia người Pháp Antoine de Saint-Exupéry đã nói "Một mục tiêu không có kế hoạch chỉ là một điều ước", dù bạn quyết định học ngôn ngữ mới cho mục đích dài hạn (đi du học) hay mục đích ngắn hạn (đi du lịch), bạn cũng sẽ phải lên kế hoạch cho việc học tập của bản thân. Một trong những lý do khiến các khóa học ngoại ngữ ở trường học hay trung tâm lại cuốn hút hơn là việc tự học là vì họ dạy theo giáo trình hoàn chỉnh, đã được thử nghiệm và được cải thiện trong vòng nhiều năm. Nhưng nếu chọn tự học, bạn cũng đừng ngại với việc tự lên kế hoạch cho việc học ngoại ngữ của mình. Bạn nên dành thời gian để tìm kiếm và lập kế hoạch học tập trong thời gian đầu. Đổi lại, quá trình học sẽ dễ dàng hơn với một bảng kế hoạch cụ thể.

⁹ Antoine Marie Jean-Baptiste Roger de Saint-Exupéry (1900-1944), là một phi công, một nhà văn nổi tiếng người Pháp. Saint-Exupéry được biết tới nhiều nhất với kiệt tác văn học Le Petit Prince – Hoàng tử bé.

Nắm được những thông tin sau sẽ giúp bạn lập ra kế hoạch học tập một cách hiệu quả:

1. Mục tiêu học ngoại ngữ (xem Bí quyết 2): Phương pháp học ngoại ngữ phụ thuộc rất nhiều vào các mục tiêu học tập của bạn. Ví dụ như, nếu bạn đặt ra mục tiêu học tiếng Pháp giao tiếp cho chuyến đi tham quan châu Âu vào mùa hè, bạn có thể tìm những

khóa học tiếng Pháp cho người du lịch trên mạng (tìm trên Google bằng cụm từ khóa tìm kiếm: "French for tourists"). Trong quá trình chuẩn bị cho chuyến đi, hãy thử nghĩ ra các tình huống bạn có khả năng gặp phải. Lúc đó, bạn sẽ cần phải nói gì? Hãy mở Google Maps, tìm địa điểm bạn sẽ đến trong chuyến đi và thả "người hình mắc áo" màu vàng vào nơi bạn muốn khám phá để sử dụng Chế độ xem phố. Rồi bạn mở bài Aux Champs-Élysées của Joe Dassin trên YouTube và học lời bài hát. Còn gì có thể tạo ra không khí lãng mạn của Paris ngay tại nhà của bạn hơn thế được nhỉ? Nhưng nếu bạn đang bắt tay vào học một ngôn ngữ mới để đi du học thì bạn sẽ phải chuẩn bị một kế hoạch chi tiết để có thể nâng cao ngoại ngữ học thuật, phục vụ cho mục tiêu học tập ở nước ngoài.

- 2. Định vị bản thân: Biết được khả năng học ngoại ngữ của bạn đến đầu. Bạn có đủ động lực để tự học hay cần giáo viên? Bạn có thể chi trả bao nhiều cho khóa học ngoại ngữ hoặc cho các kỳ thi ngoại ngữ?...
- 3. Thời gian học ngoại ngữ: Bạn có bao nhiều tiếng trong ngày hoặc trong tuần để tập trung học ngoại ngữ? Thời gian lý tưởng nhất là bạn có thể dành một vài giờ đồng hồ mỗi ngày để tập trung học, nhất là khi bạn mới bắt đầu học ngôn ngữ mới. Việc học thường xuyên và không bị gián đoạn sẽ giúp bạn có được một nền tảng vững chắc.
- 4. Nguồn tài liệu học: Bạn sẽ sử dụng những tài liệu nào cho việc học ngoại ngữ của mình? Mời bạn tham khảo thêm trong Bí quyết 9, "Chọn tài liệu học".

Khi đã có những thông tin kể trên, bạn có thể bắt đầu lập ra kế hoạch cụ thể cho việc học ngoại ngữ dựa trên các mục tiêu đã đưa ra. Hãy viết ra những gì bạn sẽ làm trong mỗi buổi học một cách cụ thể nhất. Ví dụ bạn nên viết "9 giờ tối thứ Hai ngày 7/5/2018: Chương 2 trong Einfach Grammatik A1 bis B1: làm bài tập 1-4" thay vì "9 giờ tối thứ Hai ngày 7/5/2018: Luyện ngữ pháp".

Trong quá trình thực hiện kế hoạch, hãy cố gắng làm theo bảng kế hoạch đã đặt ra. Hãy tập trung hoàn toàn vào việc học để không bị gián đoạn. Sau 45 phút hoặc 1 tiếng (số lượng thời gian trung bình của mỗi tiết học trên lớp), bạn nên nghỉ giải lao khoảng 5-15 phút trước khi tiếp tục học. Khả năng tập trung học một ngôn ngữ mới thường sẽ ngắn hơn khả năng tập trung trong tiếng mẹ đẻ. Vào mỗi ngày cuối tuần, hãy kiểm tra lại tiến độ học tập của mình và điều chỉnh kế hoạch cho tuần kế tiếp nếu bạn không hoàn thành kế hoạch của tuần.

BÀI TẬP CHO BẠN

 Trước khi lập ra kế hoạch học ngoại ngữ, bạn cần nắm rõ mục tiêu học ngoại ngữ của mình, định vị được bản thân, biết được bạn có bao nhiều thời gian cho việc học ngoại ngữ và bạn có những nguồn tài liệu học nào. Sau đó, hãy lập ra một bảng kế hoạch học ngoại ngữ dựa theo những lời khuyên kể trên.

 Sau mỗi tuần, kiếm tra lại tiến độ học tập và điều chỉnh kế hoạch cho tuần tiếp theo nếu cần.

 QUÉT MÃ QR: Bạn có vướng mắc khi thiết lập kế hoạch học ngoại ngữ? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 5.

Bí quyết 6Đi từng bước một

Bạn có biết?

Hệ ngôn ngữ Khoisan được sử dụng ở Sa mạc Kalahari và Trung Tanzania có phụ âm "tặc lưỡi" khi phát âm.

Khi bắt đầu học một ngôn ngữ mới, có thể trong đầu bạn đã hình dung ra bối cảnh lý tưởng là ban sử dung được ngôn ngữ đó một cách thành thạo ngay trong tương lai gần. Bạn mong ước có thế thoải mái tán gẫu bằng tiếng Anh với Taylor Swift¹⁰, bằng tiếng Ý với Andrea Bocelli¹¹, bằng tiếng Bồ Đào Nha với Cristiano Ronaldo¹² hay bằng tiếng Trung Quốc với Mã Vân¹³. Nhưng thật không may, thực tế lai không dễ dàng như trong trí tưởng tương của ban. Để có thể vươn lên một bậc cao hơn trong Khung tham chiếu trình độ ngoại ngữ chung châu Âu (CEFR – Common European Framework of Reference), ban cần khoảng 200 tiếng học ngoại ngữ. Khung tham chiếu trình độ ngoại ngữ chung châu Âu CEFR đánh giá năng lưc của người học ngoại ngữ dựa theo bốn kỹ năng là: nghe – nói – đoc – viết và chia trình đô của người học thành sáu mức là: A1, A2, B1, B2, C1 và C2. Như vây, nếu muốn đạt được mức đô C2 với sư khởi điểm là A1, ban sẽ cần học khoảng 1.800 giờ. Nếu chăm chỉ học hai tiếng mỗi ngày thì bạn sẽ cần khoảng hai năm rưỡi để có thể đat được mức đô mợ ước.

Taylor Alison Swift (sinh năm 1989), là ca sĩ kiêm nhạc sĩ, sinh ra và lớn lên tại Wyomissing, Pennsylvania, Hoa Kỳ. Cô là một trong những nghệ sĩ bán đĩa chạy nhất mọi thời đại với hơn 40 triệu album và 130 triệu đĩa đơn kỹ thuật số đã được tiêu thụ. Cô xuất hiện trong danh sách "100 người ảnh hưởng nhất thế giới" của tạp chí Time (2010 và 2015); "Những người phụ nữ bội thu trong âm nhạc" (2011-2015), "100 người phụ nữ quyền lực nhất" (2015) và "Celebrity 100" (2016) của tạp chí Forbes.

Andrea Bocelli (sinh năm 1958), là một nam ca sĩ người Ý nổi tiếng với chất giọng nam cao. Ông bị tật bẩm sinh ở mắt và mù hoàn toàn năm 12 tuổi vì tai nạn. Số lượng album được bán ra trên toàn cầu của ông đã vượt mốc 70 triệu bản. Ngày 2 tháng 3 năm 2010, ông được ghi danh tại Đại lộ Danh vọng Hollywood vì những đóng góp của mình cho âm nhạc quốc tế.

¹² Cristiano Ronaldo dos Santos Aveiro (sinh năm 1985), có biệt danh là "CR7", là cầu thủ bóng đá người Bồ Đào Nha hiện đang thi đấu ở giải vô địch Tây Ban Nha cho câu lạc bộ Real Madrid. Ronaldo được đánh giá là một trong những cầu thủ xuất sắc nhất thế giới mọi thời đại.

¹³ Tên tiếng Anh là Jack Ma (sinh năm 1964), là tỷ phú, doanh nhân thương mại điện tử người Trung Quốc. Ông là người sáng lập và chủ tịch điều hành của Tập đoàn Alibaba, một tập đoàn thương mại điện tử. Ông là doanh nhân Trung Quốc đại lục đầu tiên xuất hiện trên trang bìa của tạp chí Forbes.

Bảng năng lực các nhân của ALTE - Năng lực ngôn ngữ tổng quá



Bảng năng lực ngôn ngữ tổng quát của Hiệp hội Kiểm tra ngôn ngữ ở châu Âu (ALTE) dựa trên Khung tham chiếu trình độ ngoại ngữ chung châu Âu (CEFR). Nguồn: ALTE

Nhưng bạn có đủ kiên nhẫn để luyện tập ngoại ngữ hằng ngày không? Trong thời gian đầu, có thể bạn cảm thấy thật sự hứng thú và muốn học từ vựng – ngữ pháp càng nhanh càng tốt. Bạn muốn nghiên cứu ngay tất cả các cuốn sách giáo khoa và tài liệu mà bạn đã chuẩn bị cho việc học của mình. Nhưng việc học nhồi nhét như vậy sẽ khiến bạn cảm thấy mệt mỏi và nhanh chóng rơi vào chán nản. Có nhiều người bỏ cuộc sau cuộc chạy nước rút quá nhanh. Bí quyết học ngoại ngữ là hãy học chậm nhưng chắc chắn và nhớ học thường xuyên, nhất là trong thời gian đầu. Hãy bỏ ra tầm 30 đến 40 phút mỗi ngày để hoàn toàn tập trung học thay vì học một vài tiếng

nhưng với tâm trí bị xao nhãng. Đừng bỏ dở hay nghỉ giữa chừng vì lý do này hay lý do khác. Khi đã quen với việc học ngoại ngữ thường xuyên, bạn có thể tăng dần thời gian của một buổi học. Cách học này sẽ cho bạn nền tảng học ngoại ngữ bền vững và lâu dài.

BÀI TẬP CHO BẠN

• Hãy tự thiết kế cho riêng mình một trò chơi nho nhỏ để theo dõi tiến độ học ngoại ngữ của mình. Ví dụ như trò "treo cổ" 14 chẳng hạn. Hãy tính số ngày học ngoại ngữ trong vòng một tháng để xem "con người" của bạn sẽ có bao nhiều nét vẽ. Ngày nào bạn không hoàn thành mục tiêu mình đã đề ra, hãy tự xóa một bộ phận trên hình vẽ. Ngược lại, mỗi khi bạn hoàn thành mục tiêu của một buổi học, hãy vẽ thêm một nét trên cơ thể "con người". Sau một tháng khi nhìn lại "con người" của bạn trong hình vẽ, bạn sẽ biết được tiến độ của mình đang ở mức nào.

 QUÉT MÃ QR: Bạn có vướng mắc với việc vạch đường đi để cải thiện trình độ ngoại ngữ? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 6.

14 Là một trò chơi với bút và giấy theo kiểu đoán từ dựa vào số ký tự của từ đó, thường có hai người chơi với nhau. Người thứ nhất sẽ nghĩ một từ trong đầu và đưa ra số ký tự của từ đó dưới dạng một hàng gạch ngang, người thứ hai sẽ lần lượt đoán các chữ cái mà họ cho là có mặt trong từ, mỗi lần đoán đúng thì các gạch ngang tương ứng sẽ được thay bằng chữ cái đoán được, mỗi lần đoán sai thì "giá treo cổ" sẽ được vẽ thêm một nét của "người treo cổ". Cuộc chơi kết thúc khi một từ được đoán đúng hoặc hình người treo cổ (gồm 6 nét, tương ứng 6 lần đoán sai) được hoàn tất.

Bí quyết 7Cường độ học ngoại ngữ

Bạn có biết

Trong tiếng Tây Ban Nha, "Señor" là "ông, ngài" và "Señora" là "bà". Ở México, khi con cái hư hoặc làm gì đó sai trái, bố mẹ gọi con là "Señor" hoặc "Señora". Ngược lại, ở nhiều nơi tại Colombia, bố mẹ và con cái gọi nhau "Señor" hoặc "Señora" để thể hiện sự tôn trọng.

Bạn A học tiếng Đức được một năm. Bạn B học tiếng Đức được hai năm. Vậy thời gian học tiếng Đức của bạn B có nhất thiết phải dài gấp đôi thời gian học tiếng Đức của bạn A không? Câu hỏi có vẻ như một bài toán dễ nhưng để có câu trả lời chính xác hơn bạn cần biết cường độ học tập của hai người. Nếu bạn A học tiếng Đức hai tiếng mỗi tuần trong vòng một năm còn bạn B chỉ học một tiếng mỗi tuần trong vòng hai năm thì thực tế, thời gian học tiếng Đức của hai người là bằng nhau. Nhưng vì cường độ học của bạn A lớn hơn bạn B nên có khả năng việc học tiếng Đức của bạn A có hiệu quả hơn bạn B.

Học ngoại ngữ, đặc biệt là thời gian đầu, đòi hỏi chúng ta phải có sự tập trung và cường độ sử dụng cao. Nếu những lần học cách nhau khoảng thời gian quá dài, khả năng chúng ta quên những điều đã học sẽ rất cao. Nếu có thể, hãy dành một khoảng thời gian nhất định (như hai tuần, một tháng, nửa năm) để tập trung 100% vào việc học ngoại ngữ. Những khóa học với cường độ cao ở trong hoặc ngoài nước trong một khoảng thời gian ngắn, kèm theo những hoạt động đời sống thường ngày để củng cố ngoại ngữ sẽ có ích hơn là những khóa học dài han nhưng không được áp dung ngoài giờ học.

"Tôi có bằng đại học bốn năm chuyên ngành tiếng Anh", "Tôi đã học tiếng Pháp trong vòng 10 năm", "Tôi đã sống ở Nhật Bản hàng chục

năm" không có ý nghĩa lớn nếu bạn không học ngoại ngữ với cường độ cao. Vì vậy, những người có bằng đại học chuyên ngành tiếng Anh, đã học tiếng Pháp trong vòng 10 năm hoặc đã sống ở Nhật Bản hàng chục năm mà vẫn chưa sử dụng thành thạo tiếng Anh, Pháp hay Nhật không phải là chuyện bất thường.

BÀI TẬP CHO BẠN

 Để học ngoại ngữ một cách hiệu quả nhất, chúng ta cần học thường xuyên và với cường độ cao. Hãy chọn ra một khoảng thời gian (một tuần, một tháng, nửa năm...) mà bạn sẽ giảm bớt thời gian cho các hoạt động khác để có thể tập trung cho việc học ngoại ngữ.

• QUÉT MÃ QR: Bạn có vướng mắc về cường độ học ngoại ngữ của mình? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 7.

NGUÔN TÀI LIỆU

*"塵も積*もれば*山*となる"

"Kiến tha lâu cũng đầy tổ."

- Ngạn ngữ Nhật

Thành thật mà nói, em không phải là một người có trí thông minh ngôn ngữ bởi vì em học rất chậm, đặc biệt là tiếng Anh. Sau một thời gian dài nỗ lực "cày" tiếng Anh, em đã chạm đến một cấp độ nhất định, chính xác chính là sự phản xạ trong giao tiếp. Từ đây, em muốn học cao hơn nhưng càng lên cao càng có nhiều vấn đề phải giải quyết. Em nhận thấy đây cũng là vấn đề chung của rất nhiều người, đó chính là nguồn tài liệu. Em đang luyện IELTS mà phải nói là có quá nhiều bộ sách, quá nhiều mô hình luyện thi, học thuật. Đối với những người mới bắt đầu luyện hay tự luyện ở nhà thì việc chọn tài liệu quả thực là một điều quá khó. Khó ở chỗ, chọn bộ hay luyện thì thấy khó và không thấy tiến bộ nhiều, chọn bộ không hay thì lại thấy nản vì dễ... Tài liệu quả thật là không có thì cũng mệt mà có nhiều quá thì lại càng mệt hơn.

(Võ Trí Tín, TP. Hồ Chí Minh)

Bí quyết 8Phong cách học tập

Bạn có biết?

Esperanto là ngôn ngữ nhân tạo tập hợp nhiều điểm ưu việt của các ngôn ngữ châu Âu, được khoảng hai triệu người sử dụng. Esperanto không có một ngoại lệ nào (ví dụ như động từ bất quy tắc).

Để có thể chọn nguồn tài liệu học ngoại ngữ thích hợp, bạn cần biết phương pháp học nào đem đến nhiều hiệu quả cho bạn nhất. Trong khi ở trường học, tất cả học sinh đều được nâng cao kiến thức bằng những phương pháp và giáo trình đồng bộ thì khi tự học ngoại ngữ, bạn có thể chủ động chọn ra phương pháp phù hợp cho bản thân.

Có ba phương pháp học tập cơ bản dựa vào các giác quan, được viết tắt là VAKT (Visual – thị giác, Auditory – thính giác, Kinaesthetic – vận động/Tactile – xúc giác). Người có thiên hướng về thị giác lưu giữ thông tin trong trí nhớ tốt hơn khi nguồn thông tin được trình bày dưới dạng hình ảnh, video, đồ thị hay những cuốn sách. Người có thiên hướng về thính giác sẽ học rất tốt qua việc nghe âm thanh và nhạc. Người có xu hướng học qua hành động và xúc giác sẽ nhớ rất nhanh những gì họ học được qua những lần trải nghiệm, hoạt động và các trò chơi. Biết được mình hợp với phong cách học tập nào sẽ giúp bạn đẩy mạnh tiến độ học ngoại ngữ.

Một số gợi ý cách học hiệu quả cho từng phong cách học tập:

Visual – thị giác:

- 1. Gạch chân từ ngữ mới tùy theo một nguyên tắc nhất định (ví dụ như theo chủ đề, từ loại, độ khó...);
- 2. Vẽ tranh hoặc ký hiệu có liên quan tới từ ban đạng học;
- 3. Sắp xếp các từ vựng dựa theo chủ đề việc này sẽ giúp bạn nhớ vi trí của từ;

- 4. Chơi các trò chơi học ngoại ngữ;
- 5. Xem phim bằng ngoại ngữ;
- 6. Sử dụng flashcard (thẻ từ vựng).

Auditory – thính giác:

- 1. Đọc thầm hoặc đọc to những từ vựng hay đoạn văn bằng ngoại ngữ;
- 2. Nghe nhạc, nghe đĩa dạy ngoại ngữ, xem phim;
- 3. Nghe giáo viên và người khác nói chuyện, để ý đến cách phát âm của ho.

Kinaesthetic – vận động/Tactile – xúc giác:

- 1. Học các kịch bản hội thoại dựa theo tình huống và diễn với bạn học (đi mua sắm, mua vé tàu...);
- 2. Sử dụng cử chỉ hoặc nét mặt để thể hiện cảm xúc khi nói chuyện bằng ngoại ngữ dựa theo cách làm của người bản xứ;
- Nghe băng đĩa dạy ngoại ngữ khi chạy bộ hay làm một công việc khác;
- 4. Kết hợp việc học tập với một hoạt động bất kỳ mà không làm sao nhãng việc học của bạn (ví dụ như xem/nghe giảng khi dọn nhà, rửa bát...).

- QUÉT MÃ QR: Hãy làm bài trắc nghiệm theo cách học tập
 VAKT để biết được phương pháp nào phù hợp nhất cho bạn.
- QUÉT MÃ QR: Bạn có vướng mắc gì trong việc chọn phương pháp học ngoại ngữ thích hợp? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 8.

2 1	

Bí quyết 9Chọn tài liệu học

Bạn có biết?

Khối Liên minh châu Âu có 24 ngôn ngữ chính thức.

Bên cạnh việc mua những cuốn giáo trình ngoại ngữ đắt tiền, bạn cũng có thể đến thư viện để mượn sách hoặc tìm kiếm tài liệu miễn phí trên mạng. Trước khi chọn một tài liệu cụ thể, hãy tìm kiếm thông tin, các bình luận và đánh giá của những người đã từng sử dụng các tài liệu đó. Hãy lướt qua ít nhất là bài học đầu tiên trong sách để kiểm tra xem tài liệu đó có dễ hiểu và hợp với bạn hay không (Tài liệu đó có kèm CD hay không? Tài liệu đó có nhiều bài tập hay không?...). Bạn cũng nên kiểm tra năm phát hành của những cuốn sách đó để biết chắc rằng tài liệu theo kịp xu hướng mới nhất.

Các phần mềm học tập điện tử như edX hoặc Coursera cung cấp các khóa học ngoại ngữ miễn phí. Bạn cũng có thể chọn tài liệu học phù hợp cho từng kỹ năng: nghe – nói – đọc – viết. Tôi sẽ giới thiệu các tài liệu khác nhau trong danh sách dưới đây và trong phần cuối của cuốn sách, "Danh sách tài liệu tự học ngoại ngữ". Điều quan trọng là bạn nên chọn một nguồn tài liệu học ngoại ngữ thích hợp nhất cho mỗi kỹ năng và quyết tâm học theo đó chứ không nên sử dụng nhiều tài liệu tương tự cùng lúc.

Gợi ý tài liệu để nâng cao kỹ năng nghe:

• Một trong những tài liệu để học ngoại ngữ từ số 0 qua kỹ năng nghe hiệu quả nhất là các đĩa học ngoại ngữ củaPimsleur. Hiện giờ đã có tới 51 ngôn ngữ bạn có thể học bằng dòng đĩa Pimsleur nên hầu như sẽ có đĩa CD cho ngôn ngữ bạn đang hay sắp theo học. Cách dạy ngoại ngữ này được phát triển vào giữa thế kỷ 20 bởi giáo sư người Hoa Kỳ Paul Pimsleur. Trong

mỗi bài học, bạn sẽ nhắc đi nhắc lại những câu giao tiếp đã được học từ trước trong khi tiếp tục học những câu giao tiếp mới, cho đến khi các câu giao tiếp được ghi nhớ lâu dài trong đầu bạn. Chồng tôi đang học tiếng Việt bằng đĩa Pimsleur và trong chuyến về thăm Việt Nam, anh đã sử dụng câu hỏi "Phố Tràng Tiền ở đâu?" học qua đĩa CD để tìm ra nơi ăn kem cốm đấy!

- Nghe các bản tin trên Euronews (một điều tuyệt vời ở Euronews là những bản tin của họ được phát bằng 13 ngôn ngữ của Liên minh châu Âu), BBC, CNN, Telemundo, TV5Monde hay trên các đài và kênh phổ biến của quốc gia với ngôn ngữ bạn đang học.
- Nghe các bài diễn thuyết trên TED. Mỗi bài diễn thuyết đều có phụ đề bằng tiếng Anh nên bạn có thể vừa đọc vừa nghe. Các bài diễn thuyết này cũng sẽ giúp bạn nâng cao kiến thức về nhiều lĩnh vực khác nhau.
- Theo dõi các vlogger nổi tiếng trên YouTube. Những vlogger yêu thích của tôi là: Community Channel của Natalie Trần (hài hước), Michelle Phan (về trang điểm), Sonia Gil (về du lịch), và Tai Lopez (truyền cảm hứng).
- Xem thêm phần "Luyện bốn kỹ năng Kỹ năng 1: Nghe" và "Danh sách tài liệu tự học ngoại ngữ" trong sách này.

Gợi ý tài liệu để nâng cao kỹ năng nói:

- Tài liệu và sách đàm thoại giúp bạn học cách nói chuyện lưu loát bằng ngoại ngữ.
- Xem thêm phần "Luyện bốn kỹ năng Kỹ năng 2: Nói" và "Danh sách tài liệu tự học ngoại ngữ" trong sách này.

Gợi ý tài liệu để nâng cao kỹ năng đọc:

- Hãy tìm kiếm những cuốn sách trong phiên bản gốc hoặc trong phiên bản dành cho người học ngoại ngữ tại thư viện hay nhà sách.
- Đặt mua tạp chí và báo giấy nước ngoài hoặc đọc báo điện tử nước ngoài (có những tạp chí dành riêng cho người đang học ngoại ngữ như Language Magazine...) Bạn có thể tìm đặt

những tờ báo trên trang web chính thức, trên Amazon hoặc tại các địa điểm phát hành báo ở Việt Nam (nếu có). Bạn nên chọn các tờ báo và tạp chí chuyên về chủ đề bạn am hiểu hoặc cảm thấy thú vị.

- Theo dõi trang Facebook hoặc blog được viết bằng ngôn ngữ bạn đang học của những người bạn yêu thích hay ngưỡng mộ. Các trang blog yêu thích của tôi là: The Blonde Salad (về thời trang), Fluent In 3 Months (về việc học ngoại ngữ)...
- Xem thêm phần "Luyện bốn kỹ năng Kỹ năng 3: Đọc" và "Danh sách tài liệu tự học ngoại ngữ" trong sách này.

Gợi ý tài liệu để nâng cao kỹ năng viết:

- Tài liệu và sách ngữ pháp là một công cụ tham khảo hữu ích, cung cấp thông tin chi tiết về ngữ pháp và cách sử dụng từng khía cạnh của ngữ pháp. Một số cuốn sách bao gồm các bài tập để giúp bạn thực hành ngay lập tức.
- Tài liệu và sách tập hợp các bài tiểu luận giúp bạn viết luận văn bằng ngoại ngữ.
- Xem thêm phần "Luyện bốn kỹ năng Kỹ năng 4: Viết" và "Danh sách tài liệu tự học ngoại ngữ" trong sách này.

BÀI TẬP CHO BAN

 Hãy tìm cho bản thân một tài liệu tốt và đầy đủ nhất cho từng kỹ năng học ngoại ngữ sau: từ vựng, ngữ pháp, nghe, nói, đọc, viết.

- Mỗi khi tìm thấy một bài viết hoặc trang web thú vị mà bạn muốn lưu lại để tìm kiếm sau này, trình duyệt web mà bạn đang sử dụng chắc chắn sẽ hỗ trợ lưu trữ (bookmark) và tạo thư mục lưu trữ. Hãy gom những trang web đó và lưu lại để tiện xem lại trong tương lai. Nếu sử dụng máy tính không thành thạo, với mỗi điều hay mình học được, hãy viết lại vào một cuốn vở đề tên "Các tài liêu hay".
- QUÉT MÃ QR: Bạn có vướng mắc khi tìm tài liệu học ngoại ngữ? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 9.

Bí quyết 10Luôn mang theo cuốn từ điển bên mình

Bạn có biết?

Kinh Thánh đã được dịch ra 636 ngôn ngữ. Một phần bất kỳ của Kinh Thánh ít nhất đã được dịch ra 3.223 ngôn ngữ.

Từ điển là kho báu cho người học ngoại ngữ. Tùy vào trình độ ngoại ngữ hiện tại của bạn để đưa ra lựa chọn: từ điển bằng hình ảnh dành cho người mới học hoặc trẻ em, từ điển song ngữ (ví dụ: Anh – Việt, Việt – Anh, Đức – Việt, Việt – Đức...) dành cho mọi người hoặc từ điển đơn ngữ (ví dụ: Hàn Quốc – Hàn Quốc, Pháp – Pháp...) dành cho người có trình độ ngoại ngữ từ trung cấp trở lên. Trong các cuốn từ điển thường có danh sách những từ viết tắt được sử dụng, hãy đọc để biết được ý nghĩa của những từ viết tắt đó. Luôn mang từ điển theo người sẽ rất tiện cho việc tra từ mới mỗi khi cần thiết.

Nếu không muốn cầm cuốn từ điển dày hàng trăm trang theo người, bạn có những lựa chọn thay thế như sau:

- 1. Từ điển từ vựng bỏ túi, du lịch, sách cụm từ, sách từ vựng chuyên đề tùy theo nhu cầu của bạn.
- 2. Tải ứng dụng tra từ vựng trên điện thoại thông minh để có thể sử dụng khi cần.
- Google Translate: Không chỉ là kho báu của những ai đang học ngoại ngữ, đây còn là trợ lý đắc lực cho những cuộc hẹn hò đa quốc gia. Ở Argentina, tôi đã nghe câu chuyện tình thú vị về một cặp đôi mà anh chàng là người Đức còn cô gái là người Chile. Thời gian đầu khi mới gặp nhau, cô gái không biết nói

tiếng Anh còn chàng trai mới đang học tiếng Tây Ban Nha. Họ đã phải sử dụng Google Translate để có thể hiểu được nhau!

Ứng dụng (và trang web) này sẽ giúp bạn dịch từ, cả câu hoặc những đoạn dài giữa các ngôn ngữ khác biệt. Trong một tình huống khi làm việc, tôi đã phải nói chuyên với một người Indonesia bằng tiếng Indonesia được dịch trên Google Translate vì người đó không biết tiếng Anh! Google Translate bao gồm cả cách phát âm nên tôi đã nghe cách họ phát âm rồi nhắc lai. Các chức năng này rất tiên cho những người mới học. Nhưng: Không phải lúc nào Google Translate cũng dịch đúng nghĩa. Nhiều từ có đa nghĩa và máy móc chưa đủ trình độ để phân biệt cũng như chọn ý nghĩa thích hợp. Đế chắc chắn rằng từ/câu dịch ra từ tiếng Việt sang tiếng nước ngoài là chính xác, hãy kiếm tra bằng cách dịch ngược lại từ/câu đã được dich sang tiếng Việt. Ý nghĩa có bị thay đối không? Cách khác là ban sao chép (copy) từ hoặc câu đã được dịch lên trang Google, cho vào trong ngoặc kép và ấn Search. Dưa theo số lượng kết quả tìm kiếm và chất lượng của các bài viết có sử dung những từ/câu đó, ban sẽ biết được là từ/câu đó đã được dịch đúng chưa. Việc kiểm tra cách dịch từ tiếng nước ngoài sang tiếng Việt dễ dàng hơn vì ban sẽ biết ngay nếu cách dịch chưa đúng và nghĩa của từ/câu dich ra sẽ lung củng hoặc không hợp lý.

 Các ứng dụng điện thoại khác: Hãy chọn những ứng dụng có nhiều người sử dụng và đọc các trang đánh giá trên mạng để đảm bảo chất lượng tốt (xem thêm trong "Danh sách tài liệu tự học ngoại ngữ").

3. Từ điển trực tuyến:

- Wordreference: Hiện có 18 ngôn ngữ được dịch từ tiếng Anh hoặc sang tiếng Anh, bao gồm những thông tin chi tiết về ngữ pháp, cách phát âm, các câu ví dụ và diễn đàn về các ngoại ngữ.
- Ectaco: Trang từ điển trực tuyến rất hay dành cho những người đam mê ngôn ngữ. Khi tìm một từ vựng, hệ thống sẽ đồng thời dịch từ đó ra 25 ngôn ngữ khác nhau!

- Logos dictionary: Cũng như Ectaco, trang này sẽ giúp bạn dịch từ vựng bạn tìm kiếm ra nhiều ngôn ngữ khác nhau.
- Wikipedia: Không hẳn là từ điển, Wikipedia là bách khoa toàn thư mở bằng nhiều loại ngôn ngữ, là một địa chỉ tin cậy và thông minh để bạn đối chiếu từ vựng từ ngôn ngữ này sang ngôn ngữ khác. Nhiều dịch giả sử dụng Wikipedia như tài liệu tham khảo để dịch từ/cụm từ/câu.

•

- Hãy nhìn xung quanh bạn xem bạn đã biết cách gọi các đồ vật thông dụng trong ngôn ngữ nước ngoài chưa và tra từ điển 10 từ bạn không biết.
- Hãy tải một ứng dụng hỗ trợ tra từ điển vào điện thoại để luôn mang theo người.
- QUÉT MÃ QR: Bạn có vướng mắc khi tìm loại từ điển thích hợp? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 10.



Bí quyết 11Học từ những người đi trước

Bạn có biết?

Với 16 ngôn ngữ, Zimbabwe là quốc gia có nhiều ngôn ngữ chính thức nhất thế giới.

Trong quá trình đọc, bạn sẽ thấy cuốn sách này có cả những lời khuyên về cách học ngoại ngữ hiệu quả từ nhiều chuyên gia trên khắp thế giới. Ngôn ngữ không phải là một môn học chỉ có lý thuyết, vậy nên hãy tìm cho mình những người thầy để học tập cách học của họ, đó có thể là giáo viên ngoại ngữ hay người sử dụng thành thạo ngôn ngữ bạn đang học. Tôi tin rằng học kinh nghiệm từ những người đi trước sẽ giúp ích cho bạn rất nhiều. Bạn sẽ biết được bí quyết học ngoại ngữ đã được thử nghiệm, để không phạm phải sai lầm như những người đi trước.

Trong mỗi lĩnh vực khác nhau của cuộc sống, tôi đều chọn cho mình một tấm gương để noi theo. Bạn có biết việc có một tấm gương đem đến sức mạnh thế nào không? Tấm gương là một minh chứng cho thấy bạn cũng có thể làm được điều bạn đang hướng tới: họ là nguồn động lực và cảm hứng để bạn không bỏ cuộc giữa chừng. Lợi thế của việc có một tấm gương sẽ tăng gấp bội nếu đó là một người mà bạn đã gặp và quen biết vì người đó có thể sẽ chỉ đường cho bạn.

Đối với tôi, thần đồng trong việc học ngoại ngữ là Fernando de Testa, người có ba quốc tịch là México, Pháp và Hoa Kỳ. Với lợi thế là lớn lên trong một gia đình đa văn hóa (bố anh là người Pháp còn mẹ là người México) nên anh đã được tiếp xúc với ba ngôn ngữ là Anh, Pháp và Tây Ban Nha từ thuở bé. Không dừng lại ở đó, anh đã học thêm nhiều ngôn ngữ khác nhau như tiếng Đức, Ý, Bồ Đào

Nha, Nga, Hà Lan, Séc và Ba Lan. Vậy là ở tuổi đôi mươi, anh đã sử dụng thành thạo 10 ngôn ngữ. Tôi đã gặp anh khi anh đang trong học kỳ trao đổi tại trường Đại học Kinh tế Praha ở Cộng hòa Séc và anh cũng đã làm một YouTube video đa ngôn ngữ dành riêng cho Hộ chiếu xanh đi quanh thế giới.

Nếu quanh bạn không có ai truyền cho bạn cảm hứng học ngoại ngữ, tôi khuyên bạn nên tìm trên internet một tấm gương học ngoại ngữ mà bạn đang học, tìm hiểu xem họ đã học bằng cách nào, trong bao lâu và theo dõi họ trên các phương tiện truyền thông để mỗi khi nhìn thấy họ, bạn lại có thêm động lực để tiếp tục học. Tôi gợi ý cho bạn tên của một số nhân vật nổi tiếng trong lĩnh vực học ngoại ngữ mà bạn có thể theo dõi: Benny Lewis (tác giả của trang blog Fluent in 3 months), Sonia Gil (người đồng sáng lập phần mềm học ngôn ngữ kỹ thuật số Fluenz và vlogger du lịch trên Sonia Travels), Timothy Doner (sử dụng được hơn 20 ngôn ngữ, vlogger trên PolyglotPal) và Luca Lampariello(người sáng lập trang web The Polyglot Dream). Hãy thường xuyên theo dõi những người bạn ngưỡng mộ để biết cách họ cải thiện kỹ năng học ngoại ngữ và học hỏi bí quyết.

BÀI TẬP CHO BẠN

 Hãy thử lướt blog hoặc vlog của những người đã hoặc đang học ngôn ngữ bạn theo học. Ai truyền cho bạn nhiều cảm hứng nhất? Hãy ấn nút Theo dõivà thường xuyên cập nhật thông tin, bài viết của ho.



- QUÉT MÃ QR: Nghe Fernando di Testa nói 10 thứ tiếng trong đoạn video dành cho Hộ chiếu xanh đi quanh thế giới.
- QUÉT MÃ QR: Thần tượng trong việc học ngoại ngữ của bạn là ai? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 11.

2 1		

Thay đổi thái độ

"إن مفاتيح الأمور العزائم"

"Sự quyết tâm là chìa khóa cho tất cả mọi thứ."

– Ngạn ngữ Ả Rập

Em trì hoãn học tiếng Anh và tới giờ em thấy mình quá lưng chừng. Điều không may mắn với em là em không có người chỉ dẫn, em rút kinh nghiệm từ những quyết định không đúng của mình, em mất tiền và thời gian vào việc học trung tâm mà không nhận được là bao. Cho đến khi em ngộ ra một điều, nỗ lực là ở bản thân mới là thứ quan trọng. Đến giờ trình độ của em cũng chỉ là pre-intermediate. Em bỏ ra nhiều thời gian, công sức và tiền bạc nhưng sự nỗ lực ấy không được liên tục, bền bỉ nên kết quả là giậm chân tại chỗ. Nhiều khi em muốn mỗi ngày dành một chút thời gian cho tiếng Anh thôi nhưng em không thể cân bằng được thời gian. Đúng hơn là em nghĩ là em chưa đủ quyết tâm, chưa đủ kế hoạch, em mãi chần chừ và chờ đợi... đợi lên đại học, đợi lên thành phố, đợi học kỳ tới rảnh rang hơn và giờ là đợi tốt nghiệp ra trường. Em tha thiết hy vọng đây là lần chờ đợi cuối cùng, tháng Chín này em sẽ ra trường và đi học tiếng Anh trở lại.

(Lê Huyền Ấn Linh, TP. Hồ Chí Minh)

Bí quyết 12Loại bỏ cảm giác thiếu tự tin

		,
D		1-1010
Han	\sim	DIAT /
Dall	CU	biết?

Hoa Kỳ không có ngôn ngữ chính thức.

Sự tự tin của người Hoa Kỳ đã đi vào huyền thoại. Người Hoa Kỳ tự do thể hiện bản thân ngay cả trong những lĩnh vực họ chưa hoàn toàn nắm bắt hay thành thạo. Có một câu nói đùa rằng, người Hoa Kỳ là những người duy nhất trên thế giới thích thú với việc giao tiếp bằng ngôn ngữ nước ngoài với trình độ dở tệ. Ngược lại, những người dân từ các quốc gia khác thường cần nắm chắc từ vựng, ngữ pháp và cách phát âm trước khi họ có thể tự tin giao tiếp với người bản địa.

Trong việc học ngoại ngữ, tôi khuyên bạn nên học theo bí quyết của người Hoa Kỳ và sử dụng ngoại ngữ khi có thể, ngay cả khi bạn vẫn còn mắc nhiều lỗi. Hãy tận dụng mọi cơ hội để giao tiếp và nói chuyện với người nước ngoài. Nếu bạn cảm thấy chưa đủ tự tin để nói chuyện về những chủ đề phức tạp, bạn có thể bắt đầu bằng cách tạo ra môi trường sử dụng ngoại ngữ giúp bạn cảm thấy thoải mái nhất. Ví dụ như, rủ nhóm bạn nước ngoài đi hát karaoke, dạy họ nấu một món ăn Việt Nam, chơi thể thao hoặc làm bất cứ thứ gì bạn muốn. Bên cạnh đó, hãy cố gắng tham gia các hoạt động, sự kiện và cuộc thi bằng ngôn ngữ bạn đang học để mở rộng cơ hội nâng cao khả năng sử dụng ngoại ngữ.

Bí quyết để tôi cải thiện tất cả kỹ năng là tham gia các hoạt động bắt buộc mình phải sử dụng kỹ năng đó. Trong những năm học trung học, tôi đã tham gia các cuộc thi giao tiếp bằng tiếng Anh và tiếng Pháp để cải thiện hai ngôn ngữ tôi đang theo học. Mặc dù hồi đó, tôi không tự tin giao tiếp do không đủ vốn từ vựng tiếng Anh và tiếng

Pháp, tôi cũng không biết nhiều nguồn tài liệu học ngoại ngữ ngoài sách giáo khoa và sách ngoại ngữ mua ở hiệu sách. Nhưng tôi vẫn tích cực tham gia các kỳ thi đó vì biết rằng trải nghiệm và kinh nghiệm thực tế là thầy giáo đắc lực nhất trong quá trình học ngoại ngữ của tôi.

Học ngoại ngữ cũng giống như bạn học lái xe hoặc học một nhạc cụ. Bạn có thể học thuộc lòng lý thuyết nhưng nếu không luyện tập thường xuyên, bạn sẽ không thể thành thạo. Có người học ngoại ngữ nghĩ rằng họ chỉ cần trả tiền cho những khóa học có chất lượng hoặc kiên trì học theo sách vở trong nhiều năm là họ sẽ thông thạo. Người khác lại chỉ muốn bắt đầu sử dụng ngoại ngữ khi biết chắc rằng mình sẽ không mắc lỗi. Nhưng nếu bạn không xóa bỏ cảm giác thiếu tự tin và ra khỏi bốn bức tường để thực hành ngay lập tức, bạn sẽ không thể nâng cao khả năng ngoại ngữ của mình một cách hiệu quả được.

- Nhiều người luôn có cảm giác mình kém cỏi là do bạn đang so sánh mình với người khác. Đây là điều bạn không nên làm; thay vào đó, mỗi ngày hãy viết ba điều đã học được giúp bạn thông thạo ngoại ngữ. Bạn đã hiểu ý tôi rồi chứ? Hãy tự tin lên nếu phiên bản bạn của ngày hôm nay đã khá hơn phiên bản bạn ngày hôm qua.
- QUÉT MÃ QR: Bạn cần lời khuyên để xóa bỏ sự thiếu tự tin trong ngoại ngữ? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 12.

2 1	

Bí quyết 13Chấp nhận mắc lỗi

Ban có biết?

Papua New Guinea, một quốc gia ở Thái Bình Dương, có 850 ngôn ngữ.

Khi bạn học ngoại ngữ, hãy cư xử như một đứa trẻ. Bạn còn nhớ hồi chập chững tập những bước đi đầu tiên, bạn đã bị ngã biết bao nhiêu lần không? Nhưng những cú ngã đó vẫn không khiến một đứa trẻ như bạn cảm thấy nản chí và bỏ cuộc. Nếu hồi đó, bạn bỏ cuộc vì những cú ngã thì giờ đây, bạn đã không thể bước đi vững vàng trên đôi chân của mình.

Chuyện học ngoại ngữ cũng tương tự. Nếu bạn không mắc lỗi, vấp ngã và học tập từ những cú ngã của mình, bạn sẽ không thể tiến lên phía trước được. Hơn thế, việc mắc lỗi trong quá trình học ngoại ngữ là một dấu hiệu tốt, chứng minh rằng bạn đang cố gắng rất nhiều để sử dụng ngôn ngữ bạn theo học. Đừng sợ mắc lỗi chính tả, nói sai âm ngữ, nhớ nhằm từ hoặc nghe người nước ngoài nói mà không hiểu gì. Chớ bận tâm về những lời phán xét của người khác mà ngược lại, hãy nhờ mọi người xung quanh nhắc nhở mỗi khi bạn sai để bạn có thể nhận thức và sửa ngay. Bạn sẽ thấy mỗi lần mắc lỗi lại cho bạn một bài học vô cùng quý giá.

Khi nghe nói về những người sử dụng ngoại ngữ thành thạo, có thể bạn nghĩ là họ có tài năng bẩm sinh nhưng thực tế, họ cũng chỉ như những vận động viên tham gia Đại hội thể thao Olympic. Họ là những người đã bỏ ra hàng trăm, hàng nghìn giờ đồng hồ để khổ luyện nhưng chúng ta lại chỉ nhìn thấy kết quả chứ không biết về những lần họ sử dụng sai ngữ pháp, phát âm không chuẩn khiến người bản xứ không hiểu hoặc những lần họ nghĩ một đằng nói một

nẻo... Họ là những người không bỏ cuộc vì lỗi sai mà duy trì sự cố gắng trong quá trình cải thiện ngôn ngữ của mình.

Mỗi khi nhận thức được chỗ sai (cách phát âm không chuẩn, từ vựng bị thiếu, đoạn văn bị sai chính tả...), hãy ghi lại bản đúng vào một cuốn vở để ghi nhớ. Đây là cách tôi đã dạy cho các học sinh tiếng Anh và tiếng Séc của mình: Tôi nhắc nhở họ thường xuyên ghi lại những chỗ sai rồi trong buổi học tiếp theo, tôi hỏi lại về những lỗi đó để kiểm tra xem họ có nhớ hay không. Sau khi nhắc lại những chỗ sai một vài lần như vậy, tôi đảm bảo rằng bạn sẽ ghi nhớ chúng một cách lâu dài.

Những quốc gia phương Tây và nhất là các quốc gia Mỹ Latinh không có khái niệm về việc bị mất mặt nên khi mắc lỗi, họ có thể thoải mái chấp nhận lỗi lầm thậm chí còn nói đùa về lỗi của họ. Một số lỗi tôi mắc phải trong tiếng Tây Ban Nha (như sử dụng thừa mạo từ bất định hoặc dùng từ vựng của ngôn ngữ khác) đã trở thành những câu nói đùa giữa tôi và chồng. Cách này giúp tôi ghi nhớ những lỗi đã mắc phải và không bao giờ lặp lại chúng nữa.

- Đừng trốn tránh những điểm sai mà hãy nhờ người khác chỉ dẫn và viết chúng ra giấy để ghi nhớ. Hãy nhờ những người xung quanh nhắc bạn mỗi khi bạn nói hoặc viết sai, đừng sợ bị mất mặt.
- QUÉT MÃ QR: Bạn có bí quyết gì để sửa lỗi khi sử dụng ngoại ngữ? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 13.



Bí quyết 14Thoát khỏi vùng an toàn

Bạn có biết?

Tiếng Basque¹⁵ là ngôn ngữ châu Âu duy nhất không thuộc hệ ngôn ngữ nào. Tiếng Basque được coi là ngôn ngữ khó học nhất thế giới.

¹⁵ Basque là lãnh thổ nằm giữa Pháp và Tây Ban Nha.

Trong cuốn sách Hộ chiếu xanh đi quanh thế giới – Những bước để trở thành công dân toàn cầu 16, các tác giả đã nhắc tới ba vùng thay đổi là vùng an toàn – vùng kéo dãn – vùng căng thẳng. Vùng an toàn bao gồm những hoạt động và tình huống quen thuộc, giúp bạn cảm thấy thoải mái, không bị lo âu nhưng chỉ khi thoát ra khỏi vùng an toàn, ban mới học được nhiều điều mới mẻ. Chớ nên nhảy một bước lớn nếu ban không muốn bị rơi vào vùng căng thắng, nơi làm bạn bị áp lực đến nỗi không thể tiếp thu thêm điều gì mới. Học ngoại ngữ trên lớp là cách học trong vùng an toàn. Gặp một người sử dụng những ngôn ngữ bạn không hề biết là ví dụ cho tình huống khiến bạn bị rơi vào vùng căng thẳng. Tôi đã bị nhảy một bước quá lớn ra khỏi vùng an toàn của bản thân khi sang Buenos Aires, Argentina để du học một học kỳ. Hồi đó, tôi mới học được tiếng Tây Ban Nha cơ bản nhưng vẫn quyết định sang Argentina học tập vì nghĩ tôi có thế sử dung ngôn ngữ quốc tế là tiếng Anh. Nhưng người Argentina không thành thạo tiếng Anh như tôi tưởng vì vậy tôi đã phải cấp tốc học tiếng Tây Ban Nha để giao tiếp và học tập được.

¹⁶ Alpha Books, NXB Thế Giới, 2016.

Một khi bạn chấp nhận mắc lỗi và thoát ra khỏi vùng an toàn, bạn phải sẵn sàng đặt mình vào những tình huống có khả năng làm cho bạn bối rối, ngượng nghịu hay lo sợ. Bạn sẽ không cải thiện được ngoại ngữ nếu bạn không ra ngoài và có những trải nghiệm mới lạ ngoài vùng kiểm soát của bản thân. Ngồi ở nhà nhìn đống sách về ngoại ngữ, tham gia các khóa học ngoại ngữ đắt tiền chỉ để ngồi nghe giáo viên thuyết trình hoặc xem những video truyền cảm hứng từ những chuyên gia ngôn ngữ mà không rút ra bài học nào cho mình chỉ tốn thời gian và tiền bạc của bạn. Ngược lại, hãy dũng cảm nói chuyện với khách du lịch nước ngoài, thuyết trình trước những người lạ bằng tiếng Anh trong câu lạc bộ Toastmasters, tham gia những kỳ thi ngoại ngữ hay đăng ký tham dự các hội thảo quốc tế. Càng có nhiều kinh nghiệm, vùng an toàn của bạn sẽ càng được nới rộng và dần dần bạn sẽ cảm thấy thoải mái khi thực hiện những điều mà trước đây ban không dám làm.

BÀI TẬP CHO BẠN

 Hãy viết ra giấy năm điều khiến bạn sợ hãi hoặc thấy không thoải mái khi học ngoại ngữ. Đối với mỗi điều bạn ghi, hãy tìm ra ít nhất một cách để đối mặt và... cam kết thực hiện chúng!

 QUÉT MÃ QR: Điều gì khiến bạn cảm thấy lo âu trong việc sử dụng ngoại ngữ? Hãy cho mọi người biết về nỗi sợ hãi trong việc học ngoại ngữ mà bạn muốn vượt qua bằng cách tham gia bình luận về Bí quyết 14.

Bí quyết 15Tìm kiếm và duy trì động lực

Bạn có biết?

Với 12 chữ cái, tiếng Rotokas¹⁷ có bảng chữ cái ít nhất thế giới.

¹⁷ Tiếng Rotokas được người Papua New Guinea sử dụng.

Động lực ban đầu thì ai cũng có nhưng để duy trì nó trong thời gian dài cần có ý chí rất lớn.

Có hai loại động lực luôn song hành thúc đẩy chúng ta trong bất cứ việc gì là: động lực nội tại và động lực ngoại sinh. Động lực ngoại sinh nằm ngoài vùng kiểm soát của bạn và sử dụng các phần thưởng để duy trì. Các ví dụ cho việc học ngoại ngữ có thể là điểm cao trong kỳ thi tiếng Anh, học bổng du học toàn phần DAAD ở Cộng hòa Liên bang Đức hoặc vị trí sử dụng đa ngôn ngữ tại Liên Hợp Quốc.

Động lực ngoại sinh là nguồn động lực mạnh mẽ, giúp chúng ta không nản chí khi phải đầu tư một khoản thời gian và công sức lớn để nhận được thành quả theo mục tiêu đã đặt ra. Ví dụ, nếu bạn có ước mở du học cao học tại Anh, trong tay bạn đã có thư chấp nhận với điều kiện là bạn phải đạt được IELTS từ 7.0 trở lên, bạn sẽ cố gắng thi một, hai... lần đến khi nào đạt được đủ điểm mới thôi.

Nhưng nếu bạn ôn thi IELTS chỉ để đạt đủ điểm mà không có hứng thú với việc học tiếng Anh thì bạn đang bị thiếu động lực nội tại. Động lực ngoại sinh không thể duy được trì lâu dài nếu thiếu động lực nội tại. Động lực nội tại hiểu đơn giản là bạn thích thú với việc học ngoại ngữ và sự tiến bộ sau những buổi học tạo cho bạn năng

lượng để tiếp tục học. Duy trì được động lực này là cách dễ dàng và bền vững nhất trong việc học ngoại ngữ. Cách tốt nhất để bạn có thể duy trì động lực học ngoại ngữ là kết nối việc học tập với sở thích của bản thân. Ví dụ như, nếu sở thích của bạn là nấu ăn thì bạn có thể học ngoại ngữ qua các trang dạy nấu ăn bằng ngôn ngữ bạn đang học.

Trì hoãn là một trong những căn bệnh của cuộc sống và là kẻ thù của động lực. Với rất nhiều cám dỗ xung quanh, chỉ cần có tác động nhỏ là chúng ta quên mất kế hoạch đã được lên lịch từ trước. Vậy làm thế nào để có thể đánh bại việc trì hoãn trong quá trình học ngoại ngữ? Trước tiên, hãy tìm ra nguồn gốc của việc trì hoãn. Có ba lý do chính sau đây khiến bạn đánh mất động lực học ngoại ngữ:

- Học ngoại ngữ là quá trình lâu dài và bạn không nhìn được kết quả ngay lập tức.
- Bạn không có thời gian và rất "bận".
- Bạn bị phân tán sự tập trung bởi những thứ xung quanh.

Hãy thử nghĩ lại xem hôm nay bạn đã làm những gì bằng cách mổ xẻ từng giờ, từng phút. Bạn có chắc rằng mình đang tận dụng mọi thời gian trong ngày hiệu quả nhất không? Hay bạn đã có lúc lên Facebook để like bài viết của bạn bè? Lên YouTube xem video động vật hoặc nghe nhạc? Hoặc bạn chơi trò chơi điện tử? Tôi tin chắc rằng mỗi ngày bạn có thể tiết kiệm một khoảng thời gian từ những hoạt động phân tán tâm trí để học ngoại ngữ.

BÀI TẬP CHO BẠN

 Động lực ngoại sinh để bạn học ngoại ngữ là gì? Bạn có thể kết hợp sở thích nào với với việc học ngoại ngữ để duy trì động lực nội tại?

 Hãy tải một trong những ứng dụng điện thoại nhằm chữa căn bệnh trì hoãn như Forest: Stay Focused hoặc Pomodoro và sử dụng nó mỗi khi học ngoại ngữ. • QUÉT MÃ QR: Bạn tìm động lực học ngoại ngữ ở đâu? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 15.



Phần 2 Nâng cao

Từ vựng và ngữ pháp

"말 한 마디에 천냥 빚 갚는다."

"Lời nói đáng giá nghìn vàng."

- Tục ngữ Hàn Quốc

Em đang là sinh viên năm nhất ngành Ngôn ngữ Trung Quốc. Em đến với tiếng Trung không phải vì sở thích mà vì tác động của gia đình nhiều hơn. Nhưng giờ đây em cảm thấy mình đang dần yêu thích nó. Em cố gắng để có thể học tốt môn chuyên ngành của mình mà gặp quá nhiều khó khăn. Em không thể nhớ được mặt chữ và phiên âm của tiếng Trung. Nó thực sự là một trở ngại đối với em. Khi em cố gắng viết và đọc nhiều lần thì chỉ có thể nhớ được từ đó trong khoảng thời gian 1-3 ngày rồi em lại quên. Em không thể hiểu nổi tại sao hay tại em không có trí nhớ tốt vậy?

(Nguyễn Thị Thư, Bắc Giang)

Bí quyết 16Bắt đầu bằng 100 từ thông dụng

Bạn có biết?

Ngôn ngữ Taki Taki ở Surinam chỉ có 340 từ vựng.

Bất cứ ngôi nhà nào cũng được xây lên từ một nền tảng cố định và vững chắc. Để có thể sử dụng thông thạo một ngôn ngữ, bạn sẽ phải bắt đầu xây dựng nền tảng từ vựng trong ngôn ngữ đó. Từ vựng được chia thành những loại sau: từ vựng được sử dụng với tần suất cao, từ học thuật, từ kỹ thuật và từ vựng được sử dụng với tần suất thấp. Bạn hãy bắt đầu bằng những từ vựng thông dụng và cơ bản để có khả năng sử dụng chúng trong thời gian sớm nhất.

Bạn có thể tìm kiếm danh sách 100 từ vựng phổ biến nhất trong ngôn ngữ bạn đang học trên Wikipedia hoặc những trang web khác. Nếu đã nắm vững tiếng Anh, bạn có thể bắt đầu học ngôn ngữ khác trên trang: 101languages.net. Sau khi chọn ngôn ngữ bạn muốn học, hãy ấn vào Most Common Words trong trình đơn phía bên trái để đọc, nghe và nhắc lại những từ phổ biến nhất trong ngôn ngữ đó. Đây là cách bắt đầu một ngoại ngữ mới rất hay và hiệu quả vì bạn sẽ vừa đọc vừa nghe từ vựng của ngôn ngữ mới. Hãy viết chúng ra giấy để học thuộc. Chỉ cần học mỗi ngày 10 từ thì sau 10 ngày, bạn đã học được 100 từ rồi. Theo thống kê, khoảng 300 từ tiếng Anh đã đủ cho hơn 65% nhu cầu giao tiếp hằng ngày của bạn.

Những chủ đề cơ bản để học từ vựng khi bắt đầu học ngoại ngữ bao gồm: Các cụm từ chào hỏi, Giới thiệu về bản thân, Các con số (từ 0 đến 1.000), Màu sắc, Tính cách, Các mối quan hệ, Cảm xúc, Nghề nghiệp, Nhà cửa và các đồ vật trong nhà, Quê quán, Giao thông và đi lại, Mua sắm, Ẩm thực, Các dịch vụ, Du lịch, Động vật,

Thực vật, Sức khỏe, Thể thao, Thời tiết, Bộ phận cơ thể... Học theo chủ đề sẽ giúp bạn nhớ từ vựng dễ dàng hơn.

Khi nào bạn biết là mình đã sử dụng ngoại ngữ một cách thông thạo? Đó là khi bạn có thể giải thích được những từ bạn không biết cách gọi bằng chính ngôn ngữ bạn đang học! Ví dụ như, bạn không biết hoặc quên cách gọi "chị dâu" trong tiếng Pháp (belle-sœur) nhưng bạn có thể giải thích từ này là: "C'est une épouse du frère." ("Đây là vợ của anh trai.") Bạn sẽ không bao giờ biết tất cả từ vựng và mọi khía cạnh của ngữ pháp (ngay cả trong ngôn ngữ mẹ đẻ) nên nếu bạn có thể sử dụng vốn từ đã biết để mô tả những điều bạn chưa biết thì bạn đã tiến rất xa trong việc học ngoại ngữ rồi đấy.

- Hãy lên trang www.101languages.net, chọn ngôn ngữ bạn đang học, ấn vào dòng Most Common Words trong danh sách bên trái, nghe - nhắc lại - viết 100 từ phổ biến nhất trong ngôn ngữ đó.
- Dán giấy ghi tên tiếng nước ngoài lên các đồ vật trong phòng để các từ vựng luôn ở trước mắt bạn.
- QUÉT MÃ QR: 100 từ vựng nào thông dụng nhất trong ngôn ngữ bạn đang học? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 16.



Bí quyết 17Những câu giao tiếp phổ biến

Từ năm 2008, tất cả phi công và những kiểm soát viên không lưu đều phải nói tiếng Anh bất kể họ mang quốc tịch nào và đang bay trên lãnh thổ của quốc gia nào.

Những câu nói đơn giản như "Bạn có khỏe không?", "Mẹ đã ăn chưa?", "Tôi đồng ý"... cũng được chúng ta sử dụng trong giao tiếp hằng ngày bằng tiếng mẹ đẻ. Những câu giao tiếp như vậy không đòi hỏi bạn phải biết ngữ pháp phức tạp hay có vốn từ vựng phong phú mà bạn có thể học chúng ngay từ khi bắt tay vào học một ngôn ngữ mới. Học từ vựng và ngữ pháp từ ngày này qua tháng khác sẽ chỉ phí phạm thời gian và công sức nếu bạn vẫn không thấy thoải mái khi sử dụng những câu đơn giản nhất. Vậy thay vì học vô số từ vựng và ngữ pháp trước khi bắt đầu sử dụng chúng, bạn hãy học những câu dễ giao tiếp và phổ biến để có thể sử dụng ngoại ngữ ngay.

Hãy viết ra giấy những câu bạn sử dụng hằng ngày và những tình huống có thể xảy ra khi bạn gặp người bản xứ. Chúng ta thử cùng nhau nghĩ ra những tình huống thông dụng nhé. Hãy ghi ra bên cạnh bản dịch ngôn ngữ bạn đang học của 50 câu giao tiếp phổ biến sau:



Học được những câu giao tiếp thực tế giúp bạn thường xuyên sử dụng chúng, điều này sẽ tạo cho bạn thêm động lực để học ngoại ngữ. Lời khuyên tiếp theo của tôi là, bạn nên sắp xếp những câu giao tiếp cùng chủ đề vào một nhóm đặt cạnh nhau, để khi chủ đề bạn đã học được nhắc đến trong cuộc hội thoại, bạn sẽ nhớ ra những câu nói nối đuôi nhau và nói được một đoạn dài hơn, trôi chảy hơn.

BÀI TẬP CHO BẠN

 Hãy dịch 50 câu nói thông dụng sang ngôn ngữ bạn đang học trong bảng ở phía trên.

• Hãy viết ra giấy ít nhất 10 câu giao tiếp cho mỗi chủ đề sau: Chào hỏi, Giới thiệu về bản thân, Gia đình, Bạn bè, Thời thơ ấu, Thời tiết, Giới thiệu về đất nước, Nghề nghiệp/Trường học, Sở thích, Đi chơi, Kỳ nghỉ, Văn hóa, Thể thao, Mua sắm, Đi khám bác sĩ, Nấu ăn, Tương lai. Đọc đi đọc lại những câu giao tiếp đó cho tới khi bạn đủ tự tin để sử dụng chúng mà không cần "phao".

 QUÉT MÃ QR: Theo bạn, những câu giao tiếp nào mà người học ngoại ngữ cần biết? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 17.

Bí quyết 18Học từ mới bằng thuật ký ức

Bạn có biết?

Somalia là quốc gia châu Phi duy nhất chỉ sử dụng một ngôn ngữ trên toàn lãnh thổ.

Harry Lorayne là bậc thầy trong việc ghi nhớ. Được mệnh danh là người có trí nhớ tuyệt vời nhất thế giới trong thế kỷ 20, ông có thể ghi nhớ đến 1.500 tên người trong vòng 20 phút hoặc nhớ toàn bộ số điện thoại trong cuốn danh bạ điện thoại. Bí quyết ghi nhớ của ông là "thuật ký ức".

Thuật ký ức (trong tiếng Anh là mnemonics): là chiến thuật tăng cường và cải thiện khả năng nhớ. Có ba cơ sở cơ bản để sử dụng thuật ký ức là: liên tưởng (association), trí tưởng tượng (imagination) và vị trí (location).

Liên tưởng là khi bạn liên kết một điều cần phải nhớ với một phương pháp giúp bạn ghi nhớ điều đó. Khi bạn học một từ khó nhớ, hãy thử liên kết từ đó với âm thanh quen thuộc trong tiếng Việt hoặc tiếng nước ngoài. Đây là một cách học khá hài hước.

Ví dụ bạn học từ tiếng Anh kettle, dịch ra tiếng Việt là "cái ấm". Bạn không nhớ nổi từ tiếng Anh nên bạn có thể liên kết từ đó với âm thanh tương tự trong tiếng Việt là "khét lè". Khét lè thì bạn nhớ rõ rồi chứ? Tiếp theo, bạn sử dụng trí tưởng tượng để hình dung ra các hình ảnh có liên quan đến từ "khét lè". Ví dụ như: "Tôi đun nước trong ấm mà quên tắt thế là cái ấm cháy khét lè." rồi bạn tưởng tượng ra khói bay lên từ cái ấm, mùi cháy khét lè bốc ra và bạn nghe thấy tiếng khói xì ra từ miệng ấm.

Nếu qua những cách trên mà từ kettle vẫn chưa đi sâu vào tâm trí của bạn, hãy xác định vị trí cho hình ảnh bạn tưởng tượng bên trên. Cái ấm bị cháy khét lè đang nằm ở phía bên phải căn bếp nhà bạn. Như vậy, mỗi khi bạn vào bếp và nhìn thấy cái ấm, bạn sẽ nhớ ra từ kettle.

Người Việt Nam có trí tưởng tượng rất phong phú và có nhiều cách thú vị để "Việt hóa" các ngôn ngữ khác, ví dụ như: Dâu (Joe – tên tiếng Anh), Bông-dua (Bonjour – tiếng Pháp), Ông già (Ondra – tên tiếng Séc)... Nhưng bạn nên chú ý là cách phát âm "Việt hóa" chỉ nên được sử dụng như công cụ để nhớ từ vựng chứ không nên sử dụng như cách phát âm chuẩn.

BÀI TẬP CHO BẠN

 Mỗi khi khó nhớ một từ vựng mới học, hãy thử liên kết từ đó với âm thanh quen thuộc trong tiếng Việt hoặc tiếng nước ngoài mà bạn biết.

 QUÉT MÃ QR: Bạn có nghĩ ra ví dụ nào để sử dụng thuật ký ức trong việc học từ vựng mới? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 18.

Bí quyết 19Flashcard

Bạn có biết?

Hơn một nửa số ngôn ngữ trên thế giới không có chữ viết.

Sử dụng flashcard là cách học ngoại ngữ mà tôi thường xuyên khuyên học viên của mình. Trong mỗi buổi học, tôi viết các từ mới ra những mẫu giấy nhỏ được gấp làm đôi: phía bên ngoài ghi tiếng Việt còn bên trong ghi tiếng nước ngoài. Với mỗi từ mới, tôi phát âm phiên bản tiếng nước ngoài và bảo học viên nhắc lại cho đến khi phát âm đúng thì mới chuyển sang từ tiếp theo. Chúng tôi làm đi làm lại cho đến khi hết các mẩu giấy. Lần thứ hai, tôi đọc lần lượt phiên bản tiếng nước ngoài rồi học viên dịch nghĩa sang tiếng Việt. Lần thứ ba, tôi chỉ đọc phiên bản tiếng Việt và nhiệm vụ của học viên là dịch sang tiếng nước ngoài. Tiếp theo, tôi đọc các từ ngoại ngữ rồi bảo học viên viết các từ đó lên giấy. Khi thấy học viên đã nắm được các từ vựng, tôi bảo họ bốc thăm một mẫu giấy bất kỳ, chỉ xem phiên bản tiếng Việt ở phía bên ngoài và nhớ lại từ đó trong tiếng nước ngoài.

Trên bàn học của chúng tôi có hai cái hộp. Một hộp được gọi là ĐÃ BIẾT, gồm những từ mà học viên đã nhớ rõ. Còn hộp thứ hai được gọi là CHƯA BIẾT, chứa những từ cần phải học thêm. Vào đầu mỗi buổi học, tôi kiểm tra trí nhớ của học viên bằng cách dịch từ trên các mẩu giấy được rút ra từ hộp CHƯA BIẾT. Những từ mà học viên đã nắm rõ sẽ được chuyển sang hộp ĐÃ BIẾT. Tôi cũng khuyên học viên nên bỏ các từ trong hộp CHƯA BIẾT vào một cái túi nhỏ và mang theo người để họ có thể nhắc lại những từ đó mỗi khi có thời gian. Cách này rất hiệu quả trong việc học từ mới và giúp bạn tận dụng thời gian rảnh để học. Bạn nên đều đặn nhắc lại những từ chưa học thuộc.

Bạn cũng có thể chia các từ vựng ra các túi khác nhau theo loại từ. Ví dụ như bạn có những túi mang tên: DANH TỪ, TÍNH TỪ, ĐỘNG TỪ... Hoặc bạn có thể chia từ theo chủ đề như: CÁC ĐỒ VẬT TRONG NHÀ, NGHỀ NGHIỆP, SỞ THÍCH...

Ngoài việc làm flashcard bằng những mẩu giấy, bạn cũng có thể tạo những bộ flashcard điện tử trên các trang web như: Cram.com và Quizlet.com. Nếu không muốn tự làm flashcard (tôi khuyến khích các bạn điều này vì bạn có thể chủ động chọn từ vựng muốn học), bạn có thể tìm mua các bộ flashcard đã có sẵn như:

• Tiếng Anh: Blueup.vn.

Nhiều ngôn ngữ khác nhau: Katchup.vn.

- Mỗi khi học từ mới, hãy viết từ đó vào một mẩu giấy gấp đôi: bên ngoài là phiên bản tiếng Việt và bên trong là ngôn ngữ bạn đang học. Hãy để những mẩu giấy đó vào túi nhỏ để mang theo người và luyện tập mỗi khi có thể. Hãy giữ những mẩu giấy nhỏ đó cho đến khi bạn đã nhớ từ ghi trong đó.
- QUÉT MÃ QR: Bạn có sử dụng flashcard khi học ngoại ngữ?
 Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 19.



Bí quyết 20Học theo chủ đề/chuyên ngành

Bạn có biết?

Gần 2/3 số dân trên thế giới sử dụng 12 ngôn ngữ sau như là ngôn ngữ mẹ đẻ: tiếng Trung Quốc, tiếng Hindi-Urdu, tiếng Anh, tiếng Ả Rập, tiếng Tây Ban Nha, tiếng Bengali, tiếng Bồ Đào Nha, tiếng Ý, tiếng Đức, tiếng Nhật Bản, tiếng Pháp và tiếng Nga.

Trong cuốn sách này, tôi luôn nhắc nhở bạn cần phải thực hành việc học ngoại ngữ nhưng làm thế nào để tự tin giao tiếp bằng ngôn ngữ mới học? Hãy vừa học ngoại ngữ vừa trau dồi kiến thức chuyên ngành để nâng cao "thương hiệu cá nhân" của mình. Khi đã biết những câu giao tiếp đơn giản, bạn nên học từ vựng và những câu giao tiếp về chủ đề mà bạn am hiểu hoặc thích thú. Ví dụ như, nếu bạn là sinh viên ngành Y, hãy học những từ vựng chuyên ngành Y. Nếu bạn đam mê bóng chày, hãy học các từ vựng và câu giao tiếp về chủ đề bóng chày để có thể nói chuyện về chủ đề đó. Mỗi người trong chúng ta đều am hiểu và là chuyên gia trong một (hoặc hơn) chủ đề, lĩnh vực khác nhau. Vậy nên, nếu được nói chuyện về chủ đề hoặc chuyên ngành đó, chúng ta sẽ cảm thấy tự tin hơn. Việc bổ sung kiến thức về những chủ đề, chuyên ngành mà chúng ta am hiểu cũng giúp chúng ta cảm thấy thích thú và có thêm động lực để học ngoại ngữ.

Để có thể nghiên cứu và nâng cao kiến thức chuyên ngành, bạn hãy: tìm các trang web chuyên ngành uy tín; đặt mua và tìm đọc những tờ báo, tạp chí, sách chuyên ngành hoặc có chủ đề liên quan; theo dõi trang cá nhân của những chuyên gia hàng đầu trong lĩnh vực của bạn. Tất cả nguồn tài liệu này nên được viết bằng ngôn ngữ bạn đang theo học. Bằng cách này, bạn sẽ bắn một mũi tên

trúng hai đích: bạn sẽ trở thành chuyên gia trong lĩnh vực đang theo đuổi đồng thời bạn sẽ củng cố vốn từ vựng trong ngoại ngữ.

BÀI TẬP CHO BẠN

 Chủ đề hoặc chuyên ngành mà bạn cảm thấy thích thú hoặc am hiểu là gì? Hãy viết ra những từ vựng liên quan tới chủ đề/chuyên ngành đó bằng ngoại ngữ bạn đang học.

 Hãy mô tả chuyên ngành mà bạn am hiểu với những người không có sự hiểu biết về ngành/lĩnh vực đó bằng ngoại ngữ và học thuộc để bạn có thể sử dụng trong các cuộc hội thoại.

 QUÉT MÃ QR: Chủ đề bạn am hiểu là gì? Bạn có biết giải thích về chúng bằng ngôn ngữ bạn đang học không? Hãy tham gia bình luân về Bí quyết 20.

. 40.7 01 = 0.

Bí quyết 21Sử dụng ngay những từ mới học

Bạn có biết?

Một nửa số ngôn ngữ trên thế giới được sử dụng ở tám quốc gia.

Thông thường trong cả tiếng mẹ để lẫn tiếng nước ngoài, chúng ta có nhiều cơ hội nghe và đọc các từ vựng nhiều hơn là nói và viết chúng. Để có thể ghi nhớ những từ mới học, chúng ta cần chủ động tìm kiếm cơ hội vận dụng cả bốn kỹ năng. Hãy sử dụng những từ vựng đã học vào các cuộc hội thoại, những đoạn văn, e-mail hoặc viết một vài câu chứa chúng lên một tờ giấy. Nghĩ ra ba câu nói cho mỗi từ mới học sẽ giúp bạn ghi nhớ các từ mới vào trí não của mình. Vận dụng các từ vựng vào đời sống hằng ngày rất quan trọng vì chỉ qua luyện tập, ngoại ngữ mới trở thành một phần tất yếu trong cuộc sống của bạn.

Việc lặp đi lặp lại các từ vựng có thể khiến bạn nhàm chán nhưng đó là chìa khóa dẫn đến thành công trong quá trình học ngoại ngữ của bạn. Nghiên cứu của Tiến sĩ Yury Shtyrov¹⁸ cho thấy rằng, nếu chúng ta nghe đi nghe lại một từ vựng 160 lần trong vòng dưới 15 phút, bộ não sẽ tạo ra một mạng lưới các nơ-ron mới với nhiệm vụ ghi nhớ từ vựng đó. Tiến sĩ Shtyrov khẳng định: "Điều này chứng minh rằng việc thực hành ngôn ngữ là rất quan trọng. Ngay cả khi luyện tập một chút cũng sẽ có ích. Chỉ cần nhận thức bằng cách nghe là được."

¹⁸ Yury Shtyrov, Tiến sĩ ngành Tâm lý học tại trường Đại học Helsinki (Phần Lan), đã từng làm việc và nghiên cứu về thần kinh học, nhận thức và khoa học não bộ tại trường Đại học Saint

Petersburg (Nga), Đại học Cambridge (Anh) và Đại học Aarhus (Đan Mạch).

Đây là lý do tại sao các lớp học ngoại ngữ đòi hỏi học viên phải nhắc đi nhắc lại các từ vựng nhiều lần. Bạn có thể nhắc lại các từ vựng mới học qua cả bốn kỹ năng nghe – nói – đọc – viết bằng cách cố gắng sử dụng chúng ngay sau khi học.

- Khi mới học tiếng Séc, tôi thường viết một đoạn văn sử dụng các từ vựng đã học trong ngày. Đây là một hoạt động khá thú vị. Mỗi khi học từ mới, hãy thử nghĩ ra đoạn văn hoặc câu chuyện chứa những từ đó. Bạn sẽ thấy rằng trí tưởng tượng của mình không đến nỗi nào.
- Hãy đặt ba câu cho mỗi từ bạn mới học.
- Bạn có yêu thích các bài diễn văn của TEDx? Nếu có, hãy trở thành phiên dịch viên cho TED qua trang TED Translators (tedtranslators.com).
- QUÉT MÃ QR: Bạn có bí quyết để sử dụng từ vựng ngay sau khi học? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 21.

Bí quyết 22Google

Ban có biết?

Thành phố sử dụng nhiều ngôn ngữ nhất thế giới là Thành phố New York, Hoa Kỳ với 800 ngôn ngữ.

Google là công cụ tìm kiếm bất cứ điều gì trong 149 "ngôn ngữ sống", đây là trợ lý đắc lực trong việc học ngoại ngữ nếu bạn biết cách tận dụng nó. Mời bạn thử nghiệm cùng tôi nhé:

- 1. Hãy mở trang Google (www.google.com) và tìm một từ hoặc cụm từ bạn đang học, ví dụ như từ tiếng Anhopportunity (trong tiếng Việt là "cơ hội"). Bạn sẽ thấy hơn một tỷ kết quả xuất hiện.
- 2. rong mục Tất cả, bạn sẽ thấy phần giải thích cho từ bạn đang tìm xuất hiện đầu tiên, gồm những từ đồng nghĩa để tiện cho việc học của bạn. Hãy thử phát âm từ bạn đang tìm và ấn vào nút Description:
 - https://lh5.googleusercontent.com/q0PZKtOIfaUjwOwe6sDOmXTDTJNPxWDaoNCS9W3uhUnyiJoDDPCJrvEbflzN0zlsSmDlfssnEHlRQVjwFWfkMqZHctQA5OgDdNKhYTHy_HpQ4FOJuln0HzA0atobcLazy0cq9Gpu
 - để kiểm tra cách phát âm. Cách phát âm của bạn đã chuẩn chưa? Nếu đúng rồi thì chúng ta tiếp tục nhé.
- 3. Trong mục Hình ảnh, bạn sẽ thấy những hình ảnh có liên quan tới từ bạn đang tìm. Trong hàng nghìn bức ảnh, bạn sẽ tìm thấy những câu nói hay chứa đựng từ đó (ví dụ: "In the middle of every difficulty lies opportunity." 19— Albert Einstein). Đây là cách ghi nhớ từ vựng bằng thị giác.
- 4. Mục tiếp theo là Tin tức. Hãy mở và đọc những kết quả xuất hiện đầu tiên, là những bài báo gần đây nhất có chứa từ đang tìm. Bí quyết này giúp bạn liên kết từ mới học với những sự kiện mới xảy ra.
- 5. Cuối cùng trong mục Video, hãy xem những video có liên quan tới từ bạn học. Nghe bài hát Opportunity của Sia, rồi xem các video truyền cảm hứng hoặc cung cấp thêm thông tin vừa thú vị lại vừa hữu ích.

¹⁹ Nghĩa tiếng Việt: "Cơ hội nằm trong mỗi khó khăn".

Mỗi từ vựng ở mỗi ngôn ngữ sẽ cho ra các kết quả tìm kiếm khác nhau. Hãy thử mày mò bạn nhé!

- Khi bạn học một từ vựng hoặc cụm từ mới, hãy mở trang Google và làm theo cách trên. Chắc chắn rằng bạn sẽ không quên được từ/cụm từ đó.
- QUÉT MÃ QR: Bạn có vướng mắc gì khi sử dụng Google để tìm kiếm? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 22.



Bí quyết 23Góc nhỏ ngữ pháp

Bạn có biết?

Những ngôn ngữ chính thức của Liên Hợp Quốc là: tiếng Anh, tiếng Pháp, tiếng Tây Ban Nha, tiếng Trung, tiếng Nga và tiếng Ả Rập.

Ngữ pháp là một trong những phần đặc biệt quan trọng khi học ngoại ngữ nhưng vì sự khác biệt về ngữ pháp của từng ngôn ngữ khó có thể cho vào một quy định chung nên tôi chỉ dành một phần rất nhỏ trong cuốn sách để đưa ra lời khuyên cho việc học ngữ pháp.

Đối với ngữ pháp, việc chọn giáo viên và tài liệu chất lượng là điều tất yếu. Không nên học qua loa và nửa vời, bạn cần nắm chắc ngữ pháp ngay từ đầu để có thể ghi nhớ các quy tắc một cách lâu dài. Với mỗi quy tắc trong ngữ pháp mà bạn đã học qua, hãy thử tự giải thích xem tại sao nó lại như thế này mà không như thế kia. Sử dụng đúng mà không biết cách giải thích sẽ khiến cho bạn mãi chỉ là học viên chứ không thể trở thành một chuyên gia. Học ngữ pháp cùng với giáo viên mà không thực sự chắc chắn với ngữ pháp của chính bản thận họ, không chỉ ra cho bạn từng lỗi ngữ pháp hoặc không giải thích kỹ càng sẽ chỉ làm cho bạn bị tốn thời gian.

Cô giáo môn tiếng Séc của tôi trong những năm trung học rất nghiêm khắc. Cô luôn tận tình tìm ra từng lỗi cho học sinh, kiểm tra chính tả và ngữ pháp thường xuyên và trừ điểm ngay cả những lỗi nhỏ nhất. Mặc dù hồi đó nhiều học sinh không ưa cô vì cô quá khắt khe nhưng cũng nhờ cô mà giờ đây, tôi rất tự tin khi sử dụng ngữ pháp tiếng Séc và hầu như không bao giờ bị sai.

Học tập từ cô giáo, tôi cũng khá hà khắc với bản thân khi học ngữ pháp của bất cứ ngôn ngữ nào. Mỗi khi không chắc với cách viết hoặc không hiểu một quy tắc nào đó trong ngữ pháp, ngay lập tức,

tôi sẽ đi hỏi một người đáng tin cậy hoặc tìm câu trả lời trên Google hoặc trong sách giáo khoa. Vì cách rèn luyện này nên ngay cả trong tiếng Việt tôi cũng ít khi viết sai chính tả mặc dù trong suốt 20 năm sinh sống ở nước ngoài tôi viết bằng tiếng Việt khá ít.

Để có thể học ngữ pháp tốt, bạn cần nắm chắc những điều cơ bản như:

- 1. Biết cách gọi các thành phần trong câu (Lưu ý: Một số chỗ giải thích dưới đây có thể sẽ không áp dụng được cho ngôn ngữ bạn đang học vì sự khác biệt trong ngữ pháp của các ngôn ngữ.):
- Các thành phần biến đổi trong câu (được áp dụng trong một số ngôn ngữ):

Danh từ (tiếng Latinh: Substantivum): là những từ chỉ người, sinh vật, sự vật, sự việc, khái niệm, hiện tượng...; ví dụ: con mèo, cầu thang máy, Hương Lan... Đối với danh từ của một số ngôn ngữ, bạn cần xác định: giống của danh từ, số ít, số nhiều và cách thể.

Tính từ (tiếng Latinh: Adjectivum): là từ chỉ tính chất, màu sắc, kích thước, trạng thái, mức độ, phạm vi... của người hoặc sự vật; ví dụ: đẹp, tốt nhất, màu vàng. Trong một số ngôn ngữ, bạn cần xác định: giống của tính từ và cách thể.

Từ hạn định (tiếng Latinh: Dētermināre): là từ đứng trước một danh từ, cụm danh từ hoặc tính từ có chức năng bổ nghĩa cho danh từ/cụm danh từ/tính từ đứng đằng sau nó. Các loại từ hạn định bao gồm: mạo từ (ví dụ: "a, an, the" trong tiếng Anh, "el, la, un, une" trong tiếng Pháp), từ hạn định chỉ định ("this, that, these, those..." trong tiếng Anh, "ce, cet, cette, ces..." trong tiếng Pháp), từ hạn định sở hữu ("my, your, his, her..." trong tiếng Anh; "mon, ma, ton, ta, son, sa..." trong tiếng Pháp)...

Đại từ (tiếng Latinh: Pronomen): dùng để chỉ hoặc thay thế cho một danh từ khi không muốn đề cập trực tiếp hoặc lặp lại các danh từ

ấy; ví dụ: tôi, bạn, họ... Hãy nắm bắt về đại từ nhân xưng và cách xưng hô trong ngôn ngữ bạn đang học.

Số từ (tiếng Latinh: Numerale): là từ dùng để chỉ số lượng và thứ tự của sự vật nào đó; ví dụ: một số, hai nghìn, nhiều... Trong một số ngôn ngữ, số từ là một phần của từ hạn định.

Động từ (tiếng Latinh: Verbum): là từ dùng để biểu thị hoạt động hoặc trạng thái; ví dụ: ngồi, đứng, tồn tại... Các thì (hoặc thời gian) của động từ dùng để xác định thông tin về thời gian của động từ trong câu – hoạt động/trạng thái đề cập đến xảy ra vào thời điểm nào. Thông thường các thì được chia ra thành thì quá khứ, thì hiện tại và thì tương lai.

 Các thành phần không biến đổi trong câu (áp dụng trong một số ngôn ngữ):

Trạng từ (tiếng Latinh: Adverbium): là từ dùng để bổ nghĩa cho động từ, tính từ, một trạng từ khác hay cho cả câu; ví dụ: rất, đang, lắm...

Giới từ (tiếng Latinh: Praepositio): là từ hoặc nhóm từ được dùng để biểu thị mối liên hệ giữa danh từ hoặc đại từ với các thành phần khác trong câu ghép chính phụ; ví dụ: ở trong, thuộc, đến...

Liên từ (tiếng Latinh: Conjunctio): là từ có chức năng liên kết các từ, ngữ, câu hay mệnh đề; ví dụ: nhưng, hoặc, và...

Tiểu từ (tiếng Latinh: Particle): là từ có chức năng liên kết với một từ hoặc cụm từ khác để truyền đạt ý nghĩa, nhấn mạnh lời nói; ví dụ: nhỉ, vâng, a...

Thán từ/Cảm từ (tiếng Latinh: Interiectio): là từ dùng để bộc lộ tình cảm, cảm xúc hoặc dùng để gọi đáp; ví dụ: ôi, ái chà, chao ôi...

2. Chú ý đến các trường hợp bất quy tắc trong ngữ pháp: Mặc dù chỉ là một phần nhỏ nhưng những trường bất quy tắc chính là kẻ thù của người học ngoại ngữ. Theo nhà nghiên cứu người Mỹ Erez Lieberman: "10 động từ thông dụng nhất trong tiếng Anh đều là

những động từ bất quy tắc, mặc dù động từ bất quy tắc chỉ chiếm 3% ngôn ngữ."²⁰ Bạn chỉ còn cách duy nhất là luyện thật nhiều và ghi nhớ chúng.

²⁰ Nguồn: www.reuters.com/article/us-language-evolution-idUSN10258 47720071010

- 3. Biết được trật tự từ trong câu: Biết cách sắp xếp các từ vựng theo đúng quy tắc về thứ tự là một trong những phần quan trọng khi sử dụng ngoại ngữ. Về cơ bản, thứ tự từ trong phần lớn các ngôn ngữ được mô tả bằng ba chữ: S (subject, chủ từ), V (verb, động từ) và O (object, túc từ). 42% các ngôn ngữ trên thế giới (bao gồm tiếng Anh, Việt, Pháp, Ý, Thái, Tây Ban Nha...) sử dụng thứ tự SVO, 45% các ngôn ngữ khác (như tiếng Đức, Hindi, Nhật Bản, Hàn Quốc...) sử dụng SOV, 9% ngôn ngữ sử dụng VSO (ví dụ như tiếng Ireland, Berber, Tagalog...), 3% sử dụng VOS (ví dụ như tiếng Malagasy, Baure, Proto-Austronesian) và 1% sử dụng OVS (tiếng Apalaí và Hixkaryana)²¹.
- ²¹ Nguồn: Meyer, Charles F. Introducing English Linguistics International Student Edition. Cambridge University Press, 2010.
- 4. Biết cách sử dụng dấu câu: Phần lớn các ngôn ngữ có cách dùng dấu câu giống nhau nhưng bạn cần chú ý đến những ngoại lệ như:
 - Tiếng Anh Mỹ và tiếng Anh Canada: các dấu chấm câu hoặc dấu ngắt quãng câu được đặt trước dấu ngoặc kép kết thúc, ví dụ: My most favorite songs are: "My Heart Will Go On," "Hey Jude," and "Uptown Funk."
 - Tiếng Pháp: sau khi mở ngoặc kép và trước khi đóng ngoặc kép chúng ta để một khoảng cách, ví dụ: Elle a dit: « Je m'appelle Thérèse. »

Hãy chọn cho mình một tài liệu học ngữ pháp chất lượng cao và đầy đủ nhất để tập trung nghiên cứu. Khi bạn chưa hiểu cách giải thích về một vấn đề nào đó trong tài liệu đang học, bạn có thể tham khảo

một vài tài liệu khác. Hãy làm bài tập cho mỗi phần ngữ pháp mà bạn đang học để có thể nắm chắc cách sử dụng nó.

- Trên Google Drive, hãy tạo một file Google doc dành riêng cho ngữ pháp của ngôn ngữ bạn đang học. Khi học một cấu trúc ngữ pháp mới, hãy viết tên, gạch đầu dòng các nguyên tắc và kèm theo một vài ví dụ về cách sử dụng. Hãy quay trở lại phần ngữ pháp đó và thêm gạch đầu dòng khi bạn học được thông tin mới, tìm ra những ngoại lệ hoặc bị mắc lỗi trong quá trình làm bài tập. Bạn nên sắp xếp các ngữ pháp theo thể loại để có thể dễ dàng theo dõi và tìm kiếm.
- Khi viết trong Word document hoặc Google document, hãy bật chế độ kiểm tra chính tả trong ngôn ngữ bạn đang viết. Grammarly (www.grammarly.com) là công cụ kiểm tra ngữ pháp tiếng Anh, cung cấp các giải pháp như báo lỗi từ, lỗi ngữ pháp hay cách dùng từ. Bạn có thể sử dụng như add-ons trên trình duyệt web, tải về trên máy tính hoặc tích hợp vào Microsoft Word Outlook.
- QUÉT MÃ QR: Bạn có vướng mắc gì về ngữ pháp của ngôn ngữ bạn đang học? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 23.

3 1			

LUYỆN BỐN KỸ NĂNG

"Saber é poder."

"Tri thức là sức mạnh."

- Tục ngữ Bồ Đào Nha

Em được biết anh Linh²² đã từng tốt nghiệp tiếng Anh chỉ với 3,5 điểm, sau đó khi lên đại học nhờ bố truyền cảm hứng nên chỉ trong năm nhất đại học anh đã được nhận học bổng đi nước ngoài nhờ vốn kiến thức và kỹ năng tiếng Anh của mình. Em đã phải vật lộn rất nhiều với môn tiếng Anh ở ba năm cấp ba, cứ mỗi lần bị cô gọi đọc tiếng Anh là một cực hình, tụi bạn đều cười ồ lên. Em vừa hoàn thành kỳ thi THPT quốc gia với điểm tiếng Anh khá thấp, có thể nói việc học tiếng Anh bây giờ của em giống như người mới bắt đầu học. Vấn đề lớn nhất của em là làm sao để nhớ thật nhiều từ vựng bao gồm cả nghĩa và cách đọc chính xác, làm cách nào đọc thật trôi chảy để người khác hiểu, làm sao để lắng nghe và hiểu được người bản xứ nói gì... Nói chung là rất nhiều vấn đề mà em nghĩ người mới bắt đầu học tiếng Anh đều gặp phải.

²² Nguyễn Phan Linh, đồng tác giả cuốn sách Hộ chiếu xanh đi quanh thế giới – Những bước để trở thành công dân toàn cầu – BTV.

(Dương Đức Thiện, Bình Định)

Kỹ năng 1 Nghe

Bí quyết 24 KỸ NĂNG LẮNG NGHE

Bạn có biết?

Thành phố có tên chính thức dài nhất thế giới là Bangkok với 163 chữ cái: Krungthepmahanakhon Amonrattanakosin Mahintharayutthaya Mahadilokphop Noppharatratchathaniburirom Udomratchaniwetmahasathan Amonphimanawatansathit Sakkathattiyawitsanukamprasit.

Trước khi học kỹ năng giao tiếp, bạn cần học tốt kỹ năng lắng nghe hiểu. Đối với tôi và nhiều người học ngoại ngữ khác, nghe là kỹ năng khó nhất trong bốn kỹ năng nghe – nói – đọc – viết. Có hai phương pháp nghe là thụ động và chủ động. Nghe thụ động là khi người nghe không có phản ứng lắng nghe tích cực, chỉ nghe mà không tiếp thu hay xử lý thông tin. Nghe chủ đông là khi người nghe tập trung lắng nghe với tất cả các giác quan và tiếp thu lời nói, cố gắng hiếu xem đối phương đang nói gì, hỏi lại những từ chưa hiếu và viết chúng ra giấy. Mặc dù việc nghe thụ động cũng giúp bạn làm quen với âm điệu của ngoại ngữ nhưng nghe chủ động mới là phương pháp hiệu quả giúp bạn nâng cao kỹ năng nghe. Khi xem phim hoặc nghe nhạc bằng tiếng nước ngoài cũng vậy, bạn cần tập trung vào cuộc hội thoại hoặc lời bài hát để cổ gắng hiểu nội dụng và phát hiện những từ chưa biết. Có nhiều cách khác nhau để tạo động lực trong phương pháp nghe chủ động như trả lời các câu hỏi, viết ghi chú khi nghe hoặc viết lại nội dung nghe được rồi dịch những câu đó sang tiếng Việt.

Để hiểu được một câu nói, bạn không chỉ cần biết các từ vựng có trong câu nói đó mà còn phụ thuộc vào các yếu tố như giọng nói, âm điệu hoặc cường độ của đối phương. Nếu bạn nghe không quen

giọng nói, âm điệu hoặc nghe không kịp thì nên nói ra ngay để người nói điều chỉnh giọng của họ. Nghe mà không hiểu có thể che giấu một vài lần bằng cách gật đầu cho qua nhưng bạn sẽ bị "lộ" khi phải đối thoại.

Bên cạnh đó, cùng một thông tin nhưng hai người thuộc về những nền văn hóa, tín ngưỡng, độ tuổi, trình độ học vấn hoặc của cải khác nhau có thể sẽ hiểu và xử lý theo hai chiều hướng khác biệt. Để tránh trường hợp mâu thuẫn vì sự hiểu lầm không đáng có, hãy nói với đối phương rằng: "Hình như tôi chưa hiểu ý anh/chị. Theo tôi hiểu thì..." và giải thích cho họ biết cách mà bạn hiểu câu nói của họ. Như vậy, họ sẽ tìm cách giải thích khác để bạn hiểu rõ hơn.

- Mỗi khi xem phim hoặc nghe tin tức bằng ngoại ngữ, hãy ghi lại thông tin chính để có thể tóm tắt lại những gì bạn đã nghe được.
- Hãy xem phim hoặc nghe nhạc với một người bạn đang học ngoại ngữ cùng. Khi xem/nghe xong, hãy kiểm tra xem bạn hiểu nội dung đó đến đâu.
- QUÉT MÃ QR: Bạn gặp vướng mắc gì với kỹ năng nghe? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 24.



Bí quyết 25Nghe bài hát và hát theo

Bạn có biết?

Ziad Youssef Fazah, người Liban sinh ra ở Liberia, đã tuyên bố rằng mình biết nói 59 ngôn ngữ.

Những bài hát như Gangnam Style (tiếng Hàn Quốc) của PSY, Despacito (tiếng Tây Ban Nha/Anh) của Luis Fonsi và Daddy Yankee, Con te partirò (tiếng Ý) của Andrea Bocelli, Pour que tu m'aimes encore (tiếng Pháp) của Céline Dion và Ai se eu te pego (tiếng Bồ Đào Nha) của Michel Teló có điểm gì chung? Chúng chính là đại sứ của ngôn ngữ mà chúng đại diện! Có thể bạn không sử dụng những ngôn ngữ đó nhưng sự hiện diện khắp mọi nơi của những bài hát được yêu thích đã giúp cho từ vựng của các ngôn ngữ đó đi vào tâm trí bạn một cách tự nhiên. Âm nhạc là ngôn ngữ phổ quát, phá vỡ mọi rào cản và có khả năng kết nối các nền văn hóa với nhau. Tảng băng văn hóa và ngôn ngữ sẽ bị phá vỡ ngay lúc bạn hát một bài hát bằng ngôn ngữ của người đối diện. Bất kể bạn đến từ đâu, sử dụng ngôn ngữ gì, âm nhạc sẽ giúp chúng ta gắn kết với nhau.

Học ngoại ngữ cũng giống như học nhạc cụ, âm nhạc gợi lên những cảm xúc giúp chúng ta nhớ tốt hơn. Các nghiên cứu cho thấy việc luyện tập âm nhạc (ca hát và chơi nhạc cụ) giúp cải thiện khả năng học ngoại ngữ của bộ não và ngược lại, học ngoại ngữ cũng giúp cho khả năng luyện tập âm nhạc được nâng cao. Mozart là một ví dụ điển hình khi ông vừa là thần đồng âm nhạc vừa sử dụng được nhiều ngôn ngữ (tiếng Anh, Pháp, Latinh và Ý). Cũng vì lý do này mà bài hát ABCD được sử dụng để hỗ trợ cho việc học bảng chữ cái trong tiếng Anh của trẻ em cũng như những người học tiếng.

Những bài hát cũng sẽ giúp bạn nhớ lại một khoảnh khắc hoặc thời điểm nhất định. Ví dụ như bài hát tiếng Tây Ban Nha Danza Kuduro nhắc tôi về chuyến đi du học ở Argentina, nơi tôi đã nghe bài hát này rất nhiều lần. Hoặc bài I Just Called To Say I Love You giúp tôi nhớ lại những cuộc gọi điện thoại với chồng mình khi chúng tôi sống xa nhau.

Những bài hát sử dụng ngôn ngữ hằng ngày với nhiều ca từ và cấu trúc được lặp lại giúp chúng ta dễ nhớ và thực hành. Hãy vừa nghe bài hát vừa nhẩm theo để ghi nhớ nội dung và cách phát âm. Sau một vài lần hát đi hát lại, bạn sẽ nhớ được gần hết lời bài hát cũng như các từ vựng trong bài hát đó. Hát bằng tiếng nước ngoài cũng sẽ giúp bạn học nhịp điệu, cách phát âm và giọng điệu của ngôn ngữ bạn đang học.

Khi gặp một từ khó học, hãy tìm một bài hát có chứa từ vựng đó và nghe một vài lần. Như một điều kỳ diệu, từ đó sẽ khắc sâu vào trí nhớ của bạn.

- Tìm bài hát yêu thích của bạn dưới dạng karaoke trên YouTube ([tên bài hát] + karaoke) và hát theo.
- Hãy mở trang web www.linguician.com, chọn ngôn ngữ bạn đang học, bắt đầu nghe và đọc lời các bài hát.
- Nếu muốn tìm một bài hát có từ vựng mà bạn đang học, hãy lên trang www.lyrics.com và viết từ bạn muốn tìm vào ô tìm kiếm. Lưu ý là trang này chỉ có lời bài hát của những ngôn ngữ quốc tế. Nếu bạn muốn tìm lời bài hát trong những ngôn ngữ khác, hãy tìm trên Google: [cụm từ bạn muốn tìm] lời bài hát (được dịch ra ngôn ngữ mà bạn muốn tìm, ví dụ như: lyrics, parole, letra, 歌词...).
- QUÉT MÃ QR: Đâu là bài hát yêu thích trong ngôn ngữ bạn đang học? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 25.



Bí quyết 26Nghe với phụ đề

Ban có biết?

Một số ngôn ngữ không có từ "trái, phải, trước, sau" mà sử dụng bốn phương hướng (Bắc, Nam, Đông và Tây) để định hướng (ví dụ như tiếng Sambali ở Philippines), vậy nên họ luôn xác định được phương hướng ngay cả khi không có la bàn.

Để cải thiện kỹ năng nghe, bạn có thể xem phim bằng ngôn ngữ gốc có phụ đề, xem các chương trình truyền hình hoặc nghe các kênh radio nước ngoài. Khi học tiếng Anh và Pháp ở trường trung học, các bộ phim tiếng Anh và tiếng Pháp đã giúp tôi rất nhiều trong việc cải thiện kỹ năng nghe nói riêng, ngoại ngữ nói chung. Xem phim nước ngoài không chỉ giúp chúng ta học ngoại ngữ mà còn giúp chúng ta hiểu biết hơn về văn hóa của các quốc gia khác.

Có rất nhiều bộ phim tiếng Anh hay và thú vị, bạn có thể chọn theo thể loại mình yêu thích. Những bộ phim bằng tiếng Anh yêu thích của tôi là: Life Is Beautiful của đạo diễn Roberto Benigni, The Notebook của đạo diễn Nick Cassavetes, Forrest Gump của đạo diễn Robert Zemeckis và Lost in Translation của đạo diễn Sofia Coppola.

Những bộ phim tiếng Pháp tôi gợi ý cho bạn là Le Dîner de Cons của đạo diễn Francis Veber, Amélie của đạo diễn Jean-Pierre Jeunet, IIntouchables của hai đạo diễn Olivier Nakache và Éric Toledano, và phim truyền hình dài tập Le Gendarme do Jean Girault và Tony Aboyantz làm đạo diễn.

Các bộ phim tiếng Tây Ban Nha mà bạn có thể xem: Amores perros (México) của đạo diễn Alejandro González Iñárritu, Una Noche (Cuba) đạo diễn bởi Lucy Mulloy và La Lengua de las mariposas (Tây Ban Nha) của đạo diễn José Luis Cuerda.

Bộ phim tiếng Bồ Đào Nha khá nổi tiếng là Cidade de Deus (Brazil) của đạo diễn Fernando Meirelles.

Những bộ phim sử dụng nhiều ngôn ngữ: Babel (Hoa Kỳ) của đạo diễn Alejandro González Iñárritu bao gồm tiếng Anh, Tây Ban Nha, Berber, Nhật Bản và ngôn ngữ ký hiệu; L'Auberge Espagnole (Pháp – Tây Ban Nha) của đạo diễn Cédric Klapisch bao gồm tiếng Pháp, Anh, Tây Ban Nha và Catalan; Les Poupées russes (Pháp – Anh) của đạo diễn Cédric Klapisch bao gồm tiếng Pháp, Anh, Nga và Tây Ban Nha; Casse-tête chinois (Pháp) của đạo diễn Cédric Klapisch bao gồm tiếng Pháp, Anh, Trung Quốc, Tây Ban Nha và Yiddish.

Thay vì dành thời gian "chỉ để xem phim", hãy tập để ý cách các nhân vật nói chuyện với nhau. Hãy lắng nghe giai điệu ngôn ngữ trong từng bộ phim bạn xem và thử học lời hội thoại qua những điều rất đơn giản như nhại âm, bắt chước, diễn xuất...

Bên cạnh đó, hãy tìm những chương trình truyền hình thú vị bằng ngôn ngữ bạn đang học để xem thường xuyên. Giáo viên tiếng Anh Ekhlas Ahmed từ tiểu bang Maine (Hoa Kỳ) trước đây là người tị nạn gốc Sudan, đã tiết lộ rằng chương trình truyền hình Hoa Kỳ nổi tiếng Ellen DeGeneres Show đã giúp cô học tiếng Anh. Các kênh ti vi và radio tin tức quốc tế cũng là nguồn học ngoại ngữ hiệu quả, ví dụ như kênh Euronews cung cấp tin tức bằng 13 ngôn ngữ.

BÀI TÂP CHO BAN

- Nếu bạn chưa nghe ngoại ngữ thành thạo, hãy bật phụ đề khi xem phim hoặc video trên YouTube. Các video TEDx đều có phụ đề. Sau đó, hãy thử nghe lại lần hai không có phụ đề xem bạn có hiểu không.
- QUÉT MÃ QR: Đâu là kênh truyền hình ưa thích trong ngôn ngữ bạn đang học? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 26.



Kỹ năng 2 Nói

Bí quyết 27Chọn cách phát âm của ai?

Bạn có biết?

Hangul, bảng chữ cái tượng thanh của người Hàn Quốc và Triều Tiên, được sáng lập bởi vị vua của nhà Triều Tiên là Triều Tiên Thế Tông. Hangul được coi là bảng chữ cái khoa học nhất thế giới và còn được gọi là 아침글 ("achimgul", chữ viết buổi sáng) vì một người bình thường có thể học xong Hangul trong một buổi sáng.

Khi bắt chuyện với một người Việt không quen biết, chắc hẳn bạn sẽ đoán được người đó đến từ vùng miền hay thành phố nào ngay từ những câu nói đầu bởi chất giọng đặc trưng của họ. Mỗi ngôn ngữ trên thế giới đều có các phương ngữ với những ngữ âm khác nhau. Ví dụ cách phát âm của người Hoa Kỳ (American English) có những điểm khác so với cách phát âm của người Anh Quốc (British English). Nhưng ngay cả trong lãnh thổ của từng quốc gia cũng có những âm ngữ đặc trưng theo vùng miền. Tại Anh Quốc, cách phát âm tiếng Anh được chia theo từng quốc gia thành viên thành: tiếng Anh của Anh (English English), tiếng Anh của Scotland (Scottish English), tiếng Anh của Wales (Welsh English). Trong từng quốc gia thành viên cũng sẽ có những cách phát âm và âm ngữ khác nhau tùy theo vùng miền.

Vì những sự khác biệt lớn như vậy nên khi bạn học tiếng Anh với âm ngữ của Anh Quốc, có thể bạn sẽ thấy khó hiểu khi nghe người Hoa Kỳ, Nam Phi, Singapore, Úc hay New Zealand nói chuyện bằng tiếng Anh! Ngay cả những người bản địa cũng không hiểu hết tất cả các âm ngữ trong ngôn ngữ của họ, vậy nên bạn cũng chớ lo âu nếu chưa nghe quen giọng bản địa.

Khi học cách phát âm một ngôn ngữ, tôi khuyên bạn nên chọn cách phát âm phổ biến nhất của ngôn ngữ đó. Hoặc, bạn có thể chọn cách phát âm dựa trên nhu cầu và mục tiêu của bạn. Hãy theo học cách phát âm của quốc gia hay thành phố mà bạn sẽ có cơ hội tiếp xúc nhiều nhất. Nếu bạn có ý định sang Đức, hãy học cách phát âm tiếng Đức theo kiểu Đức. Nếu bạn muốn sang Tây Ban Nha, hãy học cách phát âm tiếng Tây Ban Nha theo kiểu Tây Ban Nha. Hoặc bạn có thể chọn cách phát âm rõ ràng, chậm và dễ hiểu nhất. Ví dụ như đối với tiếng Tây Ban Nha, cách phát âm của người México và Colombia thường được coi là rất dễ nghe. Điều này sẽ tạo thuận lợi cho việc học tâp của ban.

- Khi chọn được cách phát âm của một vùng/quốc gia, hãy chọn những bộ phim, bài hát, kênh YouTube... của vùng/quốc gia đó để luyện nghe cách phát âm nhất định để có thể hiểu và nghe rõ nhất.
- QUÉT MÃ QR: Bạn có vướng mắc khi chọn cách phát âm tiếng nước ngoài? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 27.



Bí quyết 28Để phát âm chuẩn

Bạn có biết?

Có 200 ngôn ngữ nhân tạo được tạo ra cho sách, phim truyện và chương trình truyền hình, trong đó có 13 ngôn ngữ của John Ronald Reuel Tolkien, tác giả bộ truyện Chúa tể của những chiếc nhẫn²³.

²³ Tên tiếng Anh: The Lord of the Rings, là một thiên tiểu thuyết kiệt xuất của nhà văn người Anh J. R. R. Tolkien gồm ba phần và được xuất bản trong thời gian từ 1954 đến 1955. Với 150 triệu bản được bán ra, The Lord of the Rings trở thành tiểu thuyết bán chạy thứ hai của mọi thời đại sau cuốn A Tale of Two Cities (Chuyện hai thành phố).

Bạn đã nắm chắc ngữ pháp và từ vựng của ngôn ngữ đang học nhưng điều này vẫn chưa đủ để bạn giao tiếp với người bản địa. Đó là vì cách phát âm của bạn chưa chuẩn hoặc bạn phát âm theo chất giọng Việt Nam. Phát âm theo chất giọng Việt Nam không phải là sai vì mỗi quốc gia có chất giọng đặc trưng, bất kể khi nói ngôn ngữ bản địa hay một ngoại ngữ khác. Nhưng điều bạn cần hướng tới là phát âm chuẩn.

Hãy tận dụng khả năng sáng tạo của bạn trong việc học cách phát âm. Tôi dạy chồng phát âm những âm điệu trong tiếng Việt bằng cách nghĩ ra một cử chỉ riêng cho mỗi âm điệu. Mỗi khi sử dụng âm điệu nào là anh lại minh họa bằng cử chỉ thích hợp. Bạn có thể áp dụng hình thức tương tự để học các ngôn ngữ có âm điệu.

Khi tham gia khóa học hè của khối Asia-Europe Foundation tại trường Đại học Tartu (Estonia), tôi đã dạy các bạn đến từ 32 quốc gia khác nhau cách phát âm sáu thanh điệu trong tiếng Việt như sau:

- 1. Tôi chia các bạn vào sáu nhóm đứng xếp hàng cạnh nhau.
- 2. Tôi dạy mỗi nhóm một thanh điệu (ví dụ: ba, bà, bá, bả, bã, bạ) và bảo họ nhắc lại ba lần.
- Khi tôi chỉ vào nhóm nào, nhóm đấy sẽ đồng thanh nói thanh điệu đã được học.

Sau thời gian học kéo dài chưa đến năm phút, các bạn tham gia trại hè đã nói chuyện cả ngày về các thanh điệu trong tiếng Việt và tôi chắc rằng họ sẽ ghi nhớ những thanh điệu trong tiếng Việt rất lâu.

Trước khi phát âm chính xác một câu hoàn chỉnh, bạn cần học cách phát âm từng từ một. Đừng ngại tìm cách phát âm chuẩn của những từ bạn chưa biết hoặc không chắc, vì bạn sẽ khó điều chỉnh cách phát âm khi đã lặp đi lặp lại nhiều lần cách phát âm sai. Khi bạn chưa nói thành thạo, hãy chú ý luyện nói thật chậm để phát âm chuẩn từng từ một. Nhiều khi, tâm lý của người học ngoại ngữ là nói lướt qua thật nhanh để che giấu những lỗi sai. Họ sợ người nghe chê họ nói không chuẩn, sử dụng không đúng từ hoặc nói ậm à ậm ừ. Nhưng nói quá nhanh sẽ dẫn đến việc người nghe không phát hiện được những chỗ sai để có thể sửa cho bạn. Việc nói chậm lại sẽ giúp bạn có đủ thời gian để suy nghĩ về cách phát âm và nhận biết trọng âm của từng từ.

Khi bạn phát âm, hãy chú ý tới sự chuyển động của lưỡi. Học những cụm từ khó phát âm chuẩn hoặc phát âm nhanh (trong tiếng Anh được gọi là tongue twister) cũng giúp bạn luyện tập khả năng nói ngoại ngữ lưu loát. Dưới đây là ví dụ của những câu nói khó phát âm trong các ngôn ngữ khác nhau:

Tiếng Anh: "How much wood would a woodchuck chuck if a woodchuck could chuck wood?" [haʊ mʌʧ wʊd wʊd ə ˈwʊdˌʧʌk ʧʌk ɪf ə ˈwʊdˌʧʌk kʊd ʧʌk wʊd]

Tiếng Pháp: "Si mon tonton tond ton tonton, ton tonton sera tondu." [si mỗ tỗtỗ tỗ tỗ tỗtỗ, tỗ tỗtỗ səʁa tỗ]

[38Itst

Tiếng Tây Ban Nha: "Erre con erre cigarro, erre con erre barril. Rápido corren los carros, cargados de azúcar del ferrocarril." ['ere kon 'ere θi'ɣaro, 'ere kon 'ere βa'ril. 'rapiðo 'koren los 'karos, kar 'ɣaðoz ðe a'θukar ðel feroka'ril]

Tiếng Trung Quốc: "牛郎念劉娘劉娘念牛郎牛郎年年念劉娘劉娘年年念牛郎." [niú láng niàn liú niáng liú niáng niàn niú láng niú láng nián niàn niàn liú niáng liú niáng nián niàn niù láng]

Tiếng Hàn Quốc: "네가 그린 기린 그림은 못 그린 기린 그림이고 내가 그린 기린 그림은 잘 그린 기린 그림이다." [ne-ga geu-rin gi-rin geuri-meun mot geu-rin gi-rin geu-ri-mi-go nae-ga]

Tự mình nhận ra lỗi trong cách phát âm là rất khó, vì khi nói chúng ta thường tập trung vào nội dung của thông tin cần truyền đạt nhiều hơn là âm thanh mà chúng ta phát ra. Nếu bạn không thể nghe thấy những khuyết điểm trong cách phát âm, bạn sẽ khó sửa được chúng. Một điều bạn nên làm là thu âm giọng nói bằng điện thoại hoặc máy ghi âm khi đọc ngoại ngữ rồi nghe lại. Thử đọc một vài câu nói trong bộ phim bạn yêu thích, thu âm giọng nói của bạn và đối chiếu với giọng nói trong phim. Nếu bạn cảm thấy cách phát âm của mình chưa chuẩn như trong phim, hãy tự kiểm tra xem cách chuyển động của môi, lưỡi, hàm dưới và hàm ếch mềm của bạn đã đúng chưa. Bạn có nhấn vào đúng trọng âm của từ không? Hãy ghi lại những lỗi mà bạn nghe thấy để rút kinh nghiệm cho lần sau.

Trước buổi thuyết trình, cuộc thi giao tiếp hoặc phỏng vấn, hãy luyện nói bằng cách đứng trước gương và quan sát cách nói chuyện, các cử chỉ và cách biểu hiện cảm xúc của bạn. Hãy coi bản thân như một người phát thanh viên hoặc diễn viên người bản xứ. Hàng triệu người đang chăm chú nghe và nhìn bạn nói, hãy tập trung để phát âm thật chuẩn bạn nhé!

- Phát thanh viên là những người phát âm rất chuẩn. Hãy thử tìm một bản tin với phụ đề bằng ngôn ngữ bạn đang học, nghe cách họ phát âm từng câu và nhắc lại. Bạn cũng có thể đọc theo những bài diễn thuyết trên TEDx.
- Hãy viết ra năm cụm từ khó phát âm chuẩn hoặc nhanh trong ngôn ngữ bạn đang học và luyện đọc các cụm từ đó cho đến khi bạn đọc chúng một cách lưu loát.
- QUÉT MÃ QR: Bạn có vướng mắc với việc phát âm chuẩn trong ngôn ngữ bạn đang theo học? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 28.



Bí quyết 29Phát âm chuẩn tên của người nước ngoài

Bạn có biết?

Trong tiếng Hawaii, có 108 từ để mô tả "khoai lang" và 47 từ để mô tả "chuối", bao gồm palaku – quả chuối chín muồi.

Người hiểu biết sâu rộng được cho là những người "trên thông thiên văn, dưới tường địa lý". Họ có thể đã đọc các tác phẩm kinh điển của các tác gia như Victor Hugo, William Shakespeare hay Leo Tolstoy; nói được tên của tân Tổng thống Hoa Kỳ, Pháp, Đức, Trung Quốc hay Nhật Bản; kể tên các phát minh vĩ đại của Thomas Edison, Nicola Tesla, Leonardo da Vinci hay Galileo Galilei... Nhưng, ngay cả khi bạn biết tên các nhân vật nói trên, bạn có biết cách phát âm chuẩn những tên đó không?

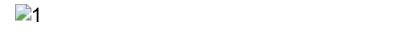
Trong các cuốn sách xuất bản ở Việt Nam, nhiều khi tên nước ngoài được phiên âm sang tiếng Việt và có khi cách viết cũng như phát âm tên khác hoàn toàn so với tên gốc. Điều này dẫn đến hậu quả là đôi khi, người học không nhận ra những tên quen thuộc mà họ đã vất vả học từ trước. Và ngược lại, khi họ phát âm tên người và địa danh nước ngoài theo tiếng Việt thì người nước ngoài cũng sẽ không biết họ đang nói về điều gì. Học tên nước ngoài bằng phiên bản gốc sẽ giúp chúng ta không phải học một tên những hai lần, tạo điều kiện cho chúng ta trao đổi với bạn bè quốc tế và tìm kiếm thông tin trên mạng dễ dàng hơn.

Làm sao để học cách phát âm một ngôn ngữ bạn không hề biết? "Ông già thông thái" Google sẽ giúp được bạn! Mỗi khi đọc được tên nước ngoài mà bạn không chắc cách phát âm, hãy tìm bằng tiếng Anh "how to pronounce..." và điền tên bạn muốn tìm cách đọc vào đó. Hoặc bạn có thể tìm cách phát âm của những tên riêng phổ biến

trên trang: www.pronouncenames.com; trang web www.forvo.com chứa đựng video phát âm các từ vựng, câu nói và tên riêng được thực hiện bởi người bản xứ với nhiều ngôn ngữ khác nhau. Hãy lắng nghe và nhắc lại. Ngoài ra YouTube cũng có các video hướng dẫn cách phát âm của khá nhiều tên riêng phổ biến và tên nhân vật nổi tiếng.

Tên của tôi – Thu Hương, rất khó đọc đối với người nước ngoài và đây cũng là lý do vì sao cô giáo dạy tiếng Séc đặt cho tôi tên Naửa để tiện sử dụng ở trường. Cho đến hôm nay, hầu hết những người nước ngoài đều gọi tôi là Naửa hoặc Nadia theo cách viết bằng tiếng Anh. Tôi cũng ưu tiên việc được gọi bằng tên nước ngoài hơn là nghe tên tiếng Việt của mình bị phát âm sai. Việc bị phát âm sai tên của mình khiến chúng ta cảm thấy khó chịu, vậy nên bạn hãy cố gắng học cách phát âm chuẩn tên của người nước ngoài để thể hiện sự tôn trọng đối với họ và chứng tỏ sự am hiểu của mình.

- Mỗi khi đọc được tên nước ngoài mà bạn không chắc cách đọc, hãy tìm bằng tiếng Anh "how to pronounce..." và điền tên bạn muốn tìm cách đọc vào. Hoặc bạn có thể tìm cách phát âm của những tên phổ biến trực tiếp trên trang: www.pronouncenames.com.
- QUÉT MÃ QR: Theo bạn, tên nước ngoài nào khó đọc nhất?
 Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 29.



Bí quyết 30Ngữ điệu

Bạn có biết?

Tiếng địa phương Tashlhiyt của Berber ở Bắc Phi không có nguyên âm và bao gồm những từ như "tzgr" (cô ta đi ngang qua) và "tkkststt" (bạn tháo nó ra).

Bạn có tin là ngay cả khi không biết một ngôn ngữ nào, bạn vẫn có thể thuyết phục người khác rằng bạn là chuyên gia trong ngôn ngữ đó không? Hãy thử tìm trên YouTube một video mang tên What Languages Sound Like To Foreigners của ngôi sao YouTube người Phần Lan Sara Forsberg để xem cô ấy "trổ tài" nói nhiều thứ tiếng khác nhau. Mặc dù thực tế cô không sử dụng được phần lớn các ngôn ngữ trong video nhưng nếu chỉ nghe âm điệu mà không để ý đến ý nghĩa của câu nói, bạn có thể sẽ nhầm Sara với người bản xứ. Sara đã làm như thế nào? Cô đã học và bắt chước theo ngữ điệu chuẩn của các ngôn ngữ khác nhau. Bậc thầy trong việc bắt chước ngữ điệu của người bản xứ với các ngôn ngữ khác nhau là nghệ sĩ hài người Canada gốc Ấn Độ Russell Peters. Xem video của Russell không chỉ để thư giãn mà còn giúp bạn biết thêm về ngữ điệu đặc trưng của những ngôn ngữ và vùng miền khác nhau.

Bên cạnh cách phát âm, ngữ điệu và trọng âm cũng quan trọng không kém. Thậm chí ngữ điệu còn có thể là chìa khoá để bạn quyết định xem có muốn tương tác với người đối diện hay không. Ngữ điệu không chỉ diễn đạt giọng điệu trong ngôn ngữ mà còn giúp chúng ta thể hiện tâm trạng, cảm xúc hoặc thái độ. Sử dụng sai ngữ điệu có thể dẫn đến sự hiểu lầm. Khó khăn chung của người học ngoại ngữ là sử dụng ngữ điệu câu và đặt trọng âm làm sao cho chính xác. Mỗi ngôn ngữ đều có ngữ điệu và cách nhấn trọng âm khác nhau, đây cũng là lý do khiến người nước ngoài có cảm giác

người Ý hoặc Trung Quốc luôn cãi nhau khi nói chuyện còn người Đức hoặc Séc lúc nào cũng rất nghiêm túc.

Các ngôn ngữ trên thế giới được chia ra làm hai loại: có thanh điệu và không có thanh điệu. Tiếng Việt là ngôn ngữ có thanh điệu với sáu thanh. Với những ngôn ngữ có thanh điệu, việc thay đổi độ trầm – bổng của giọng nói có ảnh hưởng tới ý nghĩa của từng từ và câu. Trong những ngôn ngữ không có thanh điệu, chúng ta thường xuống giọng cuối câu trần thuật và lên giọng cuối câu nghi vấn (bạn cần lưu ý những ngoại lệ tùy theo ngôn ngữ bạn đang học).

Cách tốt nhất để cải thiện ngữ điệu của bạn là thông qua việc nghe và bắt chước người bản địa. Hãy bật một bộ phim bạn yêu thích bằng tiếng nước ngoài và dừng lại sau mỗi câu nói hoặc mỗi đoạn để tự nhắc lại. Vì tiếng Việt của chúng ta có dấu nên việc nghe những chỗ lên – xuống trong ngoại ngữ sẽ dễ dàng hơn.

BÀI TẬP CHO BẠN

 Hãy viết và ghi nhớ các quy tắc về trọng âm. Nếu bạn học ngoại ngữ khác qua tiếng Anh, bạn có thể tìm các quy tắc này bằng cách sử dụng từ khóa: "rules of [ngôn ngữ] intonation".

 Để cải thiện ngữ điệu của mình, bạn cần luyện nghe cách người bản xứ phát âm và nhấn mạnh từ. Với tiếng Anh, tôi khuyên bạn sử dụng ứng dụng Elsa để cải thiện cách nhấn mạnh từ. Với các ngôn ngữ khác, hãy nghe qua các video học ngoại ngữ để học cách nhấn từ của người bản xứ.

 QUÉT MÃ QR: Bạn có vướng mắc về ngữ điệu của ngôn ngữ đang học? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 30.

Bí quyết 31Để không "ậm à ậm ừ"

Bạn có biết?

Chín ngôn ngữ trên thế giới không có từ chỉ màu sắc – người ta chỉ phân biệt giữa đen và trắng. Ví dụ trong tiếng Dan ở New Guinea, mọi thứ có thể là "mili" (màu tối) hoặc "mola" (màu sáng).

"Tôi... ừm ừm... nói... ừm... tiếng Việt... ừm... rất ừm ừm giỏi." sẽ không thuyết phục được bất cứ ai về khả năng sử dụng tiếng Việt của bạn. Trong các ngôn ngữ khác cũng vậy, bạn cần nói lưu loát, không ngắt giữa câu, không nói lắp và không ậm à ậm ừ nếu muốn mọi người coi bạn là người thông thạo một ngôn ngữ nào đó.

Nhưng... Làm thế nào để bạn có thể nói ngoại ngữ lưu loát khi vừa mới học hoặc chưa thông thạo? Làm thế nào để nói được trôi chảy khi bạn hay bị quên từ vựng? Thay vì ậm à ậm ừ (hoặc "um", "uh", "hm", "음"... trong các ngôn ngữ khác), bạn có thể sử dụng một số từ hoặc cụm từ để lấp đi khoảng trống khi giao tiếp bằng các ngôn ngữ khác nhau như:

Tiếng Anh: like, you know, I mean, so, look, well, just.

Tiếng Pháp: quoi, bah, ben, tu vois, tu sais, eh bien.

Tiếng Đức: äh, so, tja, halt, eigentlich, wie, weisste, mal, ja.

Tiếng Tây Ban Nha: e, este, o sea, bueno, pues, como, a ver.

Tiếng Trung Quốc: 这个, 那个, 嗯.

Tiếng Nhật Bản: ええと, あの, ま, そう, ええ, なんか.

Tiếng Hàn Quốc: 응, 어, 그, 있잖아, 글쎄.

Những từ trên giúp bạn nói tiếng nước ngoài một cách trôi chảy hơn nhưng bạn chỉ nên sử dụng chúng khi nói chuyện với bạn bè, người thân hoặc trong tình huống không cần sự trang trọng. Trong những tình huống nghiêm túc và trang trọng (như phát biểu trước hội nghị, diễn thuyết hoặc trong các kỳ thi ngoại ngữ), bạn không nên sử dụng những cụm từ đó vì bạn sẽ bị coi là không chuyên nghiệp.

Nhiều người mới học ngoại ngữ thường muốn dịch nguyên văn các từ và câu nói đang nghĩ sang tiếng nước ngoài. Thay vì cố gắng làm điều đó, bạn hãy thử tìm từ đồng nghĩa và đơn giản hơn để sử dụng, điều này cũng giúp bạn không bị ậm à ậm ừ khi giao tiếp.

BÀI TẬP CHO BẠN

 Hãy tìm hiểu và sử dụng những cụm từ để lấp khoảng trống khi giao tiếp bằng ngôn ngữ bạn đang học.

 QUÉT MÃ QR: Bạn có vướng mắc với việc lấp khoảng trống khi giao tiếp bằng tiếng nước ngoài? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 31.



Kỹ năng 3 Đọc

Bí quyết 32Bắt đầu đọc bằng những tài liệu đơn giản

Bạn có biết?

Trong tiếng Nhật, "死" ("shi" - bốn) và "苦" ("ku" - chín) được xem là những con số không may mắn vì những từ này được phát âm như "cái chết", "đau đớn" hoặc "lo lắng".

Sự khác biệt tất yếu giữa việc tập đọc tiếng mẹ đẻ và ngoại ngữ là trước khi tập đọc tiếng mẹ đẻ bạn đã nói được lưu loát. Ngược lại, đối với ngoại ngữ, việc tập đọc sẽ giúp bạn sử dụng ngôn ngữ đang học lưu loát hơn. Do đó điều quan trọng là bạn cần tìm những tài liệu luyện đọc phù hợp với trình độ ngoại ngữ (từ vựng và ngữ pháp). Nếu chọn tài liệu quá khó, bạn sẽ nhanh chóng cảm thấy chán nản và mệt mỏi khi phải tra từ điển liên tục.

Khi mới học ngoại ngữ, tôi khuyên bạn chọn đọc những bài viết ngắn, những trang web hoặc những cuốn sách dành cho người học ngoại ngữ thay vì đọc những tài liệu dài với từ vựng chuyên ngành. Khi mới học, cách tốt nhất là bạn đọc những cuốn sách hoặc tài liệu mà bạn đã hiểu nội dung từ trước rồi dần dần nâng cao mức độ phức tạp.

Người mới học ngoại ngữ nên đọc những tài liệu sau:

- Sách thiếu nhi: Những cuốn sách của thiếu nhi như truyện tranh, truyện cổ tích thường có ít từ vựng, sử dụng những từ đơn giản, nội dung dễ hiểu.
- Sách song ngữ: Từ những bộ sách đơn giản nhất như Dr. Seuss cho đến những bộ sách phức tạp hơn như Chicken Soup For The Soul, sách song ngữ là người bạn đồng hành tuyệt vời cho người mới học ngoại ngữ. Bạn sẽ không phải

- thường xuyên đặt sách xuống để tra từ điển mà có thể dễ dàng tìm từ đối chiếu trong phiên bản tiếng Việt nằm ở trang đối diện.
- Sách dành cho người học ngoại ngữ với các cấp độ khác nhau: Ví dụ như Nhà xuất bản Penguin Readers của Anh Quốc có dòng sách dành cho người học tiếng Anh bao gồm bảy cấp độ (Easystarts, Beginner, Elementary, Pre-intermediate, Intermediate, Upper-intermediate và Advanced). Sách do Penguin Readers xuất bản là những cuốn sách kinh điển và nổi tiếng thế giới nên có thể bạn sẽ chọn được những cuốn mà bạn đã nắm rõ nội dung. Những cuốn sách này cũng có các câu chuyện được kể dưới dạng audio để bạn có thể vừa đọc vừa nghe. Những dòng sách tương tự như Penguin Readers trong các ngôn ngữ khác là: Mandarin Companion (tiếng Trung Quốc), Japanese Graded Readers (tiếng Nhật Bản). Trang web Reading A-Z bao gồm các cuốn sách song ngữ có tính phí với các ngôn ngữ Tây Ban Nha, Pháp, Anh Anh, Ba Lan, Ukraina và Việt Nam được sắp xếp theo 29 cấp độ đọc.
- Wikipedia Simple English: Phiên bản của Wikipedia này có tới hơn 126.000 bài viết dành cho những người mới học tiếng Anh với những từ vựng, cấu trúc câu đơn giản và dễ hiểu. Ưu điểm nữa là nếu không hiểu cụm từ nào, bạn có thể tra cụm từ đó trong những ngôn ngữ khác.
- Kênh thời sự dành cho người học tiếng: Những bản tin được viết bằng ngôn ngữ dễ hiểu sẽ giúp cho người học ngoại ngữ cập nhật thông tin đồng thời luyện kỹ năng đọc. Ví dụ: tiếng Anh: Breaking News English Lessons vàNews In Levels; tiếng Pháp: Apprendre le français avec TV5MONDE; tiếng Đức: DW Deutsch Lernen; tiếng Tây Ban Nha: Practica Español; tiếng Trung: News in Special Chinese của CCTV và The Chairman's Bao; tiếng Hàn Quốc: 동아일보 Dong-A Ilbo.

BÀI TẬP CHO BẠN

 Hãy chọn đọc những tài liệu đơn giản và dễ hiểu (như sách thiếu nhi, các trang tin tức dành cho người nước ngoài...) trước khi thử sức với những cuốn tiểu thuyết lịch sử dày hàng trăm trang. Một số tài liệu đọc cho người mới học ngoại ngữ được liệt kê trong phần "Danh sách tài liệu tự học ngoại ngữ".

 QUÉT MÃ QR: Bạn gặp khó khăn trong việc tìm tài liệu đọc phù hợp với trình độ ngôn ngữ bạn đang học? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 32.



Bí quyết 33CÁCH ĐỌC HIỆU QUẢ

Bạn có biết?

Trong tiếng Anh, không có từ nào có vần với "orange" (màu da cam, quả cam), "purple" (màu tím), "silver" (bạc), "month" (tháng)...

Có hai cách đọc: một là đọc mở rộng, hai là đọc chuyên sâu. Khi bạn muốn tìm hiểu về một vấn đề nào đó hoặc cần nghiên cứu cho chủ đề bạn sắp diễn thuyết, bạn sẽ tìm đọc rất nhiều tài liệu và cuốn sách khác nhau. Đây là cách đọc mở rộng – bạn đọc để tìm kiếm thông tin, đọc lướt qua để hiểu nội dung chính, để có thể biết được nhiều chứ không cần hiểu ý nghĩa của từng từ, từng chữ. Mặt khác, khi bạn đọc ít một và cố gắng hiểu ý nghĩa từng cụm từ, đoạn văn trước khi đọc tiếp là bạn đang đọc chuyên sâu.

Người mới học ngoại ngữ thường đọc theo cách chuyên sâu, vừa đọc vừa tra từ mới. Nhưng nếu gặp phải quá nhiều từ mới, bạn sẽ cảm thấy nản chí và bỏ dở việc đọc giữa chừng. Vậy bạn nên làm gì? Khi đã chọn được tài liệu phù hợp với trình độ ngoại ngữ của mình, hãy đặt ra mục tiêu "đọc để hiểu nội dung" thay vì "đọc để hiểu tất cả các từ vựng". Vừa đọc vừa tra từ sẽ làm cho việc đọc của bạn chậm đi khá nhiều và bạn cũng không duy trì được sự hứng khởi khi đọc (vì bạn sẽ tập trung nhiều vào từ vựng hơn là nội dung). Điều này không chỉ đúng trong việc học ngoại ngữ mà còn cả với tiếng mẹ để, bạn không thể hiểu được từng từ, từng chữ trong tất cả các bài viết hoặc cuốn sách bạn đọc. Thay vì tra từng từ một, bạn hãy cố gắng hiểu nội dung chính và:

 Gạch chân hoặc đánh dấu những từ bạn không biết để tra lại khi đọc xong. • Ghi lại những từ bạn không biết vào một quyển vở hoặc một tệp Word/Excel lưu trên Google Drive và tra lại khi đọc xong.

Hãy đọc nhiều lần một bài viết/cuốn sách theo trình tự sau:

- Lần đầu tiên, bạn đọc cả bài viết/từng chương của cuốn sách chỉ để hiểu nội dung chính. Hãy thử đoán ý nghĩa của những từ bạn không biết, dựa theo ý nghĩa của nội dung. Chỉ tra từ điển với những từ bạn không biết để hiểu được nội dung (đặc biệt là những từ được nhắc tới nhiều lần). Cố gắng đọc đến cuối bài viết/chương sách. Sau đó tóm tắt lại ý nghĩa của bài viết/chương sách. Đối với cuốn sách, hãy lặp lại bước này đến khi bạn đọc xong.
- Lần thứ hai, bạn đọc lại bài viết/cuốn sách và tra từ điển những từ mà bạn không biết. Tôi tin rằng bạn đã đoán được nhiều từ ngay trong lần đọc đầu tiên.
- Lần thứ ba, bạn đọc lại bài viết/cuốn sách và cố nhớ lại ý nghĩa của những từ đã tra lần trước.

Đọc đi đọc lại nhiều lần có thể tốn thời gian nhưng sẽ giúp bạn ghi nhớ từ vựng và nội dung một cách chắc chắn và lâu dài. Thực hành những bước trên sẽ giúp bạn luyện đọc một cách độc lập và không bị phụ thuộc quá nhiều vào từ điển.

- Hãy chọn 10 bài viết và 5 cuốn sách đọc theo lộ trình trên. Tôi tin rằng trình độ đọc - hiểu của bạn sẽ được cải thiện rõ rệt sau những bài viết và cuốn sách này.
- QUÉT MÃ QR: Bạn có vướng mắc với việc đọc hiệu quả? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 33.

2 1			

Bí quyết 34Đọc nhẩm thay vì đọc trong đầu

Bạn có biết?

Ngôn ngữ Dyirbal ở Úc có bốn giống, bao gồm: Giống một (hầu hết các vật thể sống, bao gồm cả đàn ông); Giống hai (phụ nữ, lửa, bạo lực, động vật đặc biệt); Giống ba (rau và trái cây ăn được); Giống bốn (những thứ còn lại).

Trong những tiết học tiếng Séc tại trường tiểu học, cô giáo tôi thường gọi từng học sinh trong lớp đọc những bài văn trong sách giáo khoa. Người này nối tiếp người kia, có người đọc lưu loát, có người lại phát âm chậm rãi. Hồi đó, tôi rất run mỗi khi đến lượt vì tôi là người nước ngoài duy nhất trong lớp và mới học tiếng Séc trước đó không lâu nên cách phát âm của tôi chưa được tốt lắm. Việc đọc lớn tiếng trên lớp đã giúp tôi hình thành thói quen đọc lớn tiếng để cải thiện khả năng phát âm của mình. Vì được luyện đọc nhiều nên cách phát âm của tôi được cải thiện lên rõ rệt. Tôi cũng áp dụng phương pháp đọc lớn tiếng với cả việc đọc các tài liệu bằng những ngôn ngữ khác nhau.

Khi lên đại học, ở giai đoạn gấp rút để ôn thi cuối kỳ, tôi thường đọc nhẩm tài liệu ôn thi để nhớ được lượng kiến thức lớn và hiệu quả. Đọc nhẩm giúp tôi nhớ được thông tin nhiều hơn vì nó giống như tôi đang nói chuyện với ai đó vậy. Đọc thầm hoặc đọc lớn tiếng có thể làm phân tán sự tập trung của bạn, nhất là khi bạn bắt đầu học ngoại ngữ. Vì người mới học ngoại ngữ thường chỉ tập trung vào một hoạt động: hiểu nội dung họ đang học hoặc cách phát âm. Nhưng đổi lại, việc đọc nhẩm sẽ giúp bạn luyện phát âm và ngữ điệu, phát hiện và cải thiện kịp thời các lỗi trong cách phát âm. Bên

cạnh đó,	đọc thầ	àm hoặc	đọc lớn	tiếng sẽ	giúp	bạn	nhớ	được '	tốt h	ľơn
những gì	ì bạn đọ	C.								

BÀI TẬP CHO BẠN

• Mỗi khi đọc bằng ngoại ngữ, hãy đọc nhẩm hoặc đọc lớn tiếng (nếu không gây phiền cho những người xung quanh).
QUÉT MÃ QR: Bạn có vướng mắc với việc đọc nhẩm? Hãy

tham gia bình luận về Bí quyết 34.

Kỹ năng 4 Viết

Bí quyết 35Penpal

Bạn có biết?

Kinh Thánh Gutenberg bằng tiếng Đức là cuốn sách đánh dấu sự khởi đầu của lịch sử ngành in ấn. Đây là cuốn sách đầu tiên được in bằng máy in ở phương Tây.

Bạn còn nhớ không? Trước khi internet chưa phổ biến như bây giờ và mạng xã hội chưa xuất hiện, người ở xa thường chỉ gửi cho nhau những lá thư được viết bằng tay qua đường bưu điện. Phải mất vài ngày hoặc nhiều tuần (tùy vào khoảng cách giữa người gửi và người nhận) thì lá thư mới đến được tay người nhận. (Cũng vì vậy nên trong tiếng Anh, thư gửi qua bưu điện được gọi là snail mail, nghĩa là "thư chậm như ốc sên".) Hồi còn học trung học, tôi rất thích viết và nhận thư (tôi còn dành thời gian để vẽ và trang trí từng trang thư nữa). Tôi đã rất phấn khích khi tìm ra các trang web để trao đổi thư từ và bưu thiếp với bạn bè trên khắp thế giới. Tôi dành dụm tiền để gửi bưu thiếp cho thành viên bất kỳ của trang Postcrossing.com hoặc gửi những lá thư rất dài cho bạn bè quốc tế qua trangStudentsoftheworld.info. Cảm giác mong chờ lá thư đi nửa vòng trái đất rất tuyệt và tôi khuyến khích bạn thử sử dụng các trang web trên để có những trải nghiệm thú vị.

Ngày nay, với sự đa dạng của các trang mạng xã hội, trang web và ứng dụng điện thoại, bạn có rất nhiều lựa chọn cho việc tìm kiếm penpal cho bản thân:

Mạng xã hội: Các trang mạng xã hội như: Facebook, Instagram, YouTube hay Pinterest có 1.001 cách để kết bạn, chẳng hạn như qua bình luận, nhóm, sự kiện...

Các trang web:

- Postcrossing.com
- Globalpenfriends.com
- Interpals.net
- Studentsoftheworld.info
- Penpalworld.com

Các ứng dụng điện thoại:

- HelloTalk
- Hello Pal
- Anygram
- Doongle
- Tandem

Khi viết thư hoặc tin nhắn đầu tiên, hãy để lại dấu ấn tốt đối với penpal của bạn. Hãy tạo cho họ cảm giác gần gũi bằng cách gọi tên riêng của họ, đặt ra những câu hỏi về đất nước và văn hóa của họ, giới thiệu về bản thân (nơi sống, nghề nghiệp, sở thích, đất nước, con người...), lý do bạn muốn kết nối với họ... Có những người từ một vài lá thư đã trở thành người bạn thân thiết của tôi cho tới ngày hôm nay nhưng cũng có người chỉ dừng lại ở một lá thư duy nhất.

BÀI TÂP CHO BAN

 Hãy chọn một trong những nguồn trên, tìm ra cho mình một penpal và gửi lá thư đầu tiên. Chắc hẳn bạn sẽ rất vui khi nhận được thư của họ.

• QUÉT MÃ QR: Bạn đã có trải nghiệm nào với việc trao đổi thư từ với penpal? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 35.

Bí quyết 36Viết nhật ký

Bạn có biết?

Trong tiếng Thụy Điển không có cách dịch sát nghĩa cho cụm từ "xin vui lòng".

Từ thuở bé, nhật ký đã là người bạn thân thiết của tôi. Hồi mới sang Cộng hòa Séc sinh sống, tôi cảm thấy tủi thân vì không có bạn bè nên mỗi ngày tôi dành cả buổi tối để ghi lại những câu chuyện mà tôi đã trải qua trong ngày. Ban đầu, tôi viết bằng tiếng Việt vì đó là ngôn ngữ duy nhất tôi thành thạo. Nhưng chỉ vài tháng sau, tôi bắt đầu viết bằng tiếng Séc, ngôn ngữ tôi đang học. Mỗi câu viết là cả một quá trình cực nhọc đi tìm từ vựng trong cuốn từ điển Việt – Séc dày cộm, rách tả tơi rồi vắt óc suy nghĩ về cách chia động từ và danh từ. Chưa đầy một năm sau khi sang Séc, tôi đã bắt đầu sáng tác thơ... bằng tiếng Séc! Tất nhiên là những cuốn nhật ký hồi đó bị sai chính tả bung bét nhưng phải thừa nhận là cách này đã giúp tôi cải thiện tiếng Séc một cách rõ rệt.

Một lý do nữa thúc đấy tôi viết nhật ký là mỗi ngày ở trường, tôi đã học được rất nhiều từ vựng bổ ích, có thể sử dụng để kể lại những điều xảy ra trong ngày. Sau này, khi đã thành thạo tiếng Séc, tôi chuyển sang viết nhật ký bằng tiếng Anh. Viết nhật ký cũng giúp tôi cải thiện kỹ năng viết văn và tôi tin rằng đó là một trong những lý do giúp tôi đạt giải ở các cuộc thi viết văn quốc gia cũng như quốc tế bằng tiếng Séc và Anh trong quá trình học tập. Lợi ích lớn nữa của việc viết nhật ký là bạn sẽ cải thiện được trí nhớ của mình (vì thường xuyên nhớ lại những ký ức trong quá khứ gần hay xa) và lưu giữ được các kỷ niệm một cách chi tiết, lâu dài.

Dành 10-15 phút mỗi tối cho cuốn nhật ký là điều rất tốt nhưng nếu không thể, hãy cố gắng viết nhật ký ít nhất mỗi tuần một lần. Viết về chủ đề gì là lựa chọn của bạn. Hãy viết về những điều đã xảy ra trong ngày, những cảm nhận, suy nghĩ, những dự định cho tương lai gần hay xa và những gì bạn đã học được. Nếu thiếu ý tưởng, bạn có thể viết theo kiểu nhật ký Five Minute Journal (www.fiveminutejournal.com) như sau:

Ngày... tháng... năm 20...

Khi thức dậy, hãy trả lời những câu hỏi sau trong vòng năm phút:

- Ba điều mà bạn rất biết ơn ngày hôm nay.
- Điều gì sẽ làm cho ngày hôm nay của bạn trở nên tuyệt vời?
- Tôi là... (kết thúc câu bằng một điều gì đó tích cực, ví dụ như: một học sinh giỏi, một người hạnh phúc, một người mạnh mẽ, một người chị tuyệt vời, một nhà lãnh đạo tài ba...)

Trước khi đi ngủ, hãy trả lời những câu hỏi sau:

- Ba điều tuyệt vời đã xảy ra với tôi trong ngày hôm nay (và vì sao).
- Bằng cách nào tôi đã có thể cải thiện ngày hôm nay của mình?

Ngày nay, nhật ký không nhất thiết chỉ là cuốn sổ riêng tư mà bạn còn có thể cho cả thế giới đọc nữa. Hồi học trung học, tôi đã viết nhật ký bằng tiếng Anh trên trang Yahoo! 360° plus (hiện giờ đã ngưng hoạt động). Bạn có rất nhiều lựa chọn cho cuốn nhật ký trực tuyến như: Wordpress.com, Blogger.com, Wix.com, Tumblr.com hoặc Medium.com.

BÀI TẬP CHO BẠN

 Hãy mua một cuốn sổ thật đẹp và bắt đầu viết nhật ký bằng ngôn ngữ bạn đang học.

 QUÉT MÃ QR: Bạn có viết nhật ký bằng ngoại ngữ đang học không? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 36.

Bí quyết 37Những cách khác để cải thiện kỹ năng viết

Bạn có biết?

Trong tiếng Archi, ngôn ngữ được sử dụng quanh biển Caspi, mỗi động từ có thể có tới 1,5 triệu cách chia.

Có rất nhiều cách luyện kỹ năng viết ngoại ngữ khác đang chờ bạn khám phá! Các mạng xã hội đều cho bạn quyền bình luận (ảnh, bài viết, video...) nên hãy tận dụng quyền lợi này bằng cách thảo luận bằng ngoại ngữ. Hãy tham gia các nhóm dựa theo sở thích hoặc nhu cầu của bản thân bằng (các) ngôn ngữ bạn đang học và hãy tự tin đăng bài viết để giao lưu với các thành viên khác trong nhóm.

Quora (www.quora.com) và Yahoo Answers (www.answers.yahoo.com) là hai "gã khổng lồ" trong lĩnh vực hỏi và đáp về bất cứ đề tài gì. Đừng ngại tham gia trả lời các câu hỏi mà bạn biết và đặt câu hỏi về những thắc mắc của mình.

Lang-8: Bạn cần người bản xứ kiểm tra bài viết bằng ngoại ngữ của mình? Hãy tham gia vào cộng đồng Lang-8. Bạn chỉ cần đăng bài viết của mình lên trang web, sẽ có những người bản xứ sẵn sàng sửa bài cho bạn.

Wikipedia: Hãy tham gia viết hoặc dịch bài về bất cứ chủ đề nào bạn thấy hứng thú (với bất cứ ngôn ngữ nào bạn biết sử dụng) trên bách khoa toàn thư mở lớn nhất thế giới Wikipedia.

Creative Commons (www.creativecommons.org): Tổ chức phi lợi nhuận tập trung vào việc mở rộng số lượng tác phẩm có tính sáng tạo mà các thành viên tạo ra hoặc chia sẻ.

The Anonymous Writer (www.theanonymouswriter.com): Nơi để những tác giả vô danh đăng tiểu thuyết, truyện ngắn hoặc thơ của mình bằng bất cứ ngôn ngữ nào.

BÀI TẬP CHO BẠN

 Hãy tham gia viết bài, dịch và trả lời câu hỏi về những chủ đề bạn thích thú để luyện viết bằng tiếng nước ngoài.

 QUÉT MÃ QR: Bạn bạn đang cải thiện kỹ năng viết bằng ngôn ngữ đang học như thế nào? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 37.

Kỳ thi ngoại ngữ

"हाथों की लकीरों पर बराबर विश्वास नहीं करना चाहिए क्योंकि तक़दीर तो उनकी भी होती है जिनके हाथ नहीं होते."

"Tương lai của chúng ta không phụ thuộc vào những đường chỉ tay vận mệnh trên bàn tay của bạn, vì ngay cả những người không có tay cũng có tương lai."

-Tục ngữ Ấn Độ

Cách đây hai năm, em đã quyết định tự học IELTS. Em bắt đầu tham gia các cộng đồng học IELTS, tìm hiểu kỹ hơn về kỳ thi IELTS cũng như học hỏi kinh nghiệm từ các bạn khác. Còn nhớ lần đầu tiên làm bài thi thử trong quyển Cambridge, em gặp rất nhiều khó khăn. Đối với phần reading, từ vựng mới quá nhiều khiến em không thể hiểu bài đọc đang nói gì. Phần listening, em không thể hiểu họ đang nói gì, kể cả nếu hiểu bài nghe thì lại không bắt kịp từ cần điền vào bài. Writing cũng là một phần rất khó khăn từ vấn đề viết câu, cách bố cục bài đến việc suy nghĩ ý tưởng để viết cho phần Task 2. Còn trong phần speaking, em chỉ biết trả lời các câu hỏi một cách bản năng. Rất nhiều lần em đã muốn bỏ cuộc với IELTS, bỏ cuộc với ước mơ du học vì nhìn đâu cũng thấy khó khăn và thất bại.

(Phan Thị Thanh Thúy, Phan Thiết)

Bí quyết 38Thời điểm lấy chứng chỉ

Bạn có biết?

Số lượng từ vựng tương tự (vocabulary similarity) giữa tiếng Ý -Pháp và Tây Ban Nha - Bồ Đào Nha đều lên đến 89%.

Chứng chỉ ngoại ngữ, dù ở cấp độ nào cũng là điều tự hào đối với những người học ngoại ngữ vì đó là kết quả từ sự nỗ lực lâu dài của họ. Có những người đi thi không vì một mục tiêu nhất định, có những người lại cần chứng chỉ cho đơn đăng ký đi du học hoặc cho công việc. Dù mục tiêu của bạn là gì đi nữa, bạn cũng cần có sự chuẩn bị chu đáo cho kỳ thi để không phí phạm công sức học tập cũng như chi phí cho những chứng chỉ đắt tiền. Vậy đâu là thời điểm thích hợp để bạn đăng ký thi?

Nếu không có mục đích nhất định, hãy đăng ký thi khi bạn thấy trình độ ngoại ngữ của mình đang ở thời điểm "đỉnh cao" và bạn sẽ không có thời gian/cơ hội/năng lực để cải thiện ngoại ngữ trong thời gian tới. Những thời điểm thuận lợi để thi ngoại ngữ là:

- Sau khi bạn kết thúc năm cuối học ngoại ngữ và có khả năng trong bậc học cao hơn, bạn sẽ không có cơ hội học tiếp ngoại ngữ đang học.
- Sau khi bạn tham gia khóa học ngoại ngữ ở trung tâm hoặc sau thời gian tự học ngoại ngữ cấp tốc.
- Sau khi bạn trở về Việt Nam từ môi trường sử dụng ngoại ngữ.
- Sau khi bạn tham gia công việc, chương trình... có sử dụng ngoại ngữ.

Nếu bạn cần đến chứng chỉ ngoại ngữ cho một mục tiêu nhất định, hãy bắt đầu chuẩn bị cho kỳ thi và đăng ký thi sớm nhất có thể.

Không nên chờ đến sát thời hạn nộp hồ sơ rồi mới đi thi để tránh việc bạn không đạt đủ điểm cần thiết.

Tôi xin nhấn mạnh là việc học để lấy chứng chỉ không có liên quan chặt chẽ tới trình độ ngoại ngữ của bạn. Bạn có thể đạt 7.0 điểm trong kỳ thi IELTS vì đã chăm chỉ ôn thi nhưng thực tế chưa chắc bạn có đủ tự tin để giao tiếp bằng tiếng Anh với người nước ngoài và sử dụng tiếng Anh thành thạo. Vậy nên, nếu bạn chưa chắc với khả năng ngoại ngữ của mình, tôi khuyên bạn trước tiên hãy nắm chắc những kỹ năng cơ bản (từ vựng, ngữ pháp, nghe – nói – đọc – viết) rồi mới quyết định đi thi khi bạn cảm thấy hài lòng với bản thân.

BÀI TẬP CHO BẠN

- Hãy tìm đọc những yêu cầu đánh giá thí sinh của các chứng chỉ ngoại ngữ (trong bốn kỹ năng nói, nghe, đọc và viết). Hãy tự đánh giá xem bạn đang ở cấp độ nào. Bạn sẽ có cơ hội duy trì và cải thiện khả năng ngoại ngữ của mình trong thời gian sắp tới (sáu tháng đến một năm) không?
- Phân tích hoàn cảnh của mình để xem bạn có cần chứng chỉ/bằng cấp tiếng Anh trong tương lai gần hoặc xa không? Bạn có bao nhiêu thời gian để chuẩn bị?
- QUÉT MÃ QR: Bạn có thắc mắc về thời điểm lấy chứng chỉ ngoại ngữ? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 38.



Bí quyết 39Chọn chứng chỉ ngoại ngữ

Bạn có biết?

Yupik là ngôn ngữ được sử dụng ở Siberia và miền tây Alaska, được biết đến như một ngôn ngữ đa thức²⁴ với những từ có ý nghĩa rất cụ thể và có thể là một câu nói chỉ bao gồm một từ, ví dụ: tuntussuqatarniksaitengqiggtuq có nghĩa là "Anh ấy vẫn chưa nói lại rằng anh ấy sẽ đi săn những con tuần lộc."

²⁴ Tương tự như: ngôn ngữ hỗn nhập, ngôn ngữ đa thức tổng hợp. Là hình thức ngôn ngữ có đặc điểm là từ không tách riêng với câu, một từ có thể mang nghĩa của cả câu.

Nếu bạn cần chứng chỉ để đáp ứng yêu cầu ngoại ngữ cho một mục tiêu nhất định, hãy tìm hiểu xem những chứng chỉ ngoại ngữ nào được chấp nhận. Phân tích hoàn cảnh của mình để xem bạn có cần chứng chỉ/bằng cấp ngoại ngữ trong tương lai không?

Tiếng Anh

• IELTS (International English Language Testing System) và TOEFL (Test of English as a Foreign Language) là hai chứng chỉ tiếng Anh chủ yếu dành cho du học sinh tại các quốc gia nói tiếng Anh. IELTS có hai sự lựa chọn là:Academic (Học thuật) và General training (tổng quát). Ngược lại, TOEFL chỉ kiểm tra tiếng Anh học thuật (Academic English). Trong khi với IELTS, bạn chỉ có sự lựa chọn là thi trên giấy thì với TOEFL, bạn có thể chọn thi trên giấy (TOEFL PBT), thi trên phần mềm máy tính (TOEFL CBT) hoặc thi trên mạng (TOEFL iBT). Trang web IELTS (www.britishcouncil.vn/en/exam/ielts) và TOEFL (www.toefl.com.vn) là những trang web dành cho người Việt.

Một điều khá phổ biến mà tôi thấy ở Việt Nam là, mọi người thường chọn thi lấy các chứng chỉ IELTS hoặc TOEFL cho tiếng Anh ngay cả khi họ không hoặc chưa có dự định đi du học. Mặc dù lệ phí thi hai chứng chỉ đó khá cao và chỉ có hiệu lực trong vòng hai năm và sau đó hết hạn, không sử dụng được nữa. Nếu bạn thi tiếng Anh không phải để đi du học hay không phải vì trường học/công việc của bạn yêu cầu một chứng chỉ cụ thể, tôi khuyên bạn chọn một trong những chứng chỉ dưới đây.

- FCE (First Certificate in English), CAE (Certificate in Advanced English) hoặc CPE (Certificate of Proficiency in English) là ba cấp độ kiểm tra trình độ ngoại ngữ của tổ chức Cambridge English, có giá trị vĩnh viễn. Bạn có thể tìm trung tâm tổ chức thi ở Việt Nam tại trang web: www.cambridgeenglish.org/vn/find-a-centre/vietnamese-centres. Bạn cần đạt đủ điểm trong mỗi kỳ thi để nhận bằng và tùy theo tổng số điểm, bằng của bạn sẽ là Pass,Merit hoặc Distinction. Các tấm bằng CAE và CPE có thể sử dụng khi đăng ký du học thay cho IELTS hoặc TOEFL (cần xác nhận với trường học).
- TOEIC (Test of English for International Communication) là một chứng chỉ tiếng Anh quốc tế về giao tiếp dành cho người làm việc trong môi trường đa quốc gia. Chứng chỉ này có thể sử dụng như tiêu chuẩn tuyển dụng nhân viên và quyết định cho việc thăng chức hay tiến cử một nhân viên nào đó tu nghiệp ở nước ngoài. Trang web dành cho người Việt: www.toeic.com.vn.

Tiếng Pháp

Có hai loại chứng chỉ quốc tế dành cho tiếng Pháp là:

 DELF (Diplôme d'études en langue française) là bằng chứng nhận trình độ tiếng Pháp cơ bản do Bộ Giáo dục Pháp cấp, được chia thành bốn cấp độ theo Khung tham chiếu trình độ

- ngoại ngữ chung châu Âu là DELF A1, DELF A2, DELF B1 và DELF B2.
- DALF (Diplôme approfondi de langue française) là bằng chứng nhận đạt trình độ tiếng Pháp chuyên sâu do Bộ Giáo dục Pháp cấp, gồm hai cấp độ theo Khung tham chiếu trình độ ngoại ngữ chung châu Âu: C1 và C2.

Chi tiết về kỳ thi DELF và DALF ở Việt Nam: http://bit.ly/2vtDLX7.

Tiếng Đức

- Goethe-Zertifikat A1-C2: Bạn có thể chọn một trong sáu cấp độ bài kiểm tra tùy theo độ tuổi và trình độ tiếng Đức.
- TestDaF (Test Deutsch als Fremdsprache) là bằng tiếng Đức được tất cả các trường đại học ở Đức công nhận.

Các địa điểm thi Goethe-Zertifikat và TestDaF ở Việt Nam: www.goethe.de/ins/vn/vi/spr/prf.html.

- telc (The European Language Certificates) là các loại chứng chỉ ngôn ngữ châu Âu khác nhau, kiểm tra trình độ ngoại ngữ theo tiêu chuẩn Khung tham chiếu trình độ ngoại ngữ chung của châu Âu.
- DSH (Deutsche Sprachprüfung für den Hochschulzugang) là một bài thi tiếng Đức do các trường đại học tại Đức tự tổ chức (chỉ có thể thi tại các trường đại học tại Đức) và có giá trị cho tất cả các trường đại học tại Đức.
- ÖSD (Österreichisches Sprachdiplom Deutsch) là các chứng chỉ tiếng Đức của nước Áo tương tự như của Viện Goethe với các trình độ từ A1 dành cho người mới bắt đầu tới C2 là trình độ tiếng cao nhất theo Chuẩn chung châu Âu về ngôn ngữ (GER).

Tiếng Tây Ban Nha

 DELE (Diplomas de Español como Lengua Extranjera) chứng chỉ tiếng Tây Ban Nha như một ngoại ngữ là loại chứng chỉ chính thức công nhận trình độ hiểu biết và tinh thông ngôn ngữ

- Tây Ban Nha, do Viện Cervantes đại diện cho Bộ Giáo dục Tây Ban Nha công nhận.
- Thông tin về các kỳ thi DELE ở Việt Nam: http://bit.ly/2vkdjzX.

Tiếng Trung

- TOCFL (Test of Chinese as a Foreign Language, 華語文能力測 驗) là kỳ thi năng lực Hoa ngữ do ba đơn vị nghiên cứu: Trung tâm giảng dạy quốc ngữ, Viện ngôn ngữ giảng dạy tiếng Hoa và Trung tâm trắc nghiệm giáo dục tâm lý thuộc Đại học Sư phạm Đài Loan cùng nghiên cứu phát triển. Thông tin về kỳ thi TOCFL ở Việt Nam: www.tuhoctiengtrung.vn/gioi-thieu-ve-tocfl.
- HSK (Hanyu Shuiping Kaoshi, 汉语水平考试) là cuộc thi nhằm kiếm tra trình độ tiếng Trung cho người muốn đến Trung Quốc học tập và làm việc. Được HANBAN, một tổ chức phi chính phủ liên kết với Bô Giáo dục Trung Quốc tổ chức. Thông tin về kỳ thi HSK tai Viêt Nam: http://bit.ly/2vtQid0.

Tiếng Nhật Bản

- JLPT (Japanese-Language Proficiency Test, 日本語能力試験) là chứng nhân năng lực tiếng Nhật cho người nước ngoài với năm cấp đô thi là N1, N2, N3, N4, N5. Chứng chỉ được tổ chức một năm hai lần (tháng Bảy và tháng Mười hai). Danh sách các địa điểm thị JLPT ở Việt Nam: www.jlpt.jp/e/application/overseas list.html.
- BJT (Business Japanese Proficiency Test, ビジネス日本語能力 テスト) là kỳ thi năng lực tiếng Nhật thường mai, được tố chức một năm hai lần (tháng Sáu và tháng Mười một). Thông tin về kỳ thi BJT ở Việt Nam:
 - www.kanken.or.jp/bjt/english/personal/#vietnam.
- NAT-TEST là kỳ thi năng lực tiếng Nhật phố thông, được tố chức sáu lần một năm (tháng Hai, tháng Tư, tháng Sáu, tháng Tám, tháng Mười, tháng Mười hai). Thông tin về kỳ thi NAT-TEST ở Việt Nam: www.nat-test.com.

Tiếng Hàn Quốc

- TOPIK (Test Of Proficiency In Korean 한국어능력시험) là tiêu chuẩn về ngôn ngữ để học tại các trường đại học tại Hàn Quốc. Muốn vào học tại các trường đại học, cao đẳng hay trung cấp ở Hàn, bạn bắt buộc phải thi đỗ chứng chỉ tiếng Hàn từ cấp ba trở lên (có sáu cấp độ tất cả). Trang web về kỳ thi bằng tiếng Việt: www.topik.vn.
- KLPT (Korean Language Proficiency Test, 세계한국말인증시험) là chứng chỉ tiếng Hàn chủ yếu dành cho người đi làm, lao động do Viện Ngôn ngữ Hàn Quốc đánh giá. Phù hợp với những ai đang tìm kiếm việc làm tại các doanh nghiệp nói tiếng Hàn. Thời gian và địa điểm tổ chức thi được thông báo trên trang thông tin điện tử của Trung tâm Lao động ngoài nước qua địa chỉ: www.colab.gov.vn.

BÀI TẬP CHO BẠN

- Hãy phân tích những lợi ích và bất lợi của các loại chứng chỉ khác nhau để chọn ra cho mình một loại chứng chỉ thích hợp nhất.
- QUÉT MÃ QR: Bạn có vướng mắc về việc chọn chứng chỉ ngoại ngữ thích hợp? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 39.

21			

Bí quyết 4010 quy tắc vàng để chuẩn bị cho kỳ thi

Bạn có biết?

Silbo Gomero, cũng được biết đến như el silbo ("tiếng huýt sáo"), là một ngôn ngữ huýt sáo được dùng bởi người dân La Gomera ở quần đảo Canary, cho phép truyền thông điệp từ khoảng cách năm kilômét.

1. Đọc và ghi nhớ HÉT TẤT CẨ chi tiết và yêu cầu về kỳ thi (độ dài, các phần thi, thang điểm...) để không có gì làm bạn ngạc nhiên khi làm bài. Hãy đặt tiêu chí cho điểm thi cao hơn số điểm bạn cần đạt ít nhất một thang điểm.

2. Biết mình đang ở đâu. Hãy tìm cách để đánh giá khách quan kiến thức và năng lực ngoại ngữ của mình, chẳng hạn như qua lời nhận xét của giáo viên, bạn học cùng hoặc một người bản địa mà bạn quen biết. Hãy nhờ những người biết trình độ ngoại ngữ của bạn đánh giá những điểm mạnh và điểm yếu cho bạn một cách chân thành. Trước khi bắt tay vào học, hãy tìm một bộ đề thi thử trên mạng và thử làm để đánh giá được khả năng của mình và chọn cách ôn thi phù hợp. Một số trung tâm cũng tổ chức những đợt thi thử, bạn nên tận dụng cơ hội này để biết trình độ ngoại ngữ của mình như thế nào.

3. Đừng trì hoãn việc chuẩn bị cho kỳ thi ngoại ngữ của bạn đến phút cuối. Trước tiên, bạn hãy tìm kiếm và thu thập tài liệu luyện tập cho kỳ thi. Hãy chọn một tài liệu đầy đủ nhất cho mỗi kỹ năng và mỗi phần thi mà bạn sẽ có, không nên ôn thi từ nhiều nguồn khác nhau để tránh bị rối.

4. Khi đã có đủ tài liệu rồi, hãy kiểm tra xem bạn còn bao nhiêu thời gian chuẩn bị và lên kế hoạch cho từng ngày học. Hãy đặt những mục tiêu cần đạt được cho từng buổi học và cố gắng

- hoàn tất chúng. Nếu bạn không có nhiều thời gian để chuẩn bị cho kỳ thi thì cũng chớ hoảng hốt mà hãy ưu tiên cho việc học những kỹ năng mà bạn kém nhất trước tiên để có đủ thời gian chuẩn bị.
- 5. Mỗi ngày học một chút sẽ tốt hơn là dồn việc học vào một ngày trong tuần. Hãy sắp xếp một khung thời gian mỗi ngày để ôn thi. Ví dụ như, nếu bạn học tốt hơn vào buổi sáng, mỗi ngày hãy đặt báo thức sớm hơn thường lệ một tiếng để bạn có thời gian học.
- 6. Chia cuốn vở ghi của bạn ra thành các phần khác nhau: Từ vựng, Ngữ pháp, Phát âm, Nói, Đọc, Nghe, Viết... và cố gắng ghi chép những điều bạn học được, những điều bạn chưa biết hoặc chưa rõ vào các phần thích hợp. Tôi luôn ghi lại những thông tin, bài tập, từ vựng, ngữ pháp chưa biết hoặc sử dụng sai vào cuốn vở đó. Điều này giúp tôi biết được mình cần tập trung ôn học những gì trước buổi thi.
- 7. Xây dựng chiến lược cho kỳ thi. Mỗi người trong chúng ta đều có phương pháp và bí quyết riêng để "đánh bại kỳ thi". Ví dụ như, nếu tự tin hơn với phần cuối của bài thi, bạn có thể bắt đầu thực hiện phần cuối trước rồi mới trở lại các phần còn lại. Điều tất yếu là bạn vượt qua được kỳ thi, còn cách bạn vượt qua không quan trọng.
- 8. Duy trì động lực ôn thi. Đối với bất cứ hoạt động nào, chúng ta thường có nhiều quyết tâm và động lực trong thời gian đầu rồi sau đó quyết tâm của chúng ta bị tuột dần, đôi khi là biến mất. Đừng quên mục tiêu thi ngoại ngữ của bạn là lấy được chứng chỉ ngoại ngữ. Bạn hãy dán mục tiêu đó lên tường, trước bàn học, vào cuốn vở ôn thi hoặc ở một chỗ nào đó dễ nhìn để luôn được nhắc nhở.
- 9. Hãy thử ít nhất một lần làm bài thi trong môi trường tương tự như kỳ thi chính thức. Hãy in một bài thi thử ra giấy, đặt chuông hẹn giờ và tập trung cao độ như khi thi thật. Nếu trong kỳ thi chính thức có phần phỏng vấn, hãy nhờ bạn bè hoặc người quen biết ngôn ngữ bạn đang học để làm "người phỏng vấn" và "người chấm thi" cho bạn. Hãy phân tích những phần chưa đạt yêu cầu và tập trung học những phần đó.

10. Tâm lý của mọi người ngay trước ngày thi là muốn "nhồi nhét" vào đầu nhiều nhất có thể trong đêm trước buổi thi. Nhưng bạn cần đi ngủ sớm và ngủ đủ giấc trước hôm thi để đảm bảo có thể tập trung trong nhiều tiếng liên tục.

BÀI TẬP CHO BẠN

- Trong quá trình ôn thi ngoại ngữ, bạn hãy cố gắng thực hiện tất cả bí quyết trên.
- QUÉT MÃ QR: Bạn có bí quyết gì để chuẩn bị cho kỳ thi ngoại ngữ? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 40.



Bí quyết 41Để đạt điểm cao trong kỳ thi

Bạn có biết?

Trong một số từ điển tiếng Anh bao gồm những từ không có ý nghĩa, được gọi là ghost words (từ ma), ví dụ như từ "morse", là một lỗi đánh máy trong một số ấn bản của cuốn tiểu thuyết lịch sử The Monastery (Tu Viện) của Ngài Walter Scott.

Nếu đã nghe theo lời khuyên thứ 10 trong Bí quyết 40, chắc hẳn bạn đã có một giấc ngủ ngon và đủ năng lượng cho kỳ thi ngoại ngữ của mình. Có thể bạn đang lo lắng về kỳ thi sắp diễn ra. Đây không phải là thời điểm để bạn lo lắng như vậy. Bạn đã dành toàn bộ thời gian chuẩn bị cho kỳ thi để lo âu hoặc kêu ca rồi. Trong thời gian đó, bạn đã phải tìm ra những điểm yếu cần phải sửa, những cụm từ chưa từng nghe thấy hoặc những chủ đề hội thoại mà bạn không hề có ý tưởng là sẽ nói như thế nào.

Nhưng khi đến ngày thi, bạn hãy trút bỏ những suy nghĩ và thông tin tiêu cực, thay vào đó hãy tự tin và coi như đã đến đích. Bạn đã bỏ ra rất nhiều thời gian học và cải thiện các kỹ năng rồi! Hãy ăn uống đầy đủ, đến phòng thi sớm để làm quen với môi trường thi. Nhớ đeo đồng hồ trên tay, bạn sẽ cảm ơn tôi đấy! Khi đến địa điểm thi, hãy bắt chuyện và làm quen với các bạn thi cùng để không khí trở nên thân thiện hơn. Chớ nên nói những câu chuyện xung quanh vấn đề thi cử để dễ bị áp lực mà hãy chia sẻ về cuộc sống hoặc các chủ đề giúp bạn thoải mái.

Khi vào phòng thi, nếu đó là phòng lớn và có nhiều người thi thì bạn nên chọn ngồi ở các hàng đầu để có thể nghe rõ. Đây không phải là một lớp học nên bạn không phải sợ là sẽ bị gọi lên bảng. Nếu không

rõ ở chi tiết nào trong quy chế thi, hãy hỏi giám thị thật kỹ trước khi họ phát đề thi.

Rồi cũng đến lúc bạn nhận được đề thi, bạn đã sẵn sàng chưa? Giám thị sẽ cho bạn biết là bạn sẽ có bao nhiều phút cho phần thi trước mắt. Hãy kiểm tra đồng hồ để biết mấy giờ bạn sẽ phải nộp bài. Hãy viết giờ chót lên đầu giấy để ghi nhớ. Trước khi bắt đầu làm bài, hãy đọc toàn bộ đề thi để có thể vạch ra chiến lược viết bài. Cũng như khi ôn thi, hãy phân bổ thời gian cho từng phần để chắc chắn rằng bạn sẽ làm kịp. Bên cạnh mỗi phần, hãy viết cụ thể lượng thời gian có thể dành cho các bài tập trong phần đó. Bạn cũng đừng quên dành 10 phút cuối cho việc kiểm tra lại toàn bộ bài thi. Bạn nên đọc đi đọc lại những câu trả lời của mình 2-3 lần để đảm bảo không mất điểm một cách đáng tiếc.

Khi đã có kế hoạch, bạn hãy bắt tay vào làm bài. Bắt đầu bằng những câu hỏi dễ để có thêm thời gian cho những phần khó hơn. Nhớ đọc kỹ đề bài để không bị hiểu sai ý. Nếu bạn không chắc, hãy dịch đề bài sang tiếng Việt để xác nhận nội dung. Đối với những phần viết luận, bạn nên lập dàn bài trước khi viết nội dung và cố gắng viết ít nhất một vài dòng ngay cả khi bạn không có bất kỳ hiểu biết nào về chủ đề được cho.

Ví dụ, chủ đề của phần viết là "Hãy cho ý kiến của bạn về hiện tượng ấm lên toàn cầu" mà bạn không biết một tí gì về vấn đề này thì hãy suy nghĩ và trả lời như những gì bạn hiểu bằng những câu đơn giản, có logic với chủ đề. Bạn có thể bắt đầu bài viết của mình bằng câu: "Mặc dù tôi không phải là chuyên gia về hiện tượng ấm lên toàn cầu nhưng tôi cho rằng..."

Suy cho cùng thì các câu hỏi trong bài thi kiểm tra trình độ ngoại ngữ của bạn là chính, vậy nên ngay cả khi bạn không đưa ra được các thông tin mang tính chuyên môn, ít nhất bạn sẽ được cộng điểm vì sử dụng đúng ngữ pháp. Với các câu hỏi trắc nghiệm cũng vậy, bạn hãy cố gắng chọn câu trả lời, không nên để trống. Về phần nghe và đọc – hiểu, hãy đọc câu hỏi trước và khoanh những từ khóa của từng câu để biết bạn cần chú trọng vào điều gì khi nghe hoặc đọc. Đến phần giao tiếp, bạn cần sử dụng những bí quyết cho

các cuộc phỏng vấn nghề nghiệp để gây ấn tượng tốt với người phỏng vấn, ví dụ:

- Ăn mặc lịch sự và chỉn chu.
- Giao tiếp bằng mắt để thể hiện sự tự tin.
- Để lại ấn tượng đầu tiên thật tốt (bằng cách chào hỏi, nói chuyện về một chủ đề xã giao như tình trạng giao thông trên đường đến chỗ thi, thời tiết...). Hãy giữ nụ cười của bạn trong suốt thời gian giao tiếp.
- Nhớ tầm quan trọng của ngôn ngữ cơ thể.
- Ngay cả khi đề tài yêu cầu bạn độc thoại, hãy giữ liên lạc với người phỏng vấn bằng các câu nói như "Tôi tin rằng anh/chị cũng đồng ý là..." và đặt những câu hỏi xã giao mà không yêu cầu người đối diện trả lời như "Đúng rồi nhỉ?"
- Cám ơn người phỏng vấn đã dành thời gian cho bạn trước khi ra khỏi phòng.

Khi thi xong, hãy về nhà nghỉ ngơi và đừng quá lo lắng đến kết quả trước khi nó được công bố.

BÀI TẬP CHO BẠN

- Hãy sử dụng câu nói của luận sư Phật giáo kiêm thi hào Ấn Độ Tịch Thiên như phương châm cho ngày thi của bạn: "Tại sao phải lo lắng nếu bạn có thể làm gì đó; và tại sao lại lo lắng nếu bạn không thể làm bất cứ điều gì về nó." Khi đã vào phòng thi, hãy trút hết mọi nỗi lo lắng và cố gắng hết khả năng để làm bài. Khi đã làm xong bài, chớ lo âu và suy nghĩ nhiều về những câu trả lời của bạn.
- QUÉT MÃ QR: Những điều gì làm cho bạn lo lắng nhất khi đi thi ngoại ngữ? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 41.



Phần 3Duy trì

Đưa ngoại ngữ vào cuộc sống

"Аппетит приходит во время еды."

"Sư thèm ăn đến khi ăn."

- Tục ngữ Nga

Hiện tại em đang học đồng thời bốn ngoại ngữ, một phần vì sở thích ngoại ngữ của mình (hồi phổ thông em khá nhất môn tiếng Anh), phần khác là để phục vụ công việc sau này và để vi vu khắp nơi. Trong tương lai em rất muốn được đi du học hoặc làm việc và định cư tại nước ngoài. Sắp tới em sẽ học một khoá tiếng Anh nâng cao để cải thiện khả năng tiếng Anh của mình. Vấn đề em đang gặp phải với các ngoại ngữ khác là môi trường thực hành. Em đã tìm rất nhiều nguồn dữ liệu trên mạng nhưng chưa biết đâu là nguồn chính thống, đáng tin cậy. Và quan trọng hơn là em muốn có môi trường để rèn luyện tất cả các kỹ năng nhưng ở nơi em sống hầu như không có hoặc rất ít.

(Nguyễn Thùy Dung, Hải Phòng)

Bí quyết 42Sử dụng ngoại ngữ trong cuộc sống hằng ngày

Bạn có biết?

Tiếng Anh là ngôn ngữ chính thức của 59 quốc gia, tiếng Pháp là ngôn ngữ chính thức của 29 quốc gia, tiếng Ả Rập là ngôn ngữ chính thức của 26 quốc gia và tiếng Tây Ban Nha là ngôn ngữ chính thức của 21 quốc gia.

Sau nửa năm học tiếng Séc với cô giáo người bản địa, gia đình thấy trình độ tiếng Séc của tôi chưa được cải thiện nhiều. Vậy nên, trong những ngày hè, bác tôi đã chở tôi đến nhà chị vợ của bác là một gia đình người Séc. Ở đây, tôi bị vây quanh bởi tiếng Séc 24 tiếng mỗi ngày. Mặc dù trong những tuần đầu, tôi hầu như không nói chuyện được với mọi người vì không hiểu họ nói gì và tôi cũng không biết giải thích những suy nghĩ của mình nhưng sau hai tháng sống với người bản địa, tiếng Séc của tôi đã khá hơn và khi trở lại trường học vào tháng Chín, tôi đã nghe giảng một cách dễ dàng hơn.

Rồi khi tham gia khóa học ở Canada, tôi mới biết đến khái niệm immersion. Immersion dịch sát nghĩa là "đắm chìm". Khi dạy theo kiểu immersion, các trường học giúp học sinh "đắm chìm" trong ngoại ngữ bằng cách dạy tất cả (hoặc hầu hết) các môn học trên lớp bằng ngôn ngữ họ đang học. Ví dụ như, French immersion school có nghĩa là "trường học dạy các môn học bằng tiếng Pháp". Đây là cách giúp cho học viên thông thạo ngoại ngữ. Nhưng bạn không nhất thiết phải sống cùng người bản địa hoặc học một trường quốc tế, ngay cả trong cuộc sống hiện tại, bạn vẫn có thể "đắm chìm" trong ngôn ngữ bạn đang học.

Vốn ngoại ngữ học sau nhiều năm ở trường sẽ không đủ để bạn đi mua đồ ở siêu thị tại Anh Quốc nếu bạn không kết hợp việc học tập trên giảng đường và ở nhà với việc luyện tập hằng ngày. Một trong những lý do chính vì sao người dân ở các quốc gia Scandinavia sử dụng thành thạo tiếng Anh là vì từ nhỏ, họ đã có thói quen xem phim và các kênh truyền hình Hoa Kỳ bằng tiếng Anh có phụ đề thay vì xem phiên bản lồng tiếng hoặc thuyết minh. Bên cạnh việc giao lưu bằng ngoại ngữ với bạn bè, đồng nghiệp và các cộng đồng, tôi có sáu gợi ý sau cho bạn:

- 1. Xem phim hoặc video và nghe nhạc quốc tế. Hãy nhờ những người bạn nước ngoài của mình giới thiệu những bản nhạc hoặc bộ phim đang thịnh hành cho bạn.
- 2. Tìm kiếm và đọc thông tin bằng ngoại ngữ.
- 3. Cài đặt ngôn ngữ bạn đang học trên máy tính, điện thoại, các thiết bị khác và các trang web mà bạn hay sử dụng như Facebook, Instagram, YouTube...
- 4. Tải bàn phím của các ngôn ngữ bạn đang học lên máy tính và điện thoại để bạn thông thạo việc đánh máy bằng các ngôn ngữ khác nhau.
- 5. Tham gia các khóa học trực tuyến trên các nền tảng giáo dục điện tử (tiếng Anh: e-learning platform) như:
- Miễn phí: edX (www.edx.org), Khan Academy (www.khanacademy.org), TedEd (http://ed.ted.com), Open Culture(www.openculture.com), Academic Earth (www.academicearth.org).
- Trả phí: Coursera (www.coursera.org), Udacity (www.udacity.com), Iversity (www.iversity.org), Udemy(www.udemy.com), Skillshare (www.skillshare.com), CreativeLive (www.creativelive.com), e-Globizen (www.e-globizen.com).

6. Tham gia các cuộc thi và hoạt	động yêu cầu bạn sử dụng ngoạ
ngữ.	

BÀI TẬP CHO BẠN

- Hãy thực hiện theo sáu gợi ý kể trên để giúp ngoại ngữ trở thành một phần quan trọng trong cuộc sống hằng ngày của ban.
- QUÉT MÃ QR: Bạn ứng dụng ngôn ngữ đang học vào cuộc sống hằng ngày bằng những cách nào? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 42.



Bí quyết 43Tìm hiểu về văn hóa, lối sống

Bạn có biết?

Ngôn ngữ ký hiệu cũng có "tiếng địa phương". Ở Canada có hai ngôn ngữ ký hiệu là: American Sign Language (ASL) trong tiếng Anh và La Langue des Signes Québécoise (LSQ) trong tiếng Pháp.

Có những người nghĩ rằng, một khi sử dụng thành thạo ngoại ngữ là họ có thể dễ dàng giao tiếp với người nước ngoài. Chưa chắc đã như vậy! Nếu bạn chỉ tập trung vào học ngoại ngữ mà không tìm hiểu về văn hóa và lối sống của các quốc gia sử dụng ngôn ngữ đó, có khả năng bạn sẽ phải đối mặt với cú sốc văn hóa hoặc với những tình huống dở khóc dở cười vì những hiểu lầm trong văn hóa khi giao tiếp với người nước ngoài. Trò chuyện được với người bản xứ bằng ngôn ngữ của họ là một chuyện còn nhìn thế giới bằng con mắt của người bản xứ lại là một chuyện khác. Có thể nói rằng tìm hiểu về văn hóa và con người bản địa không chỉ là một phần quan trọng và không thể tách rời của việc học ngoại ngữ mà nó còn là một trong những động lực tuyệt vời giúp chúng ta học ngoại ngữ.

Có những người nghĩ rằng văn hóa phương Tây thì ở nơi đâu cũng tương tự như nhau nhưng sự thật không phải vậy. Ngay cả những quốc gia nói cùng một ngôn ngữ cũng có điểm khác biệt trong văn hóa và cách ứng xử của người dân. Nếu bạn sang New Zealand, bạn sẽ thấy người dân rất thân thiện và bạn có thể cởi mở ngay từ lần đầu bạn làm quen. Nhưng nếu sang Anh Quốc, bạn có thể thấy người dân không cởi mở ngay từ ban đầu và bạn cần một khoảng thời gian lớn để lấy được sự tin tưởng của họ.

Nhà văn người Pháp Marcel Proust đã từng nói: "Các chuyến đi khám phá thật sự không bao gồm việc nhìn thấy những miền đất mới mà bao gồm việc nhìn bằng đôi mắt mới." Ông nhận ra rằng, bằng cách giao tiếp với người khác và tìm hiểu về văn hoá của họ, chúng ta có thể khám phá các ý tưởng mới và phát triển bản thân.

Du lịch hoặc sinh sống ở nước ngoài là cách tốt nhất đế học hỏi về văn hóa của quốc gia đó nhưng không phải lúc nào chúng ta cũng có cơ hội để ra nước ngoài. Ngay cả khi ở trong nước, bạn vẫn có thể tìm hiểu về văn hóa của bất cứ quốc gia nào trên thế giới! Hãy đọc các cuốn sách giới thiệu về các quốc gia của Lonely Planet, theo dõi trang web và tạp chí Travel + Leisure, xem chương trình Anthony Bourdain: Parts Unknown trên CNN hoặc giao lưu với các diễn giả đang định cư tại nhiều quốc gia khác nhau trong các webinar của Hộ chiếu xanh đi quanh thế giới. Với mỗi hoạt động như vậy, bạn sẽ biết thêm được nhiều điều mới mẻ về thế giới xung quanh. Nhớ ghi lại những điều thú vị vào cuốn sổ tay, thứ bé nhỏ này lại là cách kỳ diệu để bạn bắt chuyện với người nước ngoài.

BÀI TẬP CHO BẠN

 QUÉT MÃ QR: Danh sách những điều thú vị về các quốc gia của Hộ chiếu xanh đi quanh thế giới.

• QUÉT MÃ QR: Những điểm nào trong văn hóa của quốc gia sử dụng ngôn ngữ bạn đang học làm cho bạn cảm thấy thích thú, ngạc nhiên? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 43.

Bí quyết 44Liên kết cách giao tiếp với văn hóa

Bạn có biết?

Nỗi sợ các từ dài có cái tên trong tiếng Latinh là: hippopotomonstrosesquippedaliophobia.

"Bạn đi đâu thế?" (tiếng Malay: "Mau he Mana?"), "Bạn đã ăn chưa?" (tiếng Trung: "饭吃过伐?"), "Bạn đã dậy như thế nào?" (tiếng Tswana ở Botswana: "Ke tsogile sentle?"), "Cho bạn thắng." (tiếng Georgia: "გამარჯობა."), "Tôi nhìn thấy bạn." (tiếng Swazi ở Swaziland: "Sawubona."), "Tay bạn đi như thế nào?" (tiếng Estonia: "Kuidas käsi käib?")... tất cả những câu này đều là lời chào hỏi nhưng nghĩa chính xác của mỗi câu lại rất khác nhau và làm cho bạn cảm thấy ngạc nhiên, khó hiểu. Có thể là trong những câu kể trên, bạn thấy câu "Bạn đã ăn chưa?" của người Trung Quốc là quen thuộc nhất vì người Việt cũng thường sử dụng câu "Bạn ăn cơm chưa?" để mở đầu cho một cuộc hội thoại. Do hoàn cảnh địa lý và lịch sử nên văn hóa của hai nước Việt Nam và Trung Quốc có nhiều điểm tương đồng.

Muốn sử dụng thành thạo ngoại ngữ, bạn không chỉ học từng từ, từng câu riêng biệt mà bạn sẽ phải học thêm cách ứng xử của người bản địa. Bạn có biết ai có thể đóng vai người khác một cách chuyên nghiệp không? Chính xác, đó là "diễn viên". Hãy đóng vai người bản xứ và bắt chước họ. Để có thể diễn vai "người bản xứ" một cách thành thạo, hãy chú ý xem:

 Họ thường sử dụng các câu ứng xử như "cảm ơn" và "xin lỗi" với tần suất nhiều hay ít?

- Họ có hay sử dụng những cử chỉ để minh họa cho lời nói của mình không?
- Ngữ điệu, cách sử dụng tiếng lóng, khoảng cách đứng.
- Cách biểu lộ cảm xúc.

Để phản xạ ngôn ngữ được như người bản địa cần nhiều thời gian và công sức nhưng điều này sẽ giúp bạn dễ dàng hòa nhập vào môi trường sử dụng ngôn ngữ bạn đang học hơn.

Những điều không nên làm khi giao tiếp và kết bạn với người nước ngoài:

- Chớ nên coi tất cả người nước ngoài là "Tây" và họ có cùng cách suy nghĩ, cư xử, lối sống. Đừng mắc lỗi và khiến cho người đối diện khó chịu với những câu nói như: "Tại nước của anh/chị, người dân thường...", "Anh/chị đến từ..., vì thế nên...", "Những người từ đất nước anh/chị mà tôi đã gặp rất hay..." Sử dụng các câu mang tính định kiến để đánh giá người khác là một điều bạn không nên làm trong bất cứ hoàn cảnh nào, ngược lại hãy coi mỗi người bạn gặp là một cá nhân riêng biệt mà bạn cần tìm hiểu.
- Đừng coi họ là những người có tiền. Ngay cả khi họ đến từ những quốc gia có nền kinh tế phát triển bậc nhất thế giới, họ cũng có thể không có "một đồng xu dính túi" nhất là những người trẻ tuổi, người đang đi học hoặc đi du lịch bụi.
- Đừng coi họ hơn người Việt. Mỗi quốc gia đều có những đức tính đáng học và những đức tính không nên học theo. Ngay cả khi họ đã theo học ở trường đại học danh tiếng, bạn cũng không nên khúm núm và coi những điều họ nói là đúng. Hãy biết cách bảo vệ chính kiến của mình một cách lành mạnh.
- Không nên nói chuyện với họ chỉ vì muốn luyện ngoại ngữ. Những người giao tiếp với người nước ngoài với mục tiêu duy nhất là cải thiện ngoại ngữ sẽ bị vạch trần nhanh chóng. Họ sẽ bị coi là người lợi dụng người khác và người đối diện sẽ muốn kết thúc buổi nói chuyện ngay.
- Đừng vượt qua "giới hạn riêng tư". Mỗi người đều có quy định khác nhau về không gian cá nhân. Đối với người Việt, việc hỏi

tuổi tác trong buổi gặp mặt đầu tiên là đều đương nhiên để chúng ta biết được cách xưng hô thích hợp. Nhưng điều này đối với phần lớn những người nước ngoài bị coi là bất lịch sự nhất là khi nói chuyện với phụ nữ. Những chủ đề khác nên tránh khi nói chuyện với người mới quen là: tình trạng hôn nhân, tiền bạc (giá cả, thu nhập hằng tháng...), tôn giáo, chính trị, ngoại hình...

 Đừng kén chọn và chỉ nói chuyện với những người bản xứ mà hãy cởi mở với mọi người.

Những điều nên làm khi giao tiếp và kết bạn với người nước ngoài:

- Hãy đặt những câu hỏi mà bạn thực sự muốn biết, ví dụ như: văn hóa, lịch sử và phong tục tập quán của đất nước họ, sở thích, nghề nghiệp, vì sao họ định cư ở/đến thăm Việt Nam, họ thích những điều gì ở Việt Nam, họ đã có bạn bè ở Việt Nam chưa...
- Hãy tìm những sở thích chung hoặc cùng nhau thử một hoạt động mới.
- Hãy cư xử tự nhiên.

BÀI TẬP CHO BẠN

 Để có sự hiểu biết về các nền văn hóa nước ngoài, hãy đọc sách, báo và các bài viết về các nền văn hóa thế giới, như các cuốn sách của nhà tâm lý học nổi tiếng người Hà Lan Geert Hofstede (tác giả của "Lý thuyết văn hóa đa chiều của Hofstede"), hoặc Say Anything to Anyone, Anywhere: 5 Keys To Successful Cross-Cultural Communication1 của Gayle Cotton.

 QUÉT MÃ QR: Bạn có lời khuyên nào trong việc giao tiếp với người bản địa? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 44.

Bí quyết 45Học tục ngữ và thành ngữ

Bạn có biết?

Tiếng Khmer ở Campuchia có bảng chữ cái lớn nhất thế giới với 74 chữ cái.

Tục ngữ là thể loại văn học dân gian nhằm đúc kết kinh nghiệm, tri thức của nhân dân dưới hình thức những câu nói ngắn gọn, súc tích, có nhịp điệu, dễ nhớ, dễ truyền. Nội dung tục ngữ thường phản ánh những kinh nghiệm về lao động sản xuất, ghi nhận các hiện tượng lịch sử xã hội hoặc thể hiện triết lý dân gian. Tục ngữ được hình thành từ cuộc sống thực tiễn, trong đời sống sản xuất và đấu tranh của nhân dân, do nhân dân trực tiếp sáng tác; được trích ra từ tác phẩm văn học dân gian hoặc ngược lại, được rút ra tác phẩm văn học bằng con đường dân gian hóa những lời hay ý đẹp hoặc từ sự vay mượn nước ngoài.

Một số ví dụ tục ngữ nước ngoài:

Tiếng Tây Ban Nha: "Dime con quién andas, y te diré quién eres.", dịch nghĩa: Hãy nói cho tôi biết bạn của bạn là ai, tôi sẽ nói cho bạn biết bạn là người như thế nào.

Tiếng Pháp: "Quand on a pas ce que l'on aime, il faut aimer ce que l'on a.", dịch nghĩa: Khi bạn không có thứ mà bạn yêu thích, bạn sẽ phải yêu thích thứ mà bạn có.

Tiếng Indonesia: "Gajah di depan mata tak kelihatan namun kuman di sebrang lautan nampak jelas.", dịch nghĩa: Bạn không thể nhìn thấy con voi trước mắt nhưng nhìn thấy rõ rác trên các đại dương.

Khác với tục ngữ, thành ngữ là tập hợp từ cố định đã quen dùng và mang ý nghĩa biểu tượng, khác với ý nghĩa của cụm từ đó khi dịch nghĩa các từ cấu tạo nên. Có thể, thành ngữ thu hẹp khoảng cách giữa ngôn ngữ được sử dụng trong xã hội và ngôn ngữ được học trên lớp, giúp học viên nâng cao hiểu biết về văn hoá và ngôn ngữ họ đang học. Thành ngữ phản ánh truyền thống văn hoá, lối sống và cách suy nghĩ đặc trưng, riêng biệt của mỗi quốc gia.

Một số ví dụ các câu thành ngữ trong những ngôn ngữ khác nhau:

Tiếng Ả Rập: "ليس لي فيها نقة ولا جمل", dịch nghĩa: Tôi không có lạc đà trong đoàn caravan²⁵, dịch ý: Vấn đề này không liên quan đến tôi.

²⁵ Thuật ngữ chỉ một nhóm lữ hành có thể bao gồm thương nhân, người hành hương, người đi du lịch... đi cùng nhau. Từ caravan có nguồn gốc từ Karwan: Kar có nghĩa là "nhiệm vụ" hay "yêu cầu", wan có nghĩa là "người".

Tiếng Hà Lan: "Een huishouden van Jan Steen", dịch nghĩa: Căn nhà của Jan Steen, dịch ý: sự bẩn thỉu, lộn xộn (Họa sĩ người Hà Lan Jan Steen, người vẽ bức tranh "Ngôi nhà lộn xộn").

Thành ngữ gắn liền với văn hóa và khi học thành ngữ, bạn sẽ biết được nhiều đặc điểm văn hóa khác nhau. Một ví dụ đơn giản là, thành ngữ "Đi quanh cháo nóng" trong tiếng Na Uy (Å gå rundt den varme grauten.) và Séc (Chodit kolem horké kaše.) không chỉ cho bạn biết một cách diễn tả thú vị việc tránh nói chuyện về một chủ đề gây khó chịu mà nó còn cung cấp cho bạn thông tin: ở Na Uy và Cộng hòa Séc cũng có món cháo!

BÀI TẬP CHO BẠN

 Bạn biết bao nhiều tục ngữ và thành ngữ trong ngôn ngữ bạn đang học? Hãy tìm những tục ngữ và thành ngữ trong ngôn ngữ bạn đang học, tìm hiểu về ý nghĩa của chúng và ghi ra giấy. • QUÉT MÃ QR: Tục ngữ hoặc thành ngữ yêu thích trong ngôn ngữ bạn đang học là gì? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 45.



Bí quyết 46Học ngoại ngữ qua ẩm thực

Bạn có biết?

40% các "ngôn ngữ sống" trên thế giới (tầm 2.200) nằm ở châu Á.

Trong tiếng Séc có câu nói: "Láska prochází žaludkem" (nghĩa là: Tình yêu thông qua cái dạ dày). Ẩm thực chính là một trong những yếu tố không thể thiếu trong văn hóa mỗi quốc gia. Vậy nên khi học ngôn ngữ của một quốc gia nào đó, bạn không thể không học về những món ăn truyền thống ở đó. Ví dụ như ở Singapore có món Chilli Crab (cua sốt tiêu), ở Malaysia có Musan King Durian (sầu riêng ăn ngay khi vừa hái khỏi cây) còn ở Pháp có món Foie gras (gan béo).

Chúng ta có thể mất nhiều giờ để nhớ tên của một món ăn nhất định, ví như món lầu thịt bò và rau すきやき của Nhật, bánh bột chiên Koeksuster của Nam Phi, món bánh mì cắt khúc Bruschetta của Ý hoặc món hầm hỗn hợp các loại rau Ratatouille của Pháp. Tuy nhiên chỉ cần đi ăn một lần hay nhiều lắm là vài lần, bạn sẽ lập tức nhớ ngay tên món đó cho những lần đi ăn tiếp theo. Đơn giản thôi, món ăn thì có hương vị giúp liên kết với từ vựng mô tả món ăn.

Ở Việt Nam cũng có khá nhiều quán ăn châu Á như Nhật, Hàn, Trung hay các quán ăn phương Tây như Ý, Pháp hoặc México (lưu ý là các quán ăn nhanh như KFC hoặc McDonald's không đại diện cho ẩm thực của một quốc gia), mặc dù không giống hệt như cách người bản xứ chế biến nhưng cũng đáng để thử, vừa để mở mang tầm mắt vừa có cơ hội thưởng thức "từ vựng" ngoài đời. Khi đến những quán ăn nước ngoài, hãy hỏi người nhân viên quán ăn xem họ có thực đơn bằng tiếng Anh hoặc ngôn ngữ khác không, để bạn

có thể đối chiếu với thực đơn bằng tiếng Việt. Nếu bạn không biết món ăn có trong thực đơn, hãy lên Google tìm tên món đó để biết được nó trông như thế nào, thành phần và gia vị của nó có hợp khẩu vị của bạn hay không...

Nếu bạn thích nấu ăn, hãy thử học chế biến các món ăn nước ngoài trên các trang web như www.allrecipes.com hoặc qua các video trên YouTube. Bạn có thể tìm gia vị và nguyên liệu cần thiết trong siêu thị hoặc trên các trang web bán thực phẩm. Để biết hương vị của món ăn bạn có ý định nấu, hãy tìm quán có món ăn đó để ăn thử. Khi đã có đủ gia vị và nguyên liệu, hãy thử nấu món ăn đó cho gia đình và bạn bè thưởng thức. Bạn cũng có thể mời mọi người nấu cùng. Bạn sẽ vừa có cơ hội luyện ngoại ngữ vừa cùng nhau chế biến và thưởng thức những món ăn lạ lẫm.

BÀI TẬP CHO BẠN

- Hãy lên trang www.foody.vn và chọn địa điểm để tìm kiếm các quán ăn ngon. Bạn nên thử mỗi món ít nhất một lần để biết hương vị và phong cách ẩm thực của những nền văn hóa khác nhau.
- Hãy chọn một ngày trong tuần hoặc trong tháng để tổ chức nấu những món ăn nước ngoài cùng bạn bè hoặc gia đình. Mỗi lần, hãy chọn một món ăn khác để nấu thử.
- QUÉT MÃ QR: Món ăn nước ngoài yêu thích của bạn là gì?
 Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 46.



Bí quyết 47Kết nối việc học ngoại ngữ với sở thích

Bạn có biết?

Năm 2001, Hội đồng châu Âu quyết định lấy ngày 26 tháng Chín là Ngày ngôn ngữ châu Âu.

Hãy gạt bỏ suy nghĩ học ngoại ngữ là một nghĩa vụ mà hãy coi đó như một sở thích. Đừng tách rời việc học ra khỏi cuộc sống của bạn, hãy cố gắng liên kết chúng lại với nhau. Nếu bạn đam mê một bộ môn nào đó, hãy nghiên cứu thông tin về sở thích của bạn bằng ngoại ngữ bạn đang học. Ví dụ như, nếu bạn đang học nhảy tango, hãy tìm kiếm những bài viết, video hoặc các bộ phim về tango (ví dụ như phim Tango (1998) của đạo diễn người Tây Ban Nha Carlos Saura) trong tiếng nước ngoài. Nếu bạn thích tập thể dục vào mỗi sáng, vậy sao bạn không tìm các video trên YouTube với những bài tập thể dục bằng ngôn ngữ bạn đang học?

Bên cạnh phần lý thuyết, bạn cũng có thể kết nối ngoại ngữ với việc thực hành sở thích của mình. Bạn có thể tham gia khóa học nhảy tango cùng người bạn nước ngoài hoặc tìm giáo viên dạy nhảy tango người nước ngoài. Hoặc bạn có thể tổ chức những buổi chơi các trò chơi trên bàn nổi tiếng như Scrabble, Monopoly, Catan, Risk, Carcassonne... cùng bạn bè với quy định là chỉ sử dụng ngoại ngữ trong quá trình chơi.

Nếu sở thích không cho bạn cơ hội trực tiếp giao lưu và sử dụng ngoại ngữ, bạn cũng có thể nhờ đến sự trợ giúp của các hình thức trực tuyến. Ví dụ như Hitch – Meet New Friends Chat là ứng dụng điện thoại giúp bạn tìm kiếm và kết nối với những người có chung sở thích (và nói tiếng Anh).

- Hãy kết nối sở thích của bạn với việc học ngoại ngữ bằng những cách như tìm các khóa học bằng ngoại ngữ, tổ chức hoạt động có liên quan tới sở thích của bạn với bạn bè và chỉ sử dụng tiếng nước ngoài... Bạn cũng có thể giao lưu trực tuyến với những người có chung sở thích từ khắp nơi trên thế giới qua các diễn đàn và ứng dụng điện thoại.
- QUÉT MÃ QR: Bạn có kinh nghiệm gì trong việc kết nối việc học ngoại ngữ với sở thích? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 47.



Bí quyết 48Biến thời gian rảnh rỗi thành các giờ học mini

Bạn có biết?

Ở Trung Quốc, tiếng Quảng Đông (được nói tại miền nam, đặc biệt là hai tỉnh Quảng Đông và Quảng Tây) có chín âm điệu, trong khi tiếng Quan Thoại (được sử dụng tại phía bắc và tây bắc) chỉ có bốn âm điệu.

Lý thuyết "giảm giá theo đường cong hyperbol" (tiếng Anh: hyperbolic discounting) trong kinh tế học giải thích lý do chúng ta sẵn sàng đánh đổi phần thưởng lớn hơn trong tương lai xa để lấy phần thưởng nhỏ hơn trong tương lai gần. Hãy nghĩ xem, mỗi ngày bạn đánh mất bao nhiều thời gian cho các hoạt động vô bổ và chần chừ với các công việc cần làm? Vô bổ ở đây có nghĩa là hoạt động đó có thể tạo cho bạn cảm giác thích thú hoặc thư giãn trong quá trình thực hiện nhưng lại không đem lại lợi ích gì về mặt lâu dài. Một số ví dụ các hoạt động đó là: lướt Facebook chỉ để like ảnh và bài viết, chat và tán gẫu với bạn bè, chơi điện tử hoặc ngồi và... than vãn về chuyện không có gì để làm.

Cố gắng hạn chế thời gian dành cho những hoạt động như vậy bằng cách hẹn giờ cho từng hoạt động. Ví dụ bạn cam kết với bản thân là: "Tôi sẽ lên Facebook trong vòng năm phút để thư giãn mỗi khi học được 60 phút." Khi bắt đầu mở Facebook, bạn hẹn giờ trên điện thoại hoặc đồng hồ để biết được lúc nào cần thoát ra khỏi Facebook.

Bên cạnh những hoạt động kể trên, có những hoạt động không mang lại ý nghĩa nhưng lại không thể tránh được, ví dụ như chặng đường đến trường hoặc đến công ty, chờ xe buýt (hoặc bất cứ thứ gì khác), lau dọn nhà, đánh răng, tập gym... Trong khi làm các hoạt

động kể trên, bạn cũng có thể tranh thủ nghe radio hoặc nhớ lại các từ mới.

Nếu biết cách tận dụng thời gian một cách thích hợp, bạn sẽ tìm ra được một khoảng thời gian đáng kể cho việc học ngoại ngữ.

Một số gợi ý của tôi để tận dụng những khung thời gian rảnh như sau:

- Nghe (khi tập gym, làm việc nhà, ngồi trên xe buýt...): nghe các bài hát nước ngoài, nghe radio, podcast, sách nói, đĩa học ngoại ngữ...
- Nói (khi tập gym, làm việc nhà...): nghe, nhắc lại và trả lời các câu hội thoại trên đĩa Pimsleur (hoặc đĩa học ngoại ngữ khác), gọi điện cho người quen hoặc bạn bè và nói chuyện bằng tiếng nước ngoài, tự nói về một chủ đề nhất định (như kể lại một câu chuyện hoặc mẩu tin tức)...
- Đọc (khi chờ xe buýt hoặc chờ ai đó, trong thời gian nghỉ giải lao...): đọc sách, báo hoặc tạp chí, học từ vựng trên flashcard, từ điển mini cầm tay hoặc trên điện thoại hoặc các ứng dụng điện thoại để học từ vựng...
- Viết (khi chờ đợi hoặc bất cứ khi nào bạn có thể ngồi): viết vào giấy hoặc điện thoại những kiến thức thú vị bạn vừa học được, những chi tiết về ngày của bạn (lưu ý khi viết nơi công cộng vì người khác có thể đọc được), viết về một chủ đề nhất định (ví dụ như các chủ đề trong phần viết của các kỳ thi ngoại ngữ), chat với bạn bè bằng tiếng nước ngoài...

Mặc dù bạn có thể cảm thấy rằng những khoảng thời gian học ngoại ngữ đó rất bất chợt và không hiệu quả nhưng chúng vừa tiết kiệm thời gian học vừa giúp bạn đưa ngoại ngữ vào cuộc sống.

BÀI TẬP CHO BẠN

 Hãy cố gắng giảm bớt các hoạt động vô bổ và tận dụng những khung thời gian rảnh mỗi ngày để học ngoại ngữ. • QUÉT MÃ QR: Bạn có cách gì để biến thời gian rảnh rỗi thành các khóa học mini? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 48.

2		

Bí quyết 49Tư duy ngôn ngữ

Bạn có biết?

Những người bản xứ nói tiếng Nga phân biệt các sắc thái khác nhau của màu xanh lam tốt hơn so với người bản xứ nói tiếng Anh vì tiếng Nga chia màu xanh lam ra thành: "синий" ("seeniy" - màu xanh lam đậm) và "голубой" ("goluboy" - màu xanh lam nhạt).

Mặc dù Singapore hiện đại đã được thành lập bởi Stamford Raffles vào năm 1819 như một thuộc địa của Anh nhưng người đã dẫn dắt "đảo quốc sư tử" từ một đất nước thuộc "thế giới thứ ba" trở thành cường quốc lai là Lý Quang Diêu, vi thủ tướng đầu tiên của nước Cộng hòa Singapore. Vào năm 1966, ông đã ra chỉ thị bắt buộc tất cả học sinh khắp đất nước học tiếng Anh bên cạnh tiếng mẹ đẻ. Trong cuốn hồi ký của mình, ông viết: "Nếu chỉ đơn ngữ trong tiếng me để của chúng ta, chúng ta sẽ không kiếm sống được. Còn nếu đơn ngữ tiếng Anh sẽ là một trở ngại. Chúng ta sẽ mất bản sắc văn hóa, sư tư tin về bản thân và về vi thế của mình trong thế giới này." Nhờ chính sách song ngữ của Lý Quang Diệu, người dân Singapore có thể nói nhiều hơn một ngôn ngữ, nhiều người có thể nói được ba hoặc bốn thứ tiếng, họ có cơ hội học tập và tiếp xúc với những ngôn ngữ khác nhau từ khi còn nhỏ. Đây là một ưu thế lớn, giúp cho họ có được tư duy trong các ngôn ngữ ho sử dung. Việc học từ vưng và ngữ pháp của một ngôn ngữ không đồng nghĩa với việc học cách tư duy trong ngôn ngữ đó. Vây tư duy ngôn ngữ là gì? Có hai cách để trả lời câu hỏi này:

Thứ nhất, tư duy ngôn ngữ là khi chúng ta suy nghĩ bằng chính ngôn ngữ chúng ta đang học. Bạn có thể thông thạo tiếng Anh hoặc một ngôn ngữ khác nhưng vẫn không thể sử dụng ngôn ngữ đó trực tiếp bằng tư duy của người bản xứ mà phải thông qua tiếng Việt. Bạn vẫn sẽ tiếp tục suy nghĩ trong tiếng mẹ để khi sử dụng ngoại

ngữ. Ví dụ như, khi được ai đó hỏi "How are you?", trước tiên, bạn sẽ dịch câu hỏi này sang tiếng Việt là "Bạn có khỏe không?", sau đó, bạn nghĩ ra câu trả lời trong tiếng Việt là "Tôi khỏe." rồi bạn mới dịch ra tiếng Anh "I'm fine." Vậy thì, thay vì trả lời trực tiếp bằng tiếng Anh hoặc ngôn ngữ khác, bạn phải đi qua hai bước trung gian rồi mới trả lời được câu hỏi được đặt ra. Để không phải giao tiếp thông qua tiếng Việt, hãy trau dồi phản xạ tư duy và diễn đạt bằng ngoại ngữ. Hãy thường xuyên nghĩ về những gì bạn muốn nói bằng ngôn ngữ đang học. Mỗi khi suy nghĩ về một vấn đề gì đó, hãy thử sử dụng ngoại ngữ thay vì bằng tiếng Việt. Điều này sẽ giúp bạn trở nên tự tin và thoải mái hơn với việc sử dụng ngoại ngữ.

Có nhiều người hỏi tôi thường suy nghĩ bằng ngôn ngữ nào trong số những ngôn ngữ tôi sử dụng. Tôi trả lời rằng, điều này tùy thuộc vào điều hoặc người mà tôi đang nghĩ đến. Nếu đó là một người Séc, tôi suy nghĩ bằng tiếng Séc; nếu đó là một việc xảy ra ở quốc gia nói tiếng Tây Ban Nha, tôi suy nghĩ bằng tiếng Tây Ban Nha. Tôi cũng chọn ngôn ngữ để suy nghĩ dựa theo sự thuận tiện của tình huống. Ví dụ như, tôi đếm nhẩm bằng tiếng Việt vì các con số trong tiếng Việt ngắn hơn các con số trong những ngôn ngữ khác.

Thứ hai, tư duy ngôn ngữ là cách suy nghĩ như người bản xứ. Khi giao tiếp nhiều với người nước ngoài, bạn nhận thức được về cách suy nghĩ, tư duy và cảm xúc của người đối diện. Bạn có kiến thức về lịch sử, văn hóa và lối sống của đất nước họ. Bạn biết cách nói chuyện để tránh những sự hiểu lầm và faux-pas²⁶. Những kỹ năng này chỉ có thể đạt được nếu bạn có kinh nghiệm phong phú khi giao tiếp với người nước ngoài và không ngừng tích lũy tri thức cho bản thân.

²⁶ Tiếng Pháp, dịch ra tiếng Việt: lỗi lầm, sự thiếu sót.

BÀI TÂP CHO BAN

 Hãy luyện cách suy nghĩ trong ngôn ngữ bạn đang học thay vì thông qua tiếng Việt. Có thể trong thời gian đầu, điều này sẽ khiến bạn phản xạ chậm nhưng chớ nản chí và hãy tiếp tục cho đến khi bạn thông thạo ngoại ngữ ngay cả trong suy nghĩ. Để có tư duy như người bản xứ, bạn cần trau dồi kiến thức về lịch sử, văn hóa và đất nước họ đồng thời bạn nên giao tiếp thật nhiều với người bản xứ.

• QUÉT MÃ QR: Bạn có thắc mắc gì về tư duy ngôn ngữ? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 49.



Kết nối

"酒逢知己千杯少,话不投机半句多."

"Uống rượu gặp người tri kỷ một ngàn chén vẫn ít, nói chuyện với người không tâm đầu ý hợp nửa câu đã là nhiều."

- Ngạn ngữ Trung Quốc

Mình là thành viên của câu lạc bộ Hộ chiếu xanh đi quanh thế giới tại trường Đại học Kinh tế luật (GPEL). Vừa rồi team mình được giao nhiệm vụ đi bắt chuyện với người nước ngoài và tham khảo ý kiến của họ về việc tham gia với câu lạc bộ một buổi tiệc sắp tới. Đây là lần đầu tiên mình có cơ hội tiếp xúc cũng như giao tiếp bằng tiếng Anh với người nước ngoài. Mình muốn chia sẻ về lỗi bản thân mình mắc phải, đó là: mình nghe không rõ nội dung của vị khách nước ngoài nói, đại ý là "Các bạn muốn lấy tiền gây quỹ từ chúng tôi đúng không?" Vừa nói cô ấy vừa rút ví ra, mình thì nghe không rõ, chỉ "Yeah, yeah" nhưng thật ra tụi mình chỉ muốn mời họ đến buổi tiệc đó mà không mất phí gì cả, cũng may mà bạn cùng team nhanh ý chứ không thì... Vậy đó, chỉ tại vì nghe kém + không chú ý + không biết dùng từ nào cho phải để diễn đạt ý muốn của mình thôi mà có thể gây ra sự hiểu nhầm không nhỏ như vậy.

(Dương Ngọc Khánh Hiền, TP. Hồ Chí Minh)

Bí quyết 50Tìm bạn đồng hành để cùng học ngoại ngữ

Bạn có biết?

Những ngôn ngữ được viết từ phải sang trái bao gồm tiếng Ả Rập, tiếng Ba Tư, tiếng Hebrew, Kurdish hoặc Urdu.

Bất lợi của việc tự học ngoại ngữ là không có ai nhắc nhở khi bạn trì hoãn việc học hành. Bạn bỏ một vài buổi học theo kế hoạch đã lên từ trước vì... lúc thì mấy đứa bạn rủ đi chơi, lúc thì bạn muốn chat với người bạn lâu ngày không nói chuyện, lúc thì bạn bỗng nhiên tìm thấy một bộ phim yêu thích. Có ai kiểm tra bạn đâu nhỉ? Mà nếu bạn không học hôm nay thì ngày mai học cũng được mà. Nếu có những suy nghĩ như vậy, bạn nên tìm cho mình một người bạn đồng hành học ngoại ngữ. Đó là người đang học ngoại ngữ như bạn ở cấp độ bằng hoặc khác với bạn hoặc họ có thể là người bản xứ. Người đó sẽ cùng bạn lên kế hoạch, hẹn thời gian và địa điểm cụ thể để triển khai việc học. Có người bạn học cùng là cơ hội để chia sẻ kiến thức, các công cụ và tài liệu học tập cũng như cải thiện trình độ của cả hai.

Study buddy (bạn học cùng) sẵn sàng giúp đỡ bạn trong việc học ngoại ngữ. Có nhiều cách để tìm kiếm study buddy. Trong khi "buddy" người Việt là người đang học cùng ngôn ngữ với bạn, "buddy" người nước ngoài có thể là người đang học tiếng Việt và muốn "trao đổi ngôn ngữ" hoặc họ sẽ thu phí cho mỗi giờ học với bạn, hoặc có thể sẵn sàng giúp đỡ bạn mà không cần nhận lại bất cứ điều gì. Có thể trong nhóm bạn bè của bạn có ai đó đang học ngôn ngữ giống bạn và cũng đang cần người bạn đồng hành. Nếu không, bạn có thể tìm bạn đồng hành người Việt hoặc người bản xứ qua các nhóm học ngoại ngữ trên Facebook hoặc trên các trang

web như: Italki, SharedLingo, My Language Exchange, Conversation Exchange, Speaky hoặc MoocLab. Bạn cũng có thể tìm kiếm bạn đồng hành học ngoại ngữ trên các nhóm Facebook bằng những cụm từ khóa như: "[thành phố nơi bạn sống] [ngôn ngữ bạn học]". Về ứng dụng điện thoại thì có uTandem, một ứng dụng trợ giúp tìm kiếm "buddy" học ngoại ngữ tại nơi bạn sinh sống. Xem thêm các trang web để tìm study buddy trong "Danh sách tài liệu tự học ngoại ngữ".

Để việc học cùng nhau có kết quả tốt nhất, hãy:

- 1. Sắp xếp một khung giờ thường xuyên để hẹn gặp. Hai người cần thống nhất khung giờ mà cả hai đều rảnh và xác định khung thời gian đó sẽ được duy trì trong vòng bao lâu. Nếu các bạn ở xa nhau thì không nhất thiết phải hẹn gặp trực tiếp mà có thể hẹn qua Skype hoặc các phần mềm giao tiếp khác như Google Hangouts (gọi qua tài khoản Gmail) hoặc Zoom (www.zoom.us). Hai người cần cam kết sẽ thường xuyên tham gia những buổi hẹn và trong trường hợp khẩn cấp thì cần hẹn buổi học bù.
- 2. Thống nhất về nội dung học. Để không bị mất thời gian cho đôi bên, hãy lên kế hoạch chi tiết cho các buổi học trước buổi hẹn đầu tiên. Nếu bạn không lên kế hoạch từ trước, buổi hẹn dự kiến dài một tiếng đồng hồ sẽ bị kéo dài hơn thế. Hoặc bạn sẽ mất một tiếng học không có hiệu quả. Để tránh những trường hợp này xảy ra, hãy thống nhất các chủ đề bạn sẽ nhắc tới trong buổi học và thời gian bạn dành cho mỗi chủ đề rồi theo sát kế hoạch đã đặt ra từ trước.
- 3. Thường xuyên kiểm tra tiến độ của nhau. Bạn là người quản lý tiến độ thực hiện các mục tiêu của người bạn đồng hành và ngược lại. Hãy là người quản lý nghiêm khắc và nhắc nhở người bạn kia cũng làm vậy để cả hai có thể đạt được kết quả tốt.

- Nếu cảm thấy chán nản khi học ngoại ngữ một mình, hãy tìm bạn đồng hành học ngoại ngữ theo một trong những bí quyết kể trên.
- QUÉT MÃ QR: Bạn đang tìm người đồng hành trong việc học ngoại ngữ? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 50 và cho biết: "Tôi đang tìm bạn đồng hành học tiếng..."



Bí quyết 51Kết bạn với người nước ngoài

Bạn có biết?

Chữ quốc ngữ Việt Nam được phố biến và định chế vào khoảng thế kỷ 19-20. Từ thế kỷ 17, Alexandre de Rhodes, người Pháp, được coi là người có công nhiều trong việc định chế chữ quốc ngữ Việt Nam khi ông mượn dấu sắc, huyền, ngã từ tiếng cổ Hy Lạp, iota subscriptum (dấu nặng) và dấu hỏi để biểu lộ thanh giọng của tiếng Việt.

Sau khi đọc và thực hành Bí quyết 44 "Liên kết cách giao tiếp với văn hóa", chắc hẳn bạn đã rút ra những bài học cho mình để tự tin giao tiếp với người nước ngoài. Trong bí quyết này, tôi sẽ giới thiệu với bạn những cách để liên lạc và giao lưu với các bạn nước ngoài, ngay cả khi bạn đang ở trong nước.

Khác với bạn đồng hành học ngoại ngữ, bạn không nhất thiết phải liên lạc và giao lưu với người bạn nước ngoài theo kế hoạch đặt trước, bạn có thể sẽ không cùng người bạn đó học ngoại ngữ một cách trực tiếp. Nhưng ngược lại, qua những buổi gặp gỡ và giao lưu, người bạn đó sẽ giúp bạn luyện kỹ năng giao tiếp, sửa những lỗi trong phát âm, cách sử dụng từ hoặc ngữ pháp một cách gián tiếp. Bạn và người bạn nước ngoài đến với nhau không hẳn bởi ngôn ngữ mà có thể là vì các bạn có chung sở thích, chí hướng, tính cách hoặc đơn giản vì các bạn thích thú khi trò chuyện với nhau.

Hiện giờ, có rất nhiều người nước ngoài sinh sống và du lịch tại Việt Nam, bạn có thể dễ dàng gặp và kết bạn với những người từ các quốc gia khác nhau. Bạn có thể tìm thêm bạn mới người nước ngoài bằng những cách sau đây:

- Tham gia các cộng đồng quốc tế như Couchsurfing, Airbnb hoặc Meetup (xem thêm Bí quyết 52).
- Tham gia các tổ chức sinh viên quốc tế như AIESEC, Global Shapers...
- Tham gia các cộng đồng nói tiếng nước ngoài như Toastmaster,
 TEDx, cộng đồng Hộ Chiếu Xanh, iziEnglish Community...
- Tham gia các tổ chức tình nguyện và công việc có cơ hội giao lưu và làm việc với người nước ngoài (xem Bí quyết 53).
- Tham gia các nhóm Facebook có nhiều người nước ngoài sinh sống ở Việt Nam, như:

Expats in Vietnam: www.facebook.com/groups/765750643517642;

Hanoi Massive – a new era: www.facebook.com/groups/1380006002015676;

Expats in Ho Chi Minh City (Saigon): www.facebook.com/groups/expatshcmc;

Français au Vietnam: www.facebook.com/groups/Francais.au.Vietnam.

- Đến những khu phố có đông người nước ngoài, như: Bùi Viện ở TP. Hồ Chí Minh, khu phố cổ ở Hà Nội và Hội An.
- Tham gia các hoạt động và sở thích "xuyên biên giới", như: học nhảy salsa, tango, flamenco, chơi bóng rổ...

- Để có thể kết bạn với người nước ngoài (cũng như với người Việt), bạn cần phải chủ động và tham gia nhiều hoạt động, sự kiện khác nhau để tìm ra những người thích hợp với mình.
- QUÉT MÃ QR: Bạn có bí quyết gì để tìm bạn người nước ngoài? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 51.

21	

Bí quyết 52Tham gia các mạng lưới quốc tế

Bạn có biết?

Trong tiếng Đức, tất cả các danh từ đều được viết hoa.

Nếu bạn chưa từng sử dụng Couchsurfing, Airbnb hoặc Meetup thì bạn nên đăng ký tài khoản NGAY BÂY GIỜ:

 Couchsurfing (www.couchsurfing.com/users/sign_up): Nơi cho phép các thành viên xin ở nhờ miễn phí tại nhà của các thành viên khác hoặc có thể chỉ xin gặp gỡ, tư vấn, giao lưu, tham gia vào các sự kiện do các thành viên khác hoặc các cộng đồng tổ chức.

Mặc dù khi cho người khác ở nhờ qua Couchsurfing bạn sẽ không nhận được tiền nhưng bù lại, bạn sẽ có thêm những người bạn mới, học hỏi về các nền văn hóa khác nhau, trau dồi vốn ngoại ngữ và có được những trải nghiệm quý báu.

Nếu bạn không có nhà hoặc phòng trống, bạn vẫn có thể gia nhập cộng đồng Couchsurfing bằng cách tham gia các sự kiện. Để kết nối với những người dân du lịch đang ở thành phố bạn sống trên Couchsurfing, hãy lên trang: www.couchsurfing.com. Bên cạnh ô tìm kiếm, hãy chọn Find groups (tìm kiếm nhóm) hoặc Find events(tìm kiếm sự kiện) và viết thành phố nơi bạn đang sống vào ô tìm kiếm. Khi tìm Events, bạn sẽ thấy danh sách các sự kiện sắp diễn ra trong cộng đồng Couchsurfing ở nơi bạn sống. Còn khi tìm theo Groups, bạn sẽ tìm thấy các nhóm có mặt tại thành phố của bạn. Nếu không tìm thấy nhóm hoặc sự kiện thích hợp cho bản thân thì bạn có thể tư tao sư kiên hoặc nhóm mới.

- Airbnb (www.airbnb.com/signup_login): Nơi các thành viên thuê chỗ ở ngắn hạn, cả căn hộ hoặc chỉ căn phòng hoặc giường ngủ khi đi du lịch. Mức tiền thuê chỗ ở là do bạn quyết định. Airbnb phù hợp cho những người có phòng hoặc căn hộ trống và có đủ tiện nghi (nếu không sẽ không có ai thuê phòng hoặc nhà của bạn), muốn giao lưu với người nước ngoài đồng thời kiếm thêm thu nhập.
- Meetup (www.secure.meetup.com/register): Nơi cho phép các thành viên tìm kiếm và tham gia các sự kiện được phát động bởi những thành viên khác trong nhóm có sự quan tâm chung, ví dụ như các bộ môn thể thao, các ngoại ngữ, sách, phim ảnh, thú nuôi, nghề nghiệp hoặc sở thích.

Có một, hai hoặc cả ba tài khoản kể trên sẽ giúp bạn mở cánh cửa để bước ra thế giới chỉ trong chốc lát. Sức mạnh của ba trang web đó là số lượng người sử dụng lớn và sự hiện diện trên toàn thế giới. Có thói quen sử dụng các trang web đa quốc gia và tham gia các sự kiện có người nước ngoài sẽ giúp bạn cải thiện ngoại ngữ, học hỏi nhiều điều mới mẻ.

- Hãy tham gia ít nhất một sự kiện của Couchsurfing hoặc/và Meetup.
- Khi đã có kinh nghiệm với những buổi giao lưu với người nước ngoài, hãy tổ chức một buổi giao lưu trên Couchsurfing hoặc/và Meetup.
- QUÉT MÃ QR: Bạn có kinh nghiệm gì với Couchsurfing, Airbnb hoặc Meetup? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 52.

2 1	

Bí quyết 53Làm việc và tham gia hoạt động tình nguyện bằng ngoại ngữ

Bạn có biết?

Mặc dù nằm ở Đông Âu nhưng ngôn ngữ của Rumani là một ngôn ngữ Rôman thuộc ngữ hệ Ấn - Âu, có nhiều điểm tương đồng với tiếng Pháp, tiếng Ý, tiếng Tây Ban Nha và tiếng Bồ Đào Nha. Người Rumani là những người Latinh.

Làm việc và tham gia hoạt động tình nguyện bằng ngoại ngữ là cách kết nối, mở rộng mối quan hệ hiệu quả bên cạnh việc trau dồi kinh nghiệm và các kỹ năng cũng như hòa nhập vào môi trường đa quốc gia. Tại nơi bạn sinh sống hoặc ở những thành phố lân cận, hãy tìm kiếm các cơ hội tình nguyện và việc làm bằng ngôn ngữ bạn đang học hoặc làm việc với người nước ngoài. Tham gia tình nguyện không chỉ giúp đỡ người khác mà còn giúp đỡ chính bạn.

Để đăng ký tham gia tình nguyện hoặc tìm kiếm việc làm, hãy chuẩn bị hồ sơ bao gồm: sơ yếu lý lịch bằng tiếng nước ngoài, 2-3 thư giới thiệu của các giáo viên và người quản lý của các công việc từ trước (nếu có) và thư động lực (motivation letter). Ngay cả khi bạn chưa tìm được cơ hội thích hợp, hãy chuẩn bị sơ yếu lý lịch để bạn không tốn nhiều thời gian chuẩn bị cho tập hồ sơ khi cơ hội đến.

NHỮNG GƠI Ý CHO CÔNG VIỆC TÌNH NGUYÊN:

1. Chương trình Tình nguyện Liên Hợp Quốc (UNV, www.un.org.vn) là tổ chức thuộc Liên Hợp Quốc, bắt đầu hoạt động tại Việt Nam từ những năm 1990 với mục tiêu tăng cường sự tham gia của tình nguyện viên Liên Hợp Quốc nói riêng và

- tình nguyện viên nói chung trong các hoạt động dưới nhiều hình thức thuộc lĩnh vực phát triển, đóng góp vào việc thực hiện các Mục tiêu Phát triển Thiên niên kỷ (MDGs) của đất nước.
- Solidarités Jeunesses Vietnam (SJ Vietnam, www.sjvietnam.org) là tổ chức tình nguyện hoạt động độc lập trực thuộc SJ Pháp, một thành viên của CCVIS (UNESCO).
- 3. Operation Smile Vietnam (www.operationsmile.org.vn) là một dự án y tế mang tầm cỡ quốc tế, được thành lập với mục tiêu cung cấp và hỗ trợ các cuộc phẫu thuật y tế miễn phí về răng hàm mặt cho trẻ em và người lớn bị bệnh sứt môi, sứt vòm miệng.
- 4. Volunteer For Education (http://volunteerforeducation.org) là mạng lưới người trẻ đam mê trải nghiệm và khát khao cống hiến vì sự phát triển của cộng đồng qua các chương trình giáo dục thiện nguyện. Đối tượng được giúp đỡ là những người yếu thế trong xã hội và cộng đồng dân cư nghèo trên toàn lãnh thổ Việt Nam.
- 5. Volunteers For Peace Vietnam (www.vpv.vn) là tổ chức tiếp cận giúp đỡ về giáo dục cho người dân ở thành thị và nông thôn Việt Nam.
- 6. 180 Degrees Consulting (www.180dc.org) là tổ chức tình nguyện toàn cầu với hoạt động chính là cố vấn miễn phí cho các tổ chức phi chính phủ.
- 7. Làm hướng dẫn viên tình nguyện cho du khách nước ngoài qua các nhóm "Free walking tours + [thành phố nơi bạn ở]", ví dụ như:
- Hanoi Free Walking Tours (www.facebook.com/HanoiFreeWalkingTours),
- Saigon Free Walking Tours (www.facebook.com/saigonfreewalkingtours),
- Danang Free Walking Tour (www.facebook.com/danangfreewalkingtour),
- Hue Free Walking Tour (www.facebook.com/huefreewalkingtour).

8. Làm tình nguyện viên cho các diễn đàn, hội nghị và chương trình quốc tế của ASEAN, APEC, WTO...

NHỮNG GỢI Ý CHO CÔNG VIỆC CÓ SỬ DỤNG NGOẠI NGỮ:

- 1. Thực tập ở các tập đoàn đa quốc gia:
- Unilever Future Leaders Programme (www.bit.ly/2vtDByT),
- Management Trainee Program của Pepsi (www.bit.ly/2fyucQh),
- Career Trainee của Mercedez-Benz (www.bit.ly/2vb3Aj8),
- Global Internship Program của KPMG (www.bit.ly/2xhgZDb),
- Chương Trình Quản Trị Viên Tập Sự của L'Oréal (www.bit.ly/2bU3U8I).

2. Làm việc bán thời gian:

- Dạy thêm ngoại ngữ khi đã có đủ trình độ để dạy cho người mới học là cách rất tốt để bạn tập luyện từ vựng và ngữ pháp.
- Làm freelance trên các trang web như Zirtual (www.zirtual.com), Upwork (www.upwork.com) hoặc Fiverr(www.fiverr.com).

3. Làm việc chính thức:

- Nếu trình độ ngoại ngữ của bạn chưa vững chắc, hãy tìm những việc bán thời gian hoặc toàn thời gian tại những nơi sử dụng tiếng Việt để giao tiếp nhưng có nhiều khách nước ngoài, như: quán ăn ở các khu đông khách du lịch, các công việc trong lĩnh vực khách sạn và du lịch hoặc cửa hàng lưu niệm.
- Nếu tự tin về ngoại ngữ của mình, hãy đăng ký những công việc chuyên ngành trong các công ty đa quốc gia, công ty đối tác nước ngoài hoặc làm trợ lý cho người nước ngoài. Những công việc đòi hỏi sử dụng ngoại ngữ thành thạo bao gồm: ngoại giao, thương mại quốc tế, dịch thuật, giáo viên dạy ngoại ngữ...
- 4. Bạn có thể tìm kiếm những vị trí thực tập và việc làm trên các trang web như: www.vncareer.com.vn, www.internship.edu.vn, www.ybox.vn/tuyen-dung...

BÀI TẬP CHO BẠN

 Đối với những bạn đang đi học, hãy cố gắng tìm các công việc tình nguyện, thực tập, làm thêm cho bạn cơ hội sử dụng tiếng nước ngoài trước khi ra trường.

 Đối với những bạn đang đi làm, các bạn có thể tìm kiếm các công việc tình nguyện hoặc công việc bán thời gian vào những

ngày cuối tuần hoặc các buổi tối.

 QUÉT MÃ QR: Bạn có vướng mắc gì khi tìm kiếm chương trình tình nguyện hoặc làm việc trong ngôn ngữ bạn đang học? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 53.



Bí quyết 54Các cơ hội ra nước ngoài

Bạn có biết?

Mặc dù đã được coi là ngôn ngữ "chết", tiếng Latinh vẫn được dạy tại một số trường học. Tất cả các ngành khoa học hiện đại ngày nay đều sử dụng các từ vựng bắt nguồn từ tiếng Latinh, ví dụ như Y học.

Không có cách nào khác tốt hơn giúp bạn hòa nhập vào môi trường sử dụng ngôn ngữ bạn đang học bằng việc ra nước ngoài. Lý do khiến nhiều người chấp nhận chi ra hàng nghìn đô la cho vài tuần học ngoại ngữ ở nước ngoài hoặc hàng trăm nghìn đô la cho các khóa học dài hạn ở nước ngoài là vì họ tin rằng chỉ khi sống ở quốc gia sử dụng ngôn ngữ đang học, họ mới có thể trở nên thành thạo.

Khi bước ra ngoài thế giới, ngoại ngữ sẽ không còn là sự lựa chọn mà là thứ bắt buộc phải có. Từ những giây phút đầu tiên khi đặt chân đến quốc gia khác, bạn sẽ bị vây quanh bởi những "bài kiểm tra" ngôn ngữ bất tận. Bạn có hiểu hết những gì người bản xứ nói không? Cách phát âm của bạn đã đủ để họ hiểu bạn chưa? Bạn có đủ vốn từ vựng để hỏi đường, đi mua sắm, khám bác sĩ hay theo học cả một khóa học hay không?

Dựa theo hoàn cảnh (thời gian, tài chính, năng lực...) mà bạn có thể chọn cách ra nước ngoài phù hợp cho bản thân:

1. Du lịch

Cách đơn giản nhất là đi du lịch (tự túc hoặc đi theo tour). Hãy thử trải nghiệm việc đi du lịch tự túc và đi một mình dù cho bạn không nói được hoặc sử dụng kém tiếng bản ngữ. Đi du lịch một mình bắt buộc bạn phải sử dụng ngoại ngữ, bên cạnh đó bạn cũng sẽ dễ

dàng kết bạn và tìm bạn đồng hành ngay trong chuyến đi. Bạn có thể sử dụng Couchsurfing để ở nhờ và kết bạn với những người sẵn sàng giúp đỡ khách du lịch.

2. Tình nguyện:

- VolunteerMatch (www.volunteermatch.org) và WorkAway (www.workaway.info): Công cụ tìm kiếm các cơ hội tình nguyện.
- Tham gia kỳ tình nguyện ngắn hoặc dài hạn với tố chức sinh viên AIESEC (www.aiesec.vn).
- Workaway (www.workaway.info): Trang web tìm kiếm các cơ hội tình nguyện và thực tập (không trả lương, được ăn ở miễn phí) trên khắp thế giới với phí thành viên là 29 USD/năm.
- Turtle Teams (www.seaturtles.org và www.cccturtle.org): Đội bảo vệ rùa trên toàn thế giới.
- Chương trình tình nguyện quốc tế WWOOF World Wide Opportunities on Organic Farms (www.wwoof.org).
- Conservation Volunteers Australia (www.conservationvolunteers.com.au): Chương trình tình nguyện quốc tế tham gia công tác bảo tồn ở Úc và New Zealand.
- Chương trình tình nguyện quốc tế của tổ chức Help Exchange (www.helpx.net): Chương trình tình nguyện quốc tế hướng dẫn viên du lịch ở châu Âu.
- HF Holidays (www.hfholidays.co.uk).
- Chương trình tình nguyện của Liên Hợp Quốc (www.unv.org).

3. Thực tập và làm việc ngắn hạn:

- Babla (http://www.babla.vn/thuc-tap): Danh sách các cơ hội thực tập trên khắp thế giới.
- AIESEC: Cơ hội thực tập ngắn và dài hạn trên khắp thế giới với tổ chức sinh viên.
- Chương trình Work and Holiday ở Úc dành cho người Việt (www.bit.ly/2w8HoDx).
- Chương trình Working Holiday ở New Zealand dành cho người Việt (www.bit.ly/2wslSfV).
- Các cơ hội làm Aupair ở nước ngoài.

 Tham gia các chương trình đào tạo và hỗ trợ dành cho giới khởi nghiệp (gọi chung là "startup incubator" – vườn ươm khởi nghiệp hoặc "startup accelerator" – tăng tốc khởi nghiệp), ví dụ: YCombinator.com, Masschallenge.org, Startupchile.org...

4. Các chương trình ngắn hạn:

- YSEALI (https://asean.usmission.gov/yseali): Sáng kiến Thủ
 lĩnh trẻ Đông Nam Á (YSEALI) là chương trình nổi bật của
 Chính phủ Hoa Kỳ nhằm tăng cường phát triển năng lực lãnh
 đạo và kết nối trong khu vực Đông Nam Á.
- PECC Graduate Student Program: Cơ hội tham gia hội nghị thượng đỉnh của khối PECC dành cho các sinh viên cao học trong khối.
- IAESTE Việt Nam (www.iaestevietnam.org): Nhiệm vụ chính của hiệp hội là thực hiện trao đổi sinh viên giữa các quốc gia thành viên nhằm phát triển kỹ năng nghề nghiệp cho sinh viên và đẩy mạnh giao lưu giữa các công ty, các trường đại học và sinh viên trên toàn thế giới.
- Chương trình Tàu thanh niên Đông Nam Á Nhật Bản (SSEAYP).
- Asia-Europe Foundation Summer University (ASEFSU)
 (www.asef.org/projects/programmes/522-au): Chương trình đại
 học mùa hè kéo dài hai tuần, hướng tới việc tăng cường trao
 đổi văn hóa giữa thế hệ trẻ các nước thành viên Asia-European
 Meeting (ASEM). Khóa học được tổ chức tại một trong các
 quốc gia thành viên khối ASEM và những người tham dự sẽ
 được tài trợ toàn bộ chi phí cho chuyến đi.
- Theo dõi danh sách Hội nghị thượng đỉnh của các tổ chức quốc tế và các chương trình ngắn hạn ở nước ngoài khác trên: Eduactive.com, Mladiinfo.eu,...
- 5. Làm việc dài hạn.
- 6. Du hoc.
- 7. Định cư.

Trong phạm vi cuốn sách, tôi không cung cấp chi tiết về các cơ hội làm việc dài hạn, du học và định cư vì mỗi người có nhu cầu và khả năng riêng biệt, vậy nên bạn có thể tự tìm hiểu những khả năng tối ưu nhất cho bản thân.

BÀI TẬP CHO BẠN

• QUÉT MÃ QR: Cập nhật và chia sẻ các cơ hội ra nước ngoài trong nhóm Facebook "HCX: Các cơ hội ra nước ngoài".



 QUÉT MÃ QR: "Danh sách các cơ hội ra nước ngoài hằng năm".



 QUÉT MÃ QR: Bạn có vướng mắc gì khi tìm kiếm cơ hội ra nước ngoài? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 54.



Trở thành người đa ngôn ngữ

M"Kolik jazyků umíš, tolikrát jsi člověkem." "Bao nhiêu ngôn ngữ bạn biết là bấy nhiêu lần bạn sống."

-Tục ngữ Séc

Lên cấp ba, trường mình có thêm một môn học bắt buộc là Ngôn ngữ 2 và mình chọn tiếng Đức để học. Tiếng Đức có một số điểm khá giống tiếng Anh, chính vì vậy mà mình dễ bị nhằm lẫn giữa từ vựng và cách phát âm giữa hai ngôn ngữ ví dụ như chữ V trong tiếng Anh đọc là /vi/ còn Đức đọc là /fau/. Ngoài ra học tiếng Đức phải nhớ khá nhiều từ vì một từ có thể là giống cái, giống đực hay giống trung. Mặc khác ngữ pháp tiếng Đức rất khó và trái ngược hoàn toàn với tiếng Anh, có khi phải thêm bớt và đảo ngữ nên đôi khi mình học tiếng Đức mà lại lộn sang tiếng Anh. Hơn nữa học cùng lúc hai ngôn ngữ khiến mình đau đầu và thấy hoang mang khi không thể tập trung được vì không ngờ tiếng Anh và tiếng Đức có từ vựng, ngữ pháp, cách phát âm khác nhau nhiều như vậy!

(Trịnh Quế Linh, T.P Hồ Chí Minh)

Bí quyết 55Có nên học nhiều ngoại ngữ cùng lúc?

Bạn có biết?

Mặc dù chỉ có duy nhất một từ sử dụng chữ cái "ù" (đó là "où", có nghĩa là "ở đâu") nhưng chữ cái "ù" vẫn có phím riêng trên bàn phím tiếng Pháp.

Cũng như trong các công việc khác, việc học nhiều ngoại ngữ cùng thời điểm không phải lúc nào cũng là sự lựa chọn tốt nhất nếu bạn không có kỹ năng quản lý thời gian. Nhưng ngay cả khi bạn là một chuyên gia trong việc học ngoại ngữ, bạn cũng không nên bắt đầu học hai hoặc nhiều hơn hai ngôn ngữ cùng một thời điểm.

Bạn chỉ nên học nhiều ngoại ngữ cùng lúc nếu bạn đang ở các trình độ khác nhau trong mỗi ngôn ngữ để tránh bị nhằm lẫn. Trong việc học ngoại ngữ, bạn sẽ không bao giờ đạt được "đích đến cuối cùng", nói cách khác là bạn sẽ không bao giờ chạm tới trình độ "biết tất cả mọi thứ". Sẽ luôn có những thứ bạn cần phải học thêm, phải trau dồi, phải nhớ lại. Điều này cũng được áp dụng cho tiếng mẹ để của bạn. Các ngôn ngữ trên thế giới đều phát triển theo dòng thời gian để theo kịp xu hướng của xã hội, vì vậy nên chúng ta cũng phải thường xuyên cập nhật thông tin nếu không muốn bị lỗi thời.

Làm cách nào bạn có thể biết được thời điểm nên học một ngôn ngữ mới? Điều này phụ thuộc vào mức độ tự tin của bạn trong việc học ngoại ngữ nhưng theo tôi, một khi bạn có đủ trình độ để sử dụng thành thạo các ngoại ngữ bạn đang học (trình độ B2 trở lên), bạn đã sẵn sàng để bắt đầu một ngôn ngữ mới. Một khi bạn nghe và hiểu nhiều chủ đề khác nhau, giới thiệu được về bản thân và giao tiếp về những chủ đề cơ bản, đọc báo hoặc sách mà có thể hiểu nội dung, bạn sẽ không bị nhầm lẫn với ngôn ngữ mới học.

Nếu chưa chắc chắn với khả năng sử dụng nhiều ngôn ngữ của mình, bạn nên chọn một ngôn ngữ từ một nhóm ngôn ngữ khác với nhóm ngôn ngữ của ngoại ngữ bạn đang học. Ví dụ như, bạn đang học tiếng Pháp, bạn có thể chọn tiếng Trung, Hàn Quốc, Đức, Nga... chứ bạn không nên học tiếng Tây Ban Nga vì tiếng Pháp và tiếng Tây Ban Nha đều thuộc về nhóm ngôn ngữ Rôman. Nếu bạn vẫn chưa nắm chắc ngữ pháp của ngôn ngữ bạn đang học, tôi khuyên bạn nên chọn một ngoại ngữ có ngữ pháp đơn giản như tiếng Trung, Hàn Quốc, Indonesia... Học song song hai ngôn ngữ có ngữ pháp phức tạp như tiếng Đức và tiếng Nga sẽ làm cho bạn nhanh chóng bị nản chí.

- Hãy trả lời những câu hỏi sau đây nếu bạn muốn học nhiều ngôn ngữ cùng lúc: Bạn có kinh nghiệm trong việc học ngoại ngữ không? Bạn có đủ thời gian để học nhiều ngôn ngữ một cách hiệu quả không? Bạn có đủ ý chí để không bỏ dở giữa chừng không? Bạn có biết cách quản lý thời gian cho bản thân không? Nếu bạn nói "Có" cho những câu hỏi trên thì bạn đã sẵn sàng cho việc học nhiều ngôn ngữ rồi đó.
- QUÉT MÃ QR: Bạn có vướng mắc gì với việc học nhiều ngôn ngữ cùng lúc? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 55.



Bí quyết 56Để học nhiều ngôn ngữ khác nhau mà không bị nhầm lẫn

Bạn có biết?

Tiếng Ý là ngôn ngữ chính thức của âm nhạc cổ điển. Có rất nhiều thuật ngữ tiếng Ý trong âm nhạc vì Ý đã từng đóng vai trò quan trọng trong việc phát triển âm nhạc ở châu Âu ngay từ thời kỳ Phục Hưng, đặc biệt trong suốt thời kỳ Barốc. Ví dụ: "a cappella" (hát không có nhạc cụ đi kèm), "piano" (một loại nhạc cụ có bàn phím), "soprano" (giọng nữ cao)...

Nói chuyện với gia đình bằng tiếng Việt trong khi trả lời câu hỏi của chồng bằng tiếng Tây Ban Nha, trả lời tin nhắn của bạn bè bằng tiếng Séc và gửi e-mail bằng tiếng Anh... tôi có thể sử dụng các ngôn ngữ khác nhau cùng lúc mà không bị nhầm lẫn. Điều này đã giúp tôi có được những công việc đa ngôn ngữ, ví dụ như vị trí chuyên gia phân tích lừa đảo ở Expedia, nơi mà ngày nào tôi cũng có nhiều cơ hội để sử dụng các khôn ngữ khác nhau. Khi thì nói chuyện với khách hàng bằng tiếng Việt, khi thì nói chuyện với ngân hàng bằng tiếng Pháp, khi thì phân tích vụ gian lận của băng đảng người México bằng tiếng Tây Ban Nha. Khi chuyển sang một ngôn ngữ khác, tôi cũng đồng thời chuyển cách suy nghĩ, cách diễn đạt và cả giọng điệu nói chuyện. Đây là phản xạ mà tôi đã học được và nâng cao trong suốt nhiều năm học ngoại ngữ, chứ không phải là khả năng bẩm sinh và không học được. Tôi tin rằng bạn cũng hoàn toàn có thể làm được điều này.

Điều quan trọng là khi bắt đầu học, bạn nên tách rời các ngôn ngữ mình chưa thành thạo và học chúng vào những khoảng thời gian

khác nhau để tránh bị nhầm lẫn. Ví dụ như, nếu bạn dành thứ Hai cho tiếng Pháp, hãy tập trung suy nghĩ, nói, nghe, đọc hay viết chỉ bằng tiếng Pháp vào cả ngày hôm đó. Rồi đến thứ Ba, bạn có thể hoàn toàn tập trung vào tiếng Hàn Quốc chẳng hạn. Hoặc bạn có thể sử dụng những ngôn ngữ đang học trong các tình huống khác nhau: bạn nghe tiếng Pháp khi đang ăn sáng, học tiếng Nhật trong giờ giải lao và học tiếng Ả Rập vào buổi tối trước khi đi ngủ. Một cách học khác là bạn sử dụng mỗi ngôn ngữ đang học với một người khác nhau. Việc lặp đi lặp lại một quy trình sẽ giúp bộ não của bạn thích nghi nhanh chóng hơn.

Bạn cũng có thể thay đổi không gian khi học từng ngôn ngữ. Buổi sáng đến thư viện để học tiếng Trung, buổi chiều vừa nhâm nhi afternoon tea vừa học tiếng Anh rồi kết thúc ngày bằng những bài chansons lãng mạn khi học tiếng Pháp. Bạn đã sẵn sàng cho một ngày vòng quanh thế giới mà không mất tiền vé máy bay chưa?

Có kinh nghiệm với những khó khăn khi học ngoại ngữ đầu tiên sẽ giúp bạn trong việc học các ngôn ngữ khác một cách dễ dàng hơn. Khi não bộ của bạn chú tâm vào một ngôn ngữ, bạn sẽ nhớ và học được ngôn ngữ đó nhanh, hiệu quả. Một khi đã thành thạo từng ngôn ngữ đang học, bạn có thể dần dần giao tiếp nhiều ngôn ngữ trong cùng một thời điểm mà không bị nhầm lẫn.

- Khi bắt đầu học các ngoại ngữ khác nhau, bạn nên tách và học chúng vào những khoảng thời gian khác nhau, học với những người khác nhau, học trong các tình huống khác nhau hoặc thay đổi không gian với mỗi ngoại ngữ.
- QUÉT MÃ QR: Bạn có vướng mắc gì với việc học cùng lúc nhiều ngôn ngữ mà không bị nhầm lẫn? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 56.



Bí quyết 57Trở thành một phiên bản mới với ngôn ngữ mới

Bạn có biết?

Tuyuca, một ngôn ngữ có nguy cơ tuyệt chủng được sử dụng bởi những người Colombia bản địa, có 140 giống cho danh từ.

Tôi nhận thức được rằng khi sử dụng tiếng Anh, Tây Ban Nha hoặc Séc, tôi biểu cảm hơn và nói lời cảm ơn hoặc xin lỗi nhiều hơn là khi nói chuyện bằng tiếng Việt. Khi trò chuyện với một ai đó, tôi luôn cố gắng điều chỉnh cách nói chuyện và suy nghĩ của mình dựa theo "cặp mắt" (cách nhìn nhận cuộc sống) của người đối diện. Những trải nghiệm tôi có được đã hình thành tính cách, cách ứng xử và nói chuyện của tôi trong từng ngôn ngữ. Điều này có nghĩa là tôi "nhập gia tùy tục". Nếu tôi không thay đổi hành vi đa văn hóa (cách nói chuyện, suy nghĩ, hành động...) của mình khi thay đổi ngôn ngữ, tôi sẽ bị coi như một người không am hiểu văn hóa, bất lịch sự thậm chí là vô lễ.

Ngôn ngữ ảnh hưởng lớn đến cách chúng ta tư duy và những người song ngữ có thể có hai quan điểm khác nhau về thế giới. Một nghiên cứu vào năm 2006 của Nairán Ramírez-Esparza, giảng viên trường Đại học Connecticut ở Hoa Kỳ, mang tên "Người song ngữ có hai tính cách không? Trường hợp đặc biệt về chuyển đổi khung văn hoá" cho thấy rằng: Những người Hoa Kỳ gốc México khi trả lời nghiên cứu bằng tiếng Anh đánh giá bản thân là người hướng ngoại nhiều hơn, tính tình cởi mở hơn và thẳng thắn hơn khi họ trả lời những câu hỏi giống hệt nhưng bằng tiếng Tây Ban Nha. Tác giả của cuộc khảo sát này giải thích rằng, sự thay đổi trong cách đánh giá tính cách khi đọc và trả lời bằng tiếng Anh và tiếng Tây Ban Nha là vì văn hóa Hoa Kỳ đề cao những tính cách cá nhân như sự quyết

đoán, theo đuổi thành tích và sự thân thiện giả tạo trong khi nền văn hóa của México là nền văn hóa tập thể, không đánh giá cao việc tự ca ngợi bản thân.

²⁷ Ramírez-Esparza, Nairán, et al. "Do bilinguals have two personalities? A special case of cultural frame switching." Journal of research in personality 40.2 (2006): 99-120.

Trong một nghiên cứu khác, Giáo sư Susan Ervin-Tripp từ Đại học California tại Berkley cho thấy: Những người phụ nữ Nhật Bản sinh sống ở Hoa Kỳ, thông thạo tiếng Nhật và tiếng Anh đã kết thúc câu một cách khác nhau khi viết bằng tiếng Anh và khi viết bằng tiếng Nhât:

• Khi những mong muốn của tôi bất đồng với gia đình...

Tiếng Nhật: ...đó là lúc tôi rất buồn.

Tiếng Anh: ...tôi làm theo ý của mình.

• Có lẽ là tôi sẽ trở thành...

Tiếng Nhật: ...bà nôi trợ.

Tiếng Anh: ...giáo viên.

• Những người bạn thật sự cần phải...

Tiếng Nhật: ...giúp đỡ lẫn nhau.

Tiếng Anh: ...thẳng thắn.

Nhận thức về tính cách của chúng ta thay đổi khi chúng ta nhận thấy cách phản ứng khác biệt của mọi người trong những ngôn ngữ khác nhau, vì phản xạ tự nhiên của con người là mong muốn được chấp nhận. Vì lý do này, bạn nhìn nhận bản thân mình qua các giá tri văn hoá của ngôn ngữ mà ban đang sử dung.

Câu tục ngữ Séc quen thuộc với cộng đồng Hộ chiếu xanh đi quanh thế giới "Kolik jazyků umíš, tolikrát jsi člověkem" cho chúng ta lời khuyên rất thiết thực khi học ngoại ngữ: Hãy coi mỗi ngoại ngữ bạn học như công cụ cho bạn một bản sắc cá nhân mới. Mỗi nền văn hóa đều có điểm tích cực và tiêu cực, vậy nên sử dụng nhiều ngôn ngữ và tiếp thu điểm tốt của mỗi nền văn hóa sẽ giúp bạn trở thành một con người toàn vẹn hơn. Khi bạn cảm thấy mình biểu cảm và sôi nổi hơn khi nói tiếng Tây Ban Nha, kính cẩn hơn khi nói tiếng Nhật hoặc có tổ chức và kỷ luật cao khi nói tiếng Đức là khi ngoại ngữ đã trở thành một phần trong cuộc sống của bạn.

BÀI TẬP CHO BẠN

 Hãy thử viết một đoạn văn về bản thân (tính cách, sở thích, ước mơ, mục đích sống...) bằng tiếng Việt và những ngôn ngữ bạn đang học. Sau đó, đối xứng các phiên bản lại với nhau.
 Bạn có thấy những sự khác biệt trong lối suy nghĩ của bạn khi bạn viết bằng những ngôn ngữ khác nhau?

 QUÉT MÃ QR: Bạn có vướng mắc gì với việc thay đổi cách nói chuyện trong những ngôn ngữ khác nhau? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 57.



Bí quyết 58Đừng là "Pocho"

Bạn có biết?

Tiếng Việt được coi là ngôn ngữ của dân tộc thiểu số tại Cộng hòa Séc.

Trong tiếng Tây Ban Nha, nhất là ở México, những người hay pha trộn các ngôn ngữ khác nhau vào một câu hội thoại được gọi là "pocho" (nam giới) hoặc "pocha" (nữ giới). Pocho có thể là những người sống ở nước ngoài từ nhỏ và không có vốn từ vựng phong phú trong tiếng mẹ đẻ nên họ pha trộn tiếng nước ngoài vào tiếng mẹ đẻ. Đối với người México, pocho là người México đã sống ở nước ngoài lâu năm (đặc biệt là ở Hoa Kỳ), không am hiểu văn hóa và cũng không nói sối tiếng Tây Ban Nha, tiếng mẹ đẻ của họ. Ví dụ như, một cặp đôi sống gần nhà chúng tôi có chồng là người México và vợ là người Việt nhưng cả hai đều không biết tiếng mẹ đẻ vì họ đã sinh ra và trưởng thành tại Hoa Kỳ. Đây là một điều rất đáng tiếc vì họ bị đánh mất cơ hội tuyệt vời để trở thành người đa văn hóa.

Pocho cũng có thể là người đang học ngoại ngữ và thỉnh thoảng lại xen kẽ từ vựng trong tiếng mẹ đẻ vào những câu hội thoại. Hoặc đó là những người muốn thể hiện sự "hơn người" hoặc "sính ngoại". Vì lớn lên tại Cộng hòa Séc, tôi rất quen với việc sử dụng hai hoặc nhiều hơn hai ngôn ngữ trong một câu nói. "Mẹ ơi, mẹ cho con cái hřeben.", "Tú ơi, em đi obchod mua cho chị rohlíky nhé!"... Nhưng khi lớn lên, tôi nhận thức được rằng việc làm này không coolnhư đã tưởng và nó thể hiện sự thiếu hiểu biết. "Nhảy cóc" từ ngôn ngữ này sang ngôn ngữ khác làm cho chúng ta lười suy nghĩ vì nếu không biết từ vựng trong ngôn ngữ này thì chúng ta vẫn có thể sử dụng ngôn ngữ khác mới thể hiện được sự sử dụng ngoại ngữ một cách trôi chảy.

Khi bạn biết nhiều ngôn ngữ khác nhau, bạn sẽ gặp phải những tình huống mà bạn đang sử dụng một ngôn ngữ nhưng lại chỉ nhớ ra từ vựng trong ngôn ngữ khác. Thỉnh thoảng tôi cũng gặp phải vấn đề này. Nếu đang nói chuyện với người sử dụng được các ngôn ngữ của bạn thì bạn chỉ cần nhờ họ nhắc cho bạn từ vựng bạn đang tìm bằng ngôn ngữ khác. Nhưng nếu người bạn đang nói chuyện không hiểu ngôn ngữ khác của bạn, bạn chỉ còn cách là miêu tả từ vựng đó trong ngôn ngữ của người đối diện hoặc sẽ phải tra từ điển.

Là người pocho không chido (tuyệt vời) chút nào, đúng không bạn? Vậy đừng trở thành pocho bạn nhé!

- Bạn nên tránh sử dụng nhiều ngôn ngữ trong một câu nói. Thay vào đó, hãy cố gắng chỉ sử dụng một ngôn ngữ và tra từ điển khi không nhớ ra từ vựng trong ngôn ngữ đó.
- QUÉT MÃ QR: Bạn có ý kiến gì về việc sử dụng nhiều ngôn ngữ trong một câu nói? Hãy tham gia bình luận về Bí quyết 58.



Lời khuyên của các chuyên gia nước ngoài

Làm cách nào để học một ngôn ngữ mới?



Tác giả: Julie Fishman (người Hoa Kỳ).

Nghề nghiệp: Dạy tiếng Anh cho người nước ngoài.

Nơi sinh sống: TP Hồ Chí Minh, Việt Nam; trước đó đã sống tại Hoa Kỳ, Cộng hòa Séc (10 năm), Nga (gần 3 năm) và Ukraine (6 tuần).

Học ngôn ngữ mới là một việc khó khăn, đặc biệt là khi bạn không đi học trong một thời gian dài như trường hợp của tôi. Tuy nhiên, tôi có lợi thế là đã từng sinh sống tại các quốc gia mà tôi cố gắng học ngôn ngữ của họ, vì vậy nên việc "đắm chìm" vào ngôn ngữ của tôi rất tuyệt vời vì lúc nào cũng được vây quanh bởi các ngôn ngữ đang học. Là một giáo viên ngoại ngữ, tôi thường dạy học trò của mình bằng những lời khuyên và ví dụ dưới đây.

Khi đặt chân đến Praha tôi đã biết rằng ngữ pháp tiếng Séc vô cùng phức tạp, do đó tôi đã quyết tâm luyện tập khả năng phát âm của mình. Mặc dù biết rằng mọi người sẽ bỏ qua những lỗi ngữ pháp đối với một người ngoại quốc như tôi nhưng người đối diện sẽ gặp khó khăn để có thể hiểu được cách phát âm không chính xác. Kinh nghiệm đã cho thấy rằng suy nghĩ của tôi là đúng. Khi tôi nói tiếng Séc, người Séc rất hay nhầm tôi với người Slovak hoặc Ukraine và đây là điều thật tuyệt vời! Dù vậy tôi cũng phải nói rằng, bạn chớ nên lo lắng về âm điệu của mình vì giọng địa phương cũng là một phần của con người bạn và nó cũng dễ thương nữa! Bạn vẫn có thể có giọng địa phương ngay cả khi phát âm chuẩn vì chúng là hai điều riêng biệt.

Quay trở lại với việc học ngoại ngữ. Nếu đang ở đất nước của mình, chưa có cơ hội ra nước ngoài thì bạn nên xem ti vi nhất là những kênh nước ngoài. Điều này sẽ giúp bạn rất nhiều đấy. Đặc biệt là những bản tin thời sự, bởi ở đây bạn sẽ được nghe đi nghe lại một số câu nhất định. Các bản tin dự báo thời tiết cũng rất có ích cho việc học ngoại ngữ vì chúng có hình ảnh và bạn sẽ sớm nhận ra được từ nào là nắng, mưa, gió... Tôi cũng thường xem phim hoạt hình mặc dù không phải lúc nào cũng tốt cho việc học ngoại ngữ. Tuy nhiên đó sẽ là một cách rất hay để bạn luyện kỹ năng nghe, bởi vì hoạt hình là chương trình dành cho thiếu nhi nên ngôn ngữ trong phim thường được đơn giản hóa, các nhân vật phát âm chậm rãi và rõ ràng.

Bạn cũng có thế xem phim hoặc video bằng loại ngoại ngữ mà bạn đang học với sự giúp đỡ của internet. Bất kỳ video nào mà bạn xem cũng nên có phụ đề của chính ngôn ngữ đó, nó sẽ giúp bạn cải thiện cả vốn từ vựng lẫn ngữ pháp. Tất nhiên là, khi bạn học loại ngôn ngữ mà bảng chữ cái rất khác so với bảng chữ cái trong tiếng mẹ đẻ của bạn thì phụ đề cũng sẽ không giúp được bạn vì bạn sẽ không thể đọc kịp. Hãy nhớ rằng, nghe là một kỹ năng rất quan trọng trong việc học ngoại ngữ. Chính vì vậy, hãy tìm những cách học khác nhau để tăng khả năng nghe của mình, ví dụ như nghe podcast, radio hoặc sách nói bằng ngoại ngữ.

Cho dù những điều trên đều rất quan trọng nhưng việc tương tác trực tiếp với người bản ngữ mới là cách tốt nhất và nhanh nhất để giúp bạn học ngôn ngữ đó. Nếu bạn đang ở đất nước của mình và bạn đang học tiếng Anh, bạn cũng có thể tìm cho mình những người bạn bản xứ để nói chuyện cùng. Đừng quá lo sợ khi vấp lỗi, nếu người đối diện vẫn có thể hiểu bạn và bạn cũng hiểu được họ thì bạn đã đạt được mục tiêu của việc học ngoại ngữ là giao tiếp rồi đấy.

Đừng quên đọc bằng ngoại ngữ bạn đang học nữa. Dù là đọc những cuốn sách đơn giản nhất dành cho trẻ con cũng sẽ giúp bạn tự tin hơn rất nhiều. Một khi bạn đã đọc được một bài báo thâm chí là cả một cuốn sách bằng ngôn ngữ đang học, bạn sẽ thấy mình như thể là một nhà vô địch vậy!

Vượt qua rào cản ngôn ngữ nhờ du lịch nước ngoài



Tác giả: Adina Laura Achim (người Rumani).

Nghề nghiệp: Chuyên gia Quan hệ quốc tế và Quan hệ công chúng, nhà văn và nhà báo.

Nơi sinh sống: Florida (Hoa Kỳ); trước đó đã sống tại 15 quốc gia trên bốn châu lục.

Từ khi còn nhỏ, tôi đã bị mê hoặc bởi nền văn hóa Ý. Trong độ tuổi đang trưởng thành, tôi đã say mê các bộ phim Tân hiện thực của Ý và bị quyến rũ bởi một nền văn hóa Ý truyền thống "bị lãng quên", do đó không có gì đáng ngạc nhiên khi tôi quyết định chuyển đến Arezzo và sau đó đến Rome.

Sau khi tốt nghiệp, tôi thực hiện một cuộc phiêu lưu mùa hè vòng quanh nước Ý. Chuyến đi đã giúp tôi không chỉ khám phá về đất nước, ngôn ngữ và nền văn hoá mới mẻ mà còn giúp tôi hiểu rõ hơn những ưu tiên của bản thân trong cuộc sống. Chuyến đi mạo hiểm quanh nước Ý của tôi đã trở thành một chuyến đi khám phá bản thân đồng thời tất cả các kỹ năng của tôi cũng đã được cải thiện.

Khi mới đặt chân đến Ý, tôi hầu như không thể nói "Ciao" (chào) thậm chí không đủ khả năng gọi một ly cà phê nhưng sau ba tháng học ngôn ngữ với cường độ cao, ngữ pháp và từ vựng của tôi đã đạt đến trình độ mà việc duy trì cuộc trò chuyện với người bản địa không còn là một nhiệm vụ khó khăn. Chìa khóa thành công của tôi không nằm trong các lớp học nhàm chán (và tốn kém) đã khiến tôi bỏ học khá thường xuyên mà ở sự "đắm chìm" vào văn hoá địa phương. Hầu hết vốn từ vựng tiếng Ý của tôi đều được học qua các

chương trình truyền hình, âm nhạc địa phương (thực ra, tôi đổ lỗi cho Laura Pausini²⁸ vì âm giọng tiếng Ý của mình) và qua các cuộc trò chuyện với những người bán hàng rong và những người bạn mới quen.

²⁸ Laura Pausini (sinh năm 1974), là ca sĩ và nhạc sĩ người Ý, nổi tiếng với chất giọng có hồn và các bản ballad lãng mạn.

Khi đạt đến trình độ thông thạo năm ngôn ngữ, tôi thấy rằng các phương pháp học truyền thống không thành công với mình. Từ nhỏ, tôi nhận ra rằng các lớp học ngoại ngữ cung cấp cho bạn ngôn ngữ khô khan, trong khi các phương pháp thực tế như "đắm chìm" vào nền văn hoá mới lại thành công hơn rất nhiều.

Khi sống ở Tây Ban Nha, tôi học tiếng Tây Ban Nha; ở Đức, tôi học tiếng Đức; ở Hoa Kỳ, tôi học tiếng Anh; ở Hungary thì tôi học tiếng Hungary còn khi ở nước Ý yêu dấu, tôi đã thông thạo tiếng Ý. Du lịch nước ngoài là cách để tôi để vượt qua những sự khác biệt về văn hoá và rào cản ngôn ngữ, khám phá những khả năng mới, làm cho con người tôi phong phú hơn.

Đi đến đâu, tôi cũng cố gắng tận dụng tối đa những kinh nghiệm của mình, điều này đóng vai trò tích cực trong cuộc sống. Tôi không bao giờ bỏ qua các bữa tiệc hoặc các sự kiện văn hóa vì chúng là cơ hội tuyệt vời để tôi kết bạn và luyện tập ngoại ngữ. Tôi đã cố gắng để có các lựa chọn giải trí giống người dân địa phương như xem telenovelas (các bộ phim truyền hình dài tập) ở Argentina, noticias de corazón (tin tức nóng hổi về những người nổi tiếng) ở Tây Ban Nha và các chương trình truyền hình mà tôi thấy là kỳ cục ở Ý. Bằng cách này, tôi có thể thảo luận về những gì đang diễn ra với bạn bè địa phương và tôi luôn được cập nhật về những vấn đề, tin tức mới nhất của địa phương. Những bản tin truyền hình đặc biệt hấp dẫn đối với tôi vì đó là cơ hội giúp tôi làm quen với những thuật ngữ "phức tạp" hơn, nhằm cải thiện khả năng giao tiếp của mình.

Một trong những cách giúp tôi cải thiện trình độ giao tiếp của mình đó là sống cùng người bản xứ. Chuyển đến sống cùng một người

bản địa thúc đẩy việc nói, tư duy ngôn ngữ bạn đang học và nó dạy cho bạn những bài học "thực tế" hiếm khi được thấy trong sách hay lớp học.

"Sự khôn ngoan theo lối cổ truyền" (Conventional wisdom) ngụ ý rằng khi yêu một người yêu bản địa, kỹ năng ngôn ngữ của bạn sẽ được nâng cao; tuy nhiên, tôi gợi ý bạn nên mở rộng các giới hạn của cụm từ trên và không chỉ yêu người bản địa mà còn yêu cuộc sống, bạn bè, văn hoá mới. Hãy giữ cho tâm trí và trái tim bạn rộng mở. Bằng cách này, bạn sẽ hoàn toàn đắm chìm vào văn hoá mới và học ngoại ngữ một cách nhanh chóng hơn.

Bí quyết học tiếng cấp tốc của người thành thạo 4 ngoại ngữ



Tác giả: Miguel Ángel Guillén Torres (người México).

Nghề nghiệp: Kỹ sư điện và quang học.

Nơi sinh sống: Boston, Hoa Kỳ; trước đó từng sống tại Thành phố México (México), Cambridge (Anh Quốc) và Vancouver (Canada).

Tôi bắt đầu học ngoại ngữ thứ hai (sau tiếng Anh) là tiếng Pháp trong quá trình viết luận án tốt nghiệp tại trường Đại học Tự trị Quốc gia México (tiếng Tây Ban Nha: Universidad Nacional Autónoma de México), sau khi đã hoàn thành các khóa học tiếng Anh nâng cao ở trường. Tôi khuyên bạn nên tận dụng mọi cơ hội học ngoại ngữ ở trường và cố gắng học tập thật tích cực. Trong trường hợp của tôi, tôi được chọn học thêm một ngoại ngữ thông dụng bên cạnh tiếng Anh vì vậy tôi chọn tiếng Pháp. Chiến lược của tôi là: vì tôi sống ở châu Mỹ nên với tiếng Tây Ban Nha, Anh và Pháp, tôi có thể đi du lịch cũng như làm việc ở hầu như bất cứ nơi đâu tại Bắc Mỹ và Nam Mỹ.

Khóa học tiếng Pháp của tôi bao gồm 10 tiết học mỗi tuần. Bên cạnh việc học ngữ pháp, đọc viết và các câu hội thoại, chúng tôi nghe những bài hát tiếng Pháp trong giờ học. Thi thoảng, cô giáo cũng chuẩn bị những bộ phim tiếng Pháp cho chúng tôi. Tôi thích nhất là bộ phim Le Dîner de Cons²⁹ và Le placard³⁰. Hai bộ phim này ngắn, hài hước và dễ hiểu. Khi xem phim trong ngôn ngữ bạn đang học, hãy bật phụ đề trong ngôn ngữ đó hoặc nếu không có thì bạn có thể tìm kịch bản phim đánh máy (script) trên Google.

²⁹ Tên tiếng Việt: Bữa Tối Lắm Trò, sản xuất năm 1998, do Francis Veber làm đạo diễn.

³⁰ Tên tiếng Việt: Tính Già Hóa Non, sản xuất năm 2001, do Francis Veber làm đạo diễn.

Một bí mật đã giúp tôi học tiếng Pháp cấp tốc là tôi đã đăng ký những khóa học tiếng Pháp kể trên cùng với một người bạn thân tên là Javier. Chúng tôi không chỉ cùng nhau học trên lớp mà tận dụng những thời gian rảnh để luyện tiếng Pháp nữa. Chúng tôi cố gắng chỉ nói chuyện với nhau bằng tiếng Pháp, bí quá mới chuyển sang tiếng Tây Ban Nha. Chúng tôi cùng nhau xem phim và nghe nhạc tiếng Pháp. Chúng tôi cũng cùng nhau đọc các cuốn sách tiếng Pháp rồi kiểm tra lẫn nhau về nội dung. Bạn nên chọn cuốn sách nào không quá dễ mà cũng không quá khó, phù hợp cho trình độ ngoại ngữ của mình. Hãy đọc một vài trang sách trước khi quyết định đọc cả cuốn. Hồi đó, tôi sử dụng tiếng Pháp vào tất cả các ngày, hoặc là học trên lớp, hoặc là học với Javier. Có bạn học cùng tạo ra cho tôi động lực và niềm vui trong quá trình học tập.

Các bạn thấy đấy, tôi đã kết hợp việc học trên lớp với việc tự học. Sau ba năm học, tôi đã thi lấy bằng DELF (chứng chỉ này không bao giờ hết hạn) và đạt điểm cao. Hãy thi lấy bằng ngoại ngữ sau thời gian học cấp tốc. Chớ nên chờ lâu, vì nếu bạn không sử dụng ngoại ngữ trong một thời gian dài thì sẽ rất dễ bị quên. Như vậy quả là phí phạm thời gian và công sức của bạn. Giờ đây, tôi luôn luyện tiếng Pháp mỗi khi có thể, ví dụ như với đồng nghiệp người Pháp, xem phim và nghe nhạc với vợ hoặc khi đi du lịch ở các quốc gia nói tiếng Pháp.

Một lời khuyên cuối cùng là, nếu bạn chọn học hai ngoại ngữ cùng thời điểm, hãy bắt đầu ngoại ngữ thứ hai khoảng hai năm sau khi bắt đầu học ngoại ngữ thứ nhất. Hãy chọn một ngôn ngữ không quá giống ngoại ngữ đầu tiên của bạn. Tôi đã phạm phải sai lầm là trong năm thứ ba học tiếng Pháp, tôi bắt đầu học tiếng Bồ Đào Nha, ngôn ngữ cùng nhóm với tiếng Pháp, nên thỉnh thoảng tôi bị nhầm lẫn từ vựng.

Hãy thu hút tôi và tôi sẽ học được



Tác giả: Daniela Dragomir (người Rumani).

Nghề nghiệp: Chuyên gia Tư vấn kinh doanh.

Nơi sinh sống: Bucharest (Rumani).

Y aprendiste el español en la escuela?

No, de las telenovelas. – De verdad?

³¹ Tiếng Tây Ban Nha, dịch ra tiếng Việt: Thế bạn đã học tiếng Tây Ban Nha ở trường? – Không, tôi học nó qua những bộ phim truyền hình dài tâp. – Thất á?

Tôi đã học tiếng Tây Ban Nha qua các bộ phim dài tập Mỹ Latinh được gọi là telenovela. Mùa hè ở Baragan, một vùng đồng bằng nam Rumani, nóng đến mức bụi trải dài trên các con đường nông thôn, độ dày lên đến năm xentimét. Vậy nên ngồi ở nhà xem các bộ phim truyền hình Mỹ Latinh là một cách giải trí tuyệt vời vì nhiệt độ trong nhà mát mẻ và dễ chịu.

Dần dần tôi nhận thức được là việc xem telenovela cho tôi cơ hội để giao tiếp với hơn 437 triệu người nói tiếng Tây Ban Nha trên toàn thế giới. Cơ hội mở ra cho tôi tiếp cận với các nền văn hoá mới, với sách, nhạc, thời sự trực tuyến bằng tiếng Tây Ban Nha thật tuyệt vời và tôi cố gắng tận dụng nó mỗi ngày.

Sau này khi học tiếng Pháp và tiếng Anh, tôi cũng sử dụng bí quyết từ trước đó là xem video với phụ đề nhằm làm phong phú vốn từ vựng và sửa cách phát âm của mình. Bí quyết học ngoại ngữ khi xem các video hoặc bộ phim với phụ đề có hiệu quả lớn là vì não của bạn hoạt động tích cực trong quá trình xem để tìm ra sự liên kết giữa các từ, âm thanh và ý nghĩa. Xem với phụ đề là một cách tuyệt vời để học hỏi về văn hóa và cách sống mới, bên cạnh đó còn nâng cao khả năng ngoại ngữ của bạn.

Trong khi theo dõi những câu chuyện về đời sống của các nhân vật trong telenovela, não của tôi cũng đồng thời học được một ngôn ngữ mới mà không phải nỗ lực nhiều. Một nghịch lý là, trong khi tôi hầu như quên hết những thứ bắt buộc phải học ở trường, tôi đã học được một ngôn ngữ mới để có thể sử dụng cả trong đời sống lẫn trong công việc theo cách hoàn toàn tự nhiên. Đối với tôi, yếu tố thư giãn giúp tôi duy trì trí nhớ tốt hơn. Hãy nói cho tôi và tôi sẽ quên. Hãy dạy tôi và tôi sẽ nhớ. Hãy thu hút tôi và tôi sẽ học.

13 năm sau mùa hè ở Baragan, trong quá trình học tập ở một nơi khác là Canada, tôi đã có cơ hội luyện tập tiếng Tây Ban Nha với người bản địa là một số đồng nghiệp trong nhóm của chúng tôi. Bạn có thể tưởng tượng rằng lúc đó tôi đã giao tiếp rất trôi chảy và tự nhiên. Tôi đã không chỉ sử dụng được ngôn ngữ mà còn thể hiện được sự hiểu biết của mình về văn hoá Tây Ban Nha và Mỹ Latinh. Bởi vì phim ảnh cho chúng ta bước vào những thế giới khác nhau, kể cho chúng ta những câu chuyện về một nơi xa xôi nào đó, giới thiệu cho chúng ta các tình huống thật có thể xảy ra trong cuộc sống của người bản địa. Bằng cách này, khoảng cách giữa con người trên khắp thế giới xích lại và chúng ta thậm chí có thể hiểu được những câu chuyện cười của nhau.

Lời kết

Tôi mong rằng cuốn sách này cung cấp cho bạn những thông tin bổ ích và thú vị về ngoại ngữ đồng thời truyền cho bạn động lực, cảm hứng trong học tập. Tôi xin nhắc lại là những lời khuyên trong cuốn sách và những giờ học tiếng sẽ không giúp ích được cho bạn nếu bạn không thực hành. Thực hành chính là thao tác quan trọng nhất trong quá trình học bất cứ ngôn ngữ nào. Practice makes perfect³², phải không bạn?

³² Tiếng Anh, dịch ra tiếng Việt: "Có công mài sắt có ngày nên kim".

Ngoại ngữ có sức mạnh thay đổi cuộc sống và giúp bạn mở ra những cánh cửa cơ hội rộng lớn. Hãy bắt đầu, nâng cao, duy trì việc học ngoại ngữ của mình để trở thành người song ngữ hoặc đa ngôn ngữ. Bạn sẽ không chỉ giúp cho bản thân có thêm một lợi thế mà còn giúp cho đất nước chúng ta phát triển hơn, nguồn nhân lực Việt có khả năng cạnh tranh cao trong phạm vi Đông Nam Á nói riêng và toàn cầu nói chung.

Chúc bạn có nhiều thành công và niềm vui trong việc học ngoại ngữ!

Mọi thắc mắc, cảm nhận và chia sẻ về cuốn sách này cũng như việc học ngoại ngữ xin gửi về địa chỉ e-mail: ngoạingu@hochieuxanh.com.

Danh sách tài liệu tự học ngoại ngữ

TỔNG HỢP

Từ điển:

Từ điển trực tuyến:

Vdict (www.vdict.com): Từ điển Việt – Anh – Pháp – Trung.

Wordreference (www.wordreference.com): Từ điển với 18 ngôn ngữ được dịch từ tiếng Anh và ngược lại.

Proz.com (www.proz.com/search): Từ điển trực tuyến bao gồm những từ chuyên ngành trong: y tế, pháp luật, kỹ thuật... được dịch bởi các dịch giả.

MyMemory (www.mymemory.translated.net): Chứa đựng hàng tỷ từ vựng được dịch bởi các dịch giả chuyên nghiệp và chỉ cung cấp các phiên bản dịch bằng máy (Google, Microsoft...) khi chưa có phiên bản dịch của người.

Ectaco (www.ectaco.com/English-Multilanguage-Dictionary): Cuốn từ điển trực tuyến, có thể dịch một từ sang 25 ngôn ngữ khác nhau.

Logos dictionary (www.logosdictionary.org): Cuốn từ điển này giúp bạn dịch từ vựng bạn tìm kiếm ra nhiều ngôn ngữ khác nhau.

Wiktionary (www.wiktionary.org): Từ điển mở giải thích ý nghĩa của các từ vựng trong nhiều ngôn ngữ khác nhau.

Ngữ pháp:

Essential Grammar (Nhà xuất bản Dover Publications, Hoa Kỳ): Bộ sách học ngữ pháp trong những ngôn ngữ khác nhau.

Trang web:

101 languages (www.101languages.net): Trang web học ngoại ngữ miễn phí với hơn 100 ngôn ngữ khác nhau.

Wikipedia (www.wikipedia.org): Bách khoa toàn thư mở bằng nhiều loại ngôn ngữ, được viết và xây dựng bởi các thành viên.

Babla (www.babla.vn): Một sân chơi online miễn phí dành cho những người yêu ngôn ngữ với 44 từ điển trong 28 ngôn ngữ bao gồm các diễn đàn, các bài học từ vựng theo chủ đề, các trò chơi và đố vui liên quan tới ngôn ngữ, chuyên mục chia động từ của 12 ngôn ngữ cũng như tập hợp các cụm từ, mẫu câu hữu dụng trong nhiều trường hợp và các sản phẩm khác liên quan tới ngôn ngữ.

BBC Languages (www.bbc.co.uk/languages/other/quickfix/): có Góc học ngoại ngữ dành cho người mới học với 40 ngôn ngữ khác nhau của kênh truyền hình BBC (Anh Quốc).

Xem:

Euronews (www.euronews.com): Các bản tin của châu Âu và thế giới trong 13 ngôn ngữ của Liên minh châu Âu.

Easy Languages (www.youtube.com/user/magauchsein): Học ngoại ngữ qua những đoạn video phỏng vấn người dân bản xứ.

Nghe:

Pimsleur (www.pimsleur.com): Dòng đĩa CD dạy 51 ngôn ngữ qua kỹ năng nghe và nói, đề cao việc chủ động trong việc học (nghe, nhắc lại và dịch) hơn là chỉ học vẹt.

Michel Thomas (www.michelthomas.com): Dòng đĩa CD dạy ngoại ngữ không có sách giáo khoa trong 12 ngôn ngữ khác nhau. Bạn

tham gia một "lớp học" ngoại ngữ cùng hai học viên khác, khi được đặt câu hỏi, bạn dừng đĩa lại và trả lời câu hỏi trước khi đi tiếp.

Living Language (www.livinglanguage.com): Bộ sách học ngoại ngữ (xem danh sách trên trang web) bao gồm ba cuốn sách và chín CD dạy từ vựng cơ bản cùng với ngữ pháp.

Linguician (www.linguician.com): Học ngoại ngữ qua các bài hát.

Forvo (forvo.com): Từ điển trực tuyến hướng dẫn cách phát âm từ vựng và câu nói bởi người bản xứ trong nhiều ngôn ngữ khác nhau.

Viết:

Hello Lingo (www.hellolingo.com): Trang web và ứng dụng điện thoại cho phép bạn chat với bạn bè khắp nơi trên thế giới.

Lang-8 (www.lang-8.com): Khi bạn đăng bài viết lên trang web, những người bản ngữ sẽ xem và sửa bài viết cho bạn.

Correct My Text (www.correctmytext.com): Tương tự như Lang-8, các bài viết mà bạn đăng lên trang web sẽ được sửa bởi người bản xứ.

The Anonymous Writer (www.theanonymouswriter.com): Nơi để những tác giả vô danh đăng tiểu thuyết, truyện ngắn hoặc thơ của mình bằng bất cứ ngôn ngữ nào.

Đọc:

Project Gutenberg (www.gutenberg.org): Gutenberg là dự án thư viện sách điện tử miễn phí với trên 55.000 cuốn sách được viết bằng tiếng Anh và nhiều ngôn ngữ phổ biến khác.

Blog for Readers (http://blog.helblingreaders.com): Blog dành cho giáo viên và hoc viên ngoại ngữ.

Language Magazine (www.languagemagazine.com): Tạp chí phát hành hằng tháng thúc đẩy việc học đa ngôn ngữ, giáo dục ngoại

ngữ và trở thành công dân toàn cầu.

Reading A-Z (www.readinga-z.com/worldlanguages): Các cuốn sách song ngữ có phí trong các ngôn ngữ Tây Ban Nha, Pháp, Anh Anh, Ba Lan, Ukraina và Việt Nam được sắp xếp theo 29 cấp độ đọc.

Ứng dụng điện thoại:

- Hoc từ vựng: AnkiDroid Flashcards, Tinycards, Quizlet, LingQ.
- Khóa học ngoại ngữ: Duolingo, Babbel, busuu, Rosetta Stone, MosaLingua.
- Luyện kỹ năng phát âm: Pronounce It Right, Sounds: Pronunciation App (của Macmillan Publishers Ltd).
- Giao tiếp với người bản xứ: Tandem, HelloTalk, Hello Pal, HiNative, TripLingo, Livemocha, Anygram, Doongle, Tandem.
- Học ngoại ngữ qua video: FluentU.
- Học ngoại ngữ qua các trò chơi: Memrise (www.memrise.com), Mindsnacks.
- Học ngoại ngữ cho mục đích đi du lịch: TripLingo, Bravolol.
- Dịch thuật: Google Translate, Dictionary Linguee, Offline Dictionary, Thesaurus & Translation.

Giao tiếp:

Conversation Exchange (www.conversationexchange.com): Đây là diễn đàn giao lưu ngoại ngữ quốc tế dành cho tất cả mọi người. Ngoài việc trò chuyện với người bản xứ bạn còn có thể trao đổi những mối quan tâm chung về văn hóa, con người, ẩm thực, du lịch...

Verbling (www.verbling.com): Nền tảng học ngoại ngữ trực tuyến kết nối người học với giáo viên qua các buổi trò chuyện video.

Giao lưu với người nước ngoài:

Couchsurfing (www.couchsurfing.com): Trang web cho phép khách du lịch có trải nghiệm thực tế bằng cách giao lưu và ở nhà của người dân bản địa.

Airbnb (www.airbnb.com): Cộng đồng cho thuê nhà hoặc phòng ở khắp nơi trên thế giới.

Meetup (www.meetup.com): Mạng xã hội chuyên hướng tới phát triển nhóm cộng đồng, có mặt tại khắp nơi trên thế giới.

InterNations (www.internations.org): Trang web kết nối cộng đồng những người sống và làm việc ở nước ngoài trên khắp thế giới.

Buddy:

Italki (www.italki.com): Trang web giúp người học ngoại ngữ kết nối với giáo viên trực tuyến và những người bạn học cùng ngoại ngữ.

MoocLab (www.mooclab.club): Trang web cộng đồng miễn phí với các diễn đàn để thành viên kết nối với nhau về học ngoại ngữ trực tuyến.

Speaky (www.speaky.com): Tìm kiếm và trao đổi ngoại ngữ với bạn học cùng.

Speaking Cultures (http://speakingcultures.com): Trao đối ngôn ngữ và văn hoá với bạn bè từ khắp nơi trên thế giới.

My Language Exchange (www.mylanguageexchange.com): Tìm kiếm bạn trao đổi ngôn ngữ.

The Mixxer (www.language-exchanges.org): Tìm kiếm bạn học và trao đổi ngôn ngữ qua Skype, học viên có thể tự tìm bạn học hoặc giáo viên sẽ kết nối học viên với cả lớp học.

InterPals (www.interpals.net): Tìm kiếm và kết bạn, trao đổi thư từ trực tuyến, văn hoá và học ngoại ngữ.

PenPal World (www.penpalworld.com): Tìm kiếm bạn bè trao đổi thư từ trực tuyến hoặc qua bưu điện.

Postcrossing (www.postcrossing.com): Cộng đồng trao đổi bưu thiếp.

Students of the World (www.studentsoftheworld.info): Nơi tìm kiếm bạn bè, viết blog, chơi các trò chơi ngoại ngữ, tham gia các câu lạc bộ theo sở thích, tìm kiếm thông tin về văn hoá, địa lý, hình ảnh... các quốc gia trên thế giới.

Global Penfriends (www.globalpenfriends.com): Tìm kiếm bạn bè trao đổi thư từ trực tuyến hoặc qua bưu điện.

HiNative (www.hinative.com): Diễn đàn về ngoại ngữ, cho phép bạn đặt câu hỏi bằng việc viết hoặc ghi âm giọng nói.

SharedLingo (www.sharedlingo.com): Chat với người bản xứ.

Coeffee (www.coeffee.com): Chơi các trò chơi về ngôn ngữ cùng người bản xứ.

Hi uTandem (www.hiutandem.com): Ứng dụng điện thoại trợ giúp tìm kiếm buddy (bạn học cùng) học ngoại ngữ tại nơi bạn sinh sống.

Nhân vật:

Benny Lewis (www.fluentin3months.com): Tác giả trang blog Fluent in 3 months.

Sonia Gil (www.soniagil.com): Người đồng sáng lập của phần mềm học ngôn ngữ kỹ thuật số Fluenz và vlogger du lịch trên kênh YouTube Sonia Travels.

Timothy Doner (www.youtube.com/user/PolyglotPal): vlogger của kênh YouTube PolyglotPal sử dụng được hơn 20 ngôn ngữ.

Luca Lampariello (www.thepolyglotdream.com): Người đa ngôn ngữ gốc Ý và là người sáng lập của trang web The Polyglot Dream.

Bill Price (www.howtolanguages.com): Người đa ngôn ngữ gốc Hoa Kỳ và là người sáng lập của trang web How To Languages.

Lindsay Williams (www.lindsaydoeslanguages.com): Người đa ngôn ngữ gốc Anh Quốc và là người sáng lập trang Lindsay Does

Languages.

Kris Broholm (www.actualfluency.com): Người đa ngôn ngữ gốc Đan Mạch và là người sáng lập trang Actual Fluency.

TIẾNG ANH

Từ điển:

Từ điển Cambridge (www.dictionary.cambridge.org).

Từ điển Oxford (www.oxforddictionaries.com).

The Free Dictionary (www.thefreedictionary.com).

Vdict (www.vdict.com).

Ngữ pháp:

Textranch (www.textranch.com/sentence-checker): Trang web kiểm tra ngữ pháp bằng cách đối chiếu hai phiên bản ngữ pháp với nhau.

Grammarly (www.grammarly.com): Công cụ kiểm tra ngữ pháp tiếng Anh, cung cấp các giải pháp như báo lỗi từ, lỗi ngữ pháp hay cách dùng từ. Bạn có thể sử dụng như add-ons (tiện ích mở rộng) trên trình duyệt web, tải về trên máy tính hoặc tích hợp vào Microsoft Word – Outlook.

Tin tức:

Breaking News English Lessons (www.breakingnewsenglish.com) và News In Levels (www.newsinlevels.com): Các bản tin bằng tiếng Anh được sắp xếp theo các trình độ tiếng Anh.

News In Levels (www.newsinlevels.com): Các bản tin bằng tiếng Anh được sắp xếp theo các trình độ tiếng Anh.

BBC (www.bbc.com): Đài truyền hình cung cấp tin tức của Vương quốc Liên hiệp Anh và Bắc Ireland.

CNN (www.cnn.com): Đài truyền hình cung cấp tin tức của Hoa Kỳ.

Học tiếng Anh trực tuyến:

British Council – Learn English (https://learnenglish.britishcouncil.org): Học tiếng Anh với British Council.

Tiếng Anh giao tiếp LangMaster (www.facebook.com/Tienganhgiaotieplangmaster).

Cổng thông tin tiếng Anh EnglishMe (www.facebook.com/EnglishME.org).

Học tiếng Anh (www.facebook.com/hoctienganh).

Tiếng Anh là chuyện nhỏ (www.facebook.com/hoctienganhonlinelachuyennho).

Học tiếng Anh qua những câu quote hay (www.facebook.com/caunoitienganhhay).

Kết bạn:

Hitch: Ứng dụng điện thoại để gửi tin nhắn và kết bạn với những người có cùng sở thích trên toàn thế giới.

Nói:

American English Pronunciation (www.pronuncian.com): Trang web day cách phát âm theo giọng Hoa Kỳ.

English Language Club (www.youtube.com/user/EngLanguageClub): Kênh YouTube dạy cách phát âm và ngữ pháp trong tiếng Anh.

ELSA Speak (www.elsaspeak.com): Ứng dụng điện thoại luyện cách phát âm.

Đọc:

Penguin Readers (www.penguinreaders.com): Dòng sách dành cho người học tiếng Anh với bảy cấp độ.

Bedtime Stories Collection (www.bedtimestoriescollection.com): Trang đọc sách thiếu nhi miễn phí.

Gợi ý các cuốn sách dành cho người học tiếng Anh:

- 1. The Jungle Book của Rudyard Kipling.
- 2. Charlotte's Web của E.B. White.
- 3. Peter Pan của J.M. Barrie.
- 4. The Old Man and the Sea của Ernest Hemingway.
- 5. Lord of the Flies của William Golding.
- 6. The Adventures of Tom Sawyer Novel của Mark Twain.
- 7. Danny the Champion of the World của Roald Dah.l
- 8. The Happy Prince của Oscar Wilde.
- 9. Bộ truyện trinh thám của Agatha Christie.
- Bộ truyện trinh thám về Sherlock Holmes của Arthur Conan Doyle.

Nghe:

TED (www.ted.com): Các bài diễn thuyết (thông thường bằng tiếng Anh) về các chủ đề khoa học và văn hóa thuộc phạm vi nghiên cứu và thực hành, thường thông qua cách kể chuyện.

VOA Special English (https://learningenglish.voanews.com): Các bản tin được đọc lại trong những cấp độ khác nhau với bài viết để bạn vừa nghe vừa đọc.

Eslpod (www.eslpod.com): Podcast dạy tiếng Anh dành cho người nước ngoài, bao gồm những thông tin và tình huống có liên quan tới hệ thống trường học của Hoa Kỳ giúp cho sinh viên thích nghi hơn với đời sống và quá trình học tập.

Stitcher Radio for Podcasts: Ứng dụng điện thoại để nghe các bản tin và chương trình radio bằng tiếng Anh.

Các câu lạc bộ để cải thiện tiếng Anh:

Toastmasters International (www.toastmasters.org): Các câu lạc bộ trả phí thấp trên toàn thế giới với mục đích giúp các thành viên nâng cao kỹ năng giao tiếp, nói trước công chúng và lãnh đạo.

IZi English Community (www.izienglish.net): Cộng đồng tiếng Anh có mặt tại sáu thành phố lớn (TP. Hồ Chí Minh, Huế, Đà Nẵng, Nha Trang, Hà Nội và Cần Thơ) cung cấp môi trường học và sử dụng tiếng Anh hiệu quả.

Touch The World (www.touchtheworld.edu.vn): Học tiếng Anh miễn phí với người nước ngoài.

Luyện thi IELTS:

Cambridge IELTS (http://bit.ly/2hR9lfC).

Complete IELTS (http://bit.ly/2wAvYIx).

<u>Simon lelts – lelts Advance (www.lelts-simon.com)</u>.

Fluent Land – lelts General (www.<u>Fluentland.com</u>).

Tự học IELTS 8.0 (www.facebook.com/tuhoclelts8.0).

Hương Mysheo (www.mysheo.com).

IELTS SHARE (www.facebook.com/fan.page.ielts.share): Trang Facebook chia sẻ và cập nhật đề và lời giải cho những cuộc thi IELTS gần nhất.

Mc IELTS (www.facebook.com/mc.ielts): Fanpage của MClelts cập nhật và chia sẻ những tài liệu, thông tin thú vị về IELTS.

IELTS Forum – Diễn đàn IELTS Việt Nam (www.facebook.com/Vietnamese.IELTS.Forum).

IELTS Fighter – Hỗ trợ học tập (www.facebook.com/groups/ieltsfighter.support): Nhóm học tập của IELTS Fighter, chia sẻ những tài liệu hay tự viết hoặc biên soạn về IELTS.

Nhân vật:

Nói tiếng Anh đi (www.facebook.com/NTADVN): Với những người sáng lập là Nathan Korus và Sam Anh Dũng Jamieson.

Vui học Tiếng Anh cùng Jesse Peterson (www.facebook.com/jessepeterson.teacher): Trang dạy học tiếng Anh của Jesse Peterson, giáo viên tiếng Anh người Canada, hiện đang viết bài cho báo Tuổi trẻ cười.

TIẾNG TÂY BAN NHA

Từ điển:

SpanishDict (www.spanishdict.com): Từ điển Tây Ban Nha – Anh và Anh – Tây Ban Nha.

Real academia española (http://dle.rae.es): Từ điển tiếng Tây Ban Nha của Hoàng gia Tây Ban Nha, chịu trách nhiệm trong việc giám sát tiếng Tây Ban Nha.

Tin tức:

Practica Español (www.practicaespanol.com): Những mẩu tin tức tiếng Tây Ban Nha được chia ra thành các cấp độ khác nhau.

Telemundo (www.telemundo.com): Kênh truyền hình, tin tức quốc tế bằng tiếng Tây Ban Nha và Anh.

TeleSUR (www.telesurtv.net): Kênh tin tức của nhiều quốc gia Mỹ Latinh.

RTVE (www.rtve.es): Kênh tin tức của Tây Ban Nha.

Các khóa học tiếng Tây Ban Nha:

Aprende español (www.aprenderespanol.org): Trang web dạy tiếng Tây Ban Nha bao gồm ngữ pháp, từ vựng, bài viết, bài hát, câu chuyện, video...

Foreign Service Institute Basic Course (http://bit.ly/2xgKzJK): Sách giáo khoa và các đoạn ghi âm dạy tiếng Tây Ban Nha cơ bản (bằng tiếng Anh).

Xem:

Destinos (www.learner.org/series/destinos): Bộ phim dài tập (telenovela) kể về luật sư Raquel Rodríguez trong quá trình giải quyết bí ẩn cho một người đàn ông đang hấp hối đồng thời dạy tiếng Tây Ban Nha cơ bản qua các tình huống hằng ngày (bằng tiếng Anh).

Mi vida loca (www.bbc.co.uk/languages/spanish/mividaloca): Học tiếng Tây Ban Nha với một câu chuyện bí ẩn diễn ra ở Tây Ban Nha, được dàn dựng bởi BBC.

Lingus (www.lingus.tv): Trang web bao gồm các video được sắp xếp theo cấp độ từ cơ bản đến nâng cao cho người học tiếng.

"¿Eres tú, María?" (http://bit.ly/2zb6HVO): Bộ phim trinh thám 10 tập (có phụ đề) về thám tử Lola Lago đến từ Madrid và đang điều tra vụ ăn cắp đồ trang sức từ doña (bà) Gracia.

Tio Spanish (www.youtube.com/user/TioSpanish): Kênh YouTube day tiếng Tây Ban Nha bằng tiếng Anh.

Easy Spanish with Milena

(https://www.youtube.com/user/iamwatching2c): Các video dạy tiếng Tây Ban Nha cơ bản của Milena người Colombia.

Hablemos español (http://bit.ly/2DqW3jz): Những đoạn video hội thoại bằng tiếng Tây Ban Nha cơ bản.

Tu escuela de español (http://bit.ly/2dgb7E7): Các video học tiếng Tây Ban Nha về ngữ pháp, từ vựng theo chủ đề, cách phát âm, cuộc sống và các phong tục của Tây Ban Nha.

Doc:

Rincón castellano (www.rinconcastellano.com/biblio/index.html): Các câu chuyện cổ tích và cuốn sách được kể lại cho người học tiếng Tây Ban Nha.

Gợi ý các cuốn sách dành cho những người học tiếng Tây Ban Nha:

- 1. Bộ truyện tranh Mafalda của Quino (Argentina).
- 2. Papelucho của Marcela Paz (Chile).
- 3. Cuentos de la selva của Horacio Quiroga (Uruguay).
- 4. La Sombra del Viento của Carlos Ruiz Zafon (Tây Ban Nha).
- 5. Sin noticias de Gurb của Eduardo Mendoza (Tây Ban Nha).
- 6. Cien años de soledad của Gabriel García Márquez (Colombia).
- 7. Como agua para chocolate Laura Esquivel (México).
- 8. El túnel của Ernesto Sabato (Argentina).
- 9. Don Quijote của Miguel de Cervantes (Tây Ban Nha).
- 10. Abcalia, El Viaje de los Sueños của Ricardo Roque Mateos (Tây Ban Nha).

Nghe:

Hola viajeros (www.holaviajeros.com): Nghe và đọc các bài viết về những quốc gia Mỹ Latinh.

Learn Spanish (http://goo.gl/GbW5bS): Hàng trăm bài học tiếng Tây Ban Nha qua kỹ năng nghe trên Spotify (bằng tiếng Anh).

Notes in Spanish (www.notesinspanish.com): Nghe các câu hội thoại theo chủ đề (dạy bằng tiếng Anh).

PodClub (http://bit.ly/2BeKcQy): Các đoạn podcast có phụ đề dành cho người học tiếng Tây Ban Nha.

TIẾNG ĐỰC

Từ điển:

Dict.com (www.dict.com/%C4%91uc-viet): Từ điển tiếng Đức – Việt.

Deutsch-Englisch-Wörterbuch (https://www.dict.cc): trang từ điển Anh – Đức, Đức – Anh bao gồm ngữ pháp và các câu hay dùng, với phát âm giọng Đức, Áo và Thụy Sĩ.

Các khóa học tiếng Đức:

German Pod 101 (www.germanpod101.com): Các tài liệu học tiếng Đức dành cho người học ở các cấp độ khác nhau.

Học tiếng Đức online miễn phí (http://tiengduc.net): Trang web học tiếng Đức bao gồm từ vựng, ngữ pháp cơ bản, bài tập, học qua video, tập nghe tiếng Đức và các bài kiểm tra trình độ.

Deutsch im Blick (www.coerll.utexas.edu/dib): Sách giáo khoa tiếng Đức miễn phí của trường Đại học Texas, được sử dụng trong môn tiếng Đức ở trường.

Alumniportal Deutschland – Online Deutsch lernen (http://bit.ly/2wKipcd): Các bài học tiếng Đức dành cho người đã có kiến thức tiếng Đức cơ bản.

Mission Berlin (http://bit.ly/2wCnns4): Học tiếng Đức qua câu chuyện phiêu lưu bí ẩn.

Foreign Service Institute German Basic Course (http://bit.ly/2wsdblN): Sách giáo khoa và các đoạn ghi âm dạy tiếng Đức cơ bản (bằng tiếng Anh).

Goethe Institut (https://www.goethe.de/de/spr/ueb.html): Trang học tiếng Đức theo trình độ và chủ đề của Viện Goethe.

Tin tức:

DW Deutsch Lernen (www.dw.com/de/deutsch-lernen/s-2055): Kênh tin tức bằng tiếng Đức dành cho người học tiếng.

Nachrichtenleicht (www.nachrichtenleicht.de): Tin tức được viết bằng tiếng Đức đơn giản hóa.

Der Spiegel (www.spiegel.de): Tạp chí tin tức lớn nhất ở Đức, được phát hành hằng tuần.

ZDF – Zweites Deutsches Fernsehen (www.zdf.de): Kênh truyền hình Cộng hòa Liên bang Đức.

RT Deutsch (https://deutsch.rt.com): Kênh tin tức 24 giờ mỗi ngày của Đức.

Ứng dụng điện thoại:

NICHTLUSTIG (www.nichtlustig.de): Học tiếng Đức qua các bức tranh biếm hoa.

Learn German by Bravolol: Học tiếng Đức qua các chủ đề trong đời sống hằng ngày.

DeutschAkademie: App học ngữ pháp tiếng Đức với hơn 20.000 bài tập.

Facebook

Yêu tiếng Đức (www.facebook.com/yeutiengduc2016): Được dẫn dắt bởi cô Đặng Thùy Dương.

Tiếng Đức cho người Việt Nam (www.facebook.com/german4vietnamese): Trang Facebook về tiếng Đức của du học sinh Thanh Tâm.

Đọc:

Deutsch Perfekt Nachrichten (www.deutschperfekt.com/nachrichten) và Mary Glasgow Plus(www.de.maryglasgowplus.com/students/features): Tạp chí dành cho người học tiếng Đức.

Gợi ý các cuốn sách dành cho những người học tiếng Đức:

- 1. Các câu chuyện cổ tích của anh em nhà Grimms.
- 2. Oh wie schön ist Panama của Janosch.
- 3. Der Räuber Hotzenplotz cua Robber Hotzenplotz.
- 4. Pippi Langstrumpf của Astrid Lindgren.
- 5. Der satanarchäolügenialkohöllische Wunschpunsch của Michael Ende – ngoài tính từ dài ngoằng ngoặc trong tên sách ra, cuốn sách của trẻ em này rất dễ đọc.
- 6. Emil und die Detektive cua Erich Kästner.
- Dòng sách học tiếng Đức qua những câu chuyện của André Klein.
- 8. Momo của Michael Ende.
- 9. Die Verwandlung của Franz Kafka.
- 10. Siddhartha của Hermann Hesse.

Xem:

Das Erste (mediathek.daserste.de): Xem các bộ phim và chương trình truyền hình của kênh Das Erste bằng tiếng Đức có phụ đề.

Easy German (http://bit.ly/2EYsa7h): Kênh YouTube với các video học tiếng Đức và tìm hiểu về văn hóa Đức

Daily Dose of German (http://bit.ly/2DtCQxF): Kênh YouTube luyện nghe tiếng Đức với Marco.

Nghe:

Slow German (www.slowgerman.com): Podcast cho người học tiếng Đức (bằng tiếng Anh).

PodClub (www.podclub.ch/sendungen/zukker-im-leben-d): Các đoạn podcast có phụ đề dành cho người học tiếng Đức.

Viết:

Hurraki (www.hurraki.de/wiki/Hauptseite): Tương tự như trên Wikipedia, bạn cũng có thể đọc và viết bài bằng tiếng Đức cho trangHurraki.

TIẾNG PHÁP

Từ điển:

Vdict (https://vdict.com):

Cồ Việt tra từ tiếng Pháp (www.tratu.coviet.vn/hoc-tieng-phap.html).

Larousse (www.larousse.fr/dictionnaires/francais): Từ điển đơn ngữ và đa ngữ tiếng Pháp.

Tin tức:

TV5Monde (www.tv5monde.com): Kênh truyền hình toàn cầu bằng tiếng Pháp.

RFI (Radio France Internationale, http://savoirs.rfi.fr/en/apprendre-enseigner): Tin tức hằng ngày dành cho người học tiếng Pháp.

Các khóa học tiếng Pháp:

Apprendre le français avec TV5MONDE (www.apprendre.tv5monde.com): Trang tin tức tiếng Pháp cung cấp những bài học dành cho người học tiếng Pháp.

Bonjour de France (http://bit.ly/2wK0ulR): Học ngữ pháp tiếng Pháp cho trình độ sơ cấp.

Học tiếng Pháp (http://bit.ly/2wCeChM): Trang web học tiếng Pháp bằng tiếng Việt.

Podcast français facile (http://bit.ly/1WfB9WP): Trang web hướng dẫn học đầy đủ cho người mới bắt đầu.

L'OBS la conjugaison (http://bit.ly/2wK7XBA): Bài tập ngữ pháp và chia động từ cho trình độ cơ bản.

Français facile (www.francaisfacile.com): Kiểm tra trình độ tiếng Pháp, bài học lý thuyết và bài tập áp dụng ngay.

Gallika (www.gallika.net/methodo/didactique/competence-orale): Trang web dành cho những ai có khả năng đọc tiếng Pháp, bao gồm các bài viết về kỹ năng nghe và nói.

Đọc:

Gợi ý các cuốn sách dành cho những người học tiếng Pháp:

- 1. Le Petit Prince của Antoine de Saint-Exupéry.
- 2. Le Petit Nicolas của René Goscinny.
- Bộ truyện tranh về những chuyến phiêu lưu của Tintin của Hergé.
- 4. Bộ truyện tranh Asterix của René Goscinny.
- 5. Les Trois Mousquetaires của Alexandre Dumas.
- 6. L'Étranger của Albert Camus.
- 7. Le Tour du monde en quatre-vingts jours của Jules Verne.
- 8. Voyage au Pays des Arbres của J.M.G Le Clézio.
- 9. Père Goriot và các tiểu thuyết ngắn khác của Honoré de Balzac.
- 10. Contes du jour et de la nuit của Guy de Maupassant.

Nghe:

PodClub (www.podclub.ch/fr/emissions/balades-f): Các đoạn podcast có phụ đề dành cho người học tiếng Pháp.

Facebook:

Nước Pháp – Tình yêu của tôi (www.facebook.com/nuocphaptinhyeucuatoi).

F-Zone Thế giới âm nhạc và điện ảnh Pháp (www.facebook.com/FZoneKitesvn).

YouTube:

Français avec Pierre (http://bit.ly/2osDWBE): Học tiếng Pháp qua video với Pierre Babon.

Learn French with Vincent (http://bit.ly/2f2rse1): Hoc tiếng Pháp qua video với Vincent Lefrancois.

Compréhension orale (http://bit.ly/2wCexuo): Luyện nghe tiếng Pháp qua các bài hội thoại.

Tự học tiếng Pháp – Mỗi ngày năm từ vựng (www.facebook.com/maianh.fr): Trang dành cho những người thích học tiếng Pháp nhưng vì điều kiện thời gian hạn hẹp không thể đến trường lớp hay đến các trung tâm để học tập.

TIẾNG NGA

Từ điển:

Từ điển song ngữ Nga – Việt (ứng dụng điện thoại): Là bộ từ điển ba trong một bao gồm từ điển Nga – Việt, từ điển Việt – Nga và từ điển Nga – Nga. Bộ từ điển này sẽ giúp bạn dễ dàng tra cứu song song nhiều ngôn ngữ trong một ứng dụng mọi lúc, mọi nơi.

Các khóa học tiếng Nga:

Дорога в Россию (Nhà xuất bản Златоуст, ЦМО МГУ): Giáo trình học tiếng Nga có nội dung đơn giản dành cho người mới bắt đầu tiếp cận với tiếng Nga. Cuốn sách này sẽ là nền tảng vững chắc giúp bạn cảm thấy yên tâm hơn khi học tiếng Nga ở cấp độ cao hơn.

Russian Fast Courses (http://bit.ly/2wCiUWH): Tài liệu học tiếng Anh bao gồm sách giáo trình và mp3.

Learn Russian (www.learnrussian.rt.com/lessons): Khóa học miễn phí của RT.com bao gồm nhiều khía cạnh của tiếng Nga như bảng chữ cái, ngữ âm, từ vựng và ngữ pháp. Trang web cũng có nhiều bảng ngữ pháp và bài kiểm tra.

Diễn dàn:

Diễn đàn tiếng Nga (https://diendan.tiengnga.net): Diễn dàn tiếng Nga dành cho các bạn Việt Nam có thể học hỏi, trao đổi kinh nghiệm với nhau. Ngoài ra, diễn đàn còn bao gồm các thông tin về văn hóa, phim ảnh, sự kiện, du lịch... về nước Nga cho bạn tham khảo.

Xem:

Masha Medved TV (<u>www.youtube.com/user/MashaMedvedTV</u>): Đây là kênh phim hoạt hình trẻ em nổi tiếng về cô bé Masha nhỏ nhắn và chú gấu nâu tốt bụng. Với ngôn từ đơn giản, dí dỏm, hẳn các bạn có niềm đam mê với tiếng Nga sẽ không thể nào bỏ qua được.

Russian Grammar (www.youtube.com/russiangrammar/videos): 50 đoạn video ngắn và miễn phí về các chủ đề ngữ pháp cơ bản của tiếng Nga. Được tài trợ bởi Đại học South Carolina, chuỗi video này được tạo ra bởi Curtis Ford, giảng viên cao cấp của trường.

Weekly Russian (https://www.youtube.com/user/weeklyrussian): Kênh YouTube day học tiếng Nga của Natalia.

Nghe:

Learn Russian Fluently, Easily and Effectively (www.spoti.fi/2g8rh5e): Một loạt bài học kéo dài bốn tiếng được cung cấp miễn phí trên Spotify.

Podcast tiếng Nga

(www.international.ucla.edu/cwl/news/russianliterature): Do UCLA thực hiện, các bài học trên podcast này giúp người sử dụng nâng cao kỹ năng nghe hiểu và học thêm từ vựng bằng cách nghe những trích đoạn của Tolstoy, Gogol, Chekhov và các nhà văn vĩ đại khác của Nga.

Speak Fluent Russian (www.speakfluentrussian.com): Trang web cung cấp các bài nghe miễn phí nhằm phát triển kỹ năng nói và nghe hiểu, giúp sinh viên sử dụng tiếng Nga lưu loát hơn. Trang web bao gồm cả phiên bản viết, dịch sang tiếng Anh và ghi chú.

TIẾNG NHẬT

Từ điển:

Từ điển Nhật Việt Mazii (ứng dụng điện thoại Android/iOS): Từ điển Việt – Nhật và Nhật – Việt, với chữ kanji và các cấu trúc ngữ pháp được giải thích rõ ràng, có ví dụ cụ thể.

Từ điển Anh Nhật Việt ABC (www.tudienabc.com).

Tangorin (www.tangorin.com): Từ điển Anh – Nhật, Nhật – Anh.

Các khóa học tiếng Nhật:

Cùng nhau học tiếng Nhật (www.nhk.or.jp/lesson/vietnamese): Khóa học tiếng Nhật cơ bản bằng tiếng Việt.

Dekiru (www.dekiru.vn): Website học tiếng Nhật trực tuyến của Dekiru được tích hợp đầy đủ mọi thông tin, kiến thức và những kỹ năng mà bất cứ người học tiếng Nhật nào cũng quan tâm.

Japanese, my love (www.studyjapanese.net): Website tổng hợp tất cả những gì liên quan đến Tiếng Nhật, ngoài sách và audio, ở đây còn có ứng dụng dành cho máy tính để hỗ trợ học tiếng Nhật.

Đọc:

NHK Web Easy (www3.nhk.or.jp/news/easy): Các bài báo dễ hiểu về thời sự, công nghệ thông tin...

Hiragana Times (www.hiraganatimes.com): Xuất bản tạp chí bằng tiếng Nhật và tiếng Anh mỗi tháng một lần, những số báo cũ sẽ được đăng trên trang web.

Japanese Graded Readers (www.japanesegradedreaders.com): Gồm các cuốn sách với năm cấp độ khác nhau dành cho những người đang học tiếng Nhật Bản.

Gợi ý các cuốn sách cho những người học tiếng Nhật:

- 1. 10分で読めるお話: Bộ sách có thể đọng xong trong vòng 10 phút với các chủ đề liên quan tới cuộc sống hằng ngày, dành cho học sinh tiểu học Nhật Bản.
- 2. イッキによめる! của Yoshiyuki Momose: Bộ sách với những câu chuyện ngắn dành cho thiếu nhi, có thể đọc trong vòng 15 phút.
- 3. ぐりとぐら (Guri và Gura) bởi Rieko Nakagawa.
- 4. Những bộ manga nổi tiếng như ドラえもん (Doraemon), 名探偵コナン (Thám tử Conan), ドラゴンボール (7 viên ngọc rồng).
- 5. 魔女の宅急便 của Kadono Eiko.
- 6. 君が見つける物語 bởi nhiều tác giả, Nhà xuất bản Kadokawa Publishing.
- 7. キッチン của Yoshimoto Banana.
- 8. テレパシー少女蘭 của Atsuko Asano.
- 9. 三毛猫ホームズ của Akagawa Jirou.
- 10. Các truyện ngắn của tác giả Haruki Murakami, ví dụ: ふわふわ (Bông).

Nghe:

News In Slow Japanese (www.newsinslowjapanese.com): Các bản tin tiếng Nhật được viết lại cho những người mới học, bao gồm

những audio phát âm chậm và nhanh.

Learn Japanese Pod (www.learnjapanesepod.com): Các bài audio bằng tiếng Nhật dành cho người mới học.

Japanese LingQ (www.japaneselingq.com): Podcast bao gồm các chủ đề đời sống hằng ngày như giáo dục, thực phẩm và đồ uống, tin tức...

Facebook:

Dekiru Nihongo (www.facebook.com/dekiru.vn): Là một bộ sách phổ biến khi học tiếng Nhật mà ai cũng biết; fanpage này cung cấp thông tin dưới dạng ảnh, kiến thức được tổng hợp khá đầy đủ và lượng tương tác rất cao.

Tự Học Tiếng Nhật Online (www.facebook.com/groups/TuHocTiengNhatOnline): Nhóm tự học tiếng Nhật của Dekiru.

Học tiếng Nhật (www.facebook.com/hoctiengnhatonline): Trang Facebook cho những người tự học tiếng Nhật.

YouTube:

Learn Japanese From Zero! (www.youtube.com/user/yesjapan): Học tiếng Nhật từ khi bắt đầu qua tất cả các kỹ năng nghe – nói – đọc – viết tiếng Nhật.

Wordpie (http://bit.ly/2w8f0kW): Học từ vựng tiếng Nhật qua các bài hát.

Hello Japanese (http://bit.ly/2naSZxo): Học từ vựng và mẫu câu tiếng Nhật qua video.

Học tiếng Nhật Cosmos (http://bit.ly/2w286PZ): Kênh của một giáo viên đang dạy tiếng Nhật tại Hà Nội. Kênh cung cấp các bài học chuẩn, bám sát giáo trình Minna no Nihongo, thích hợp cho các bạn tự học tại nhà.

That Japanese Man Yuta (http://bit.ly/2xg7jcB): Kênh vlog học tiếng Nhật và văn hóa Nhật Bản qua các cuộc khảo sát trực tiếp người Nhật bằng các câu hỏi và chủ đề thông minh, gần gũi.

Dung Mori (http://bit.ly/2iujkb5): Kênh YouTube dạy tiếng Nhật của một cựu du học sinh Nhật Bản và hiện đang mở các lớp dạy tiếng Nhật tại Hà Nội.

Whisky Gin (http://bit.ly/2gafN0P): Kênh YouTube cung cấp nhiều giáo trình hay, gồm file audio và PDF theo từng bài học để người xem dễ dàng theo dõi, dành cho trình độ từ sơ cấp đến trung cấp.

TIẾNG TRUNG

Từ điển

Vdict (http://bit.ly/2wr8R6k): Từ điển Trung – Việt, Việt – Trung.

LINE Dict (http://ce.linedict.com/#/cnen/home): Từ điển Anh – Trung, Trung – Anh bao gồm cách phát âm.

Yellowbridge (www.yellowbridge.com/chinese/dictionary.php): Từ điển Trung – Anh, Anh – Trung.

Ứng dụng điện thoại:

Pleco Chinese Dictionary: Từ điển trên điện thoại.

Hanping Lite: Từ điến Trung – Anh offline trên điện thoại, khá tiện lợi và đầy đủ các chức năng: tra từ bằng cách nhập phiên âm, nhập nghĩa tiếng Anh và viết từ đó ra bằng tay, phát âm rõ, hướng dẫn cách viết...

Learn Chinese Mandarin Words: Học từ vựng tiếng Trung với flashcard.

Kugou – 酷狗音乐: Ứng dụng cho phép tìm kiếm những bài hát và hát theo lời (hiển thị theo dạng karaoke).

Read Chinese, Learn Chinese!: Ứng dụng này cho bạn nhiều bài đọc ngắn với chủ đề đa dạng đặc biệt bạn vừa tra được nghĩa của từng từ bằng cách bấm vào từ đó vừa được nghe người bản địa đọc từng câu trong đoạn nữa. Các từ vựng được xếp theo thứ tự HSK1 – 6 giúp bạn tiện trong việc học từ.

Các khóa học trực tuyến:

Chineasy (www.chineasy.com): Phương pháp học viết chữ Hán và văn hóa Trung Quốc bằng cách sử dụng những hình minh họa độc đáo, dễ nhớ của người Mỹ gốc Hoa Shaolan Hsueh

Basic Mandarin Chinese – Level 1 bởi edX (http://bit.ly/2vkAiL8): Khóa học tiếng Trung Quốc cơ bản trên edX.

Zhong Wen (<u>www.zhongwen.com</u>): Trang web dạy tập ghép nghĩa và phiên âm chữ Hán phồn thể.

Chinese 101 (http://chin.sdsu.edu/materials/chinese-101): Khóa học tiếng Trung cơ bản miễn phí của trường San Diego State University (Hoa Kỳ).

Foreign Service Institute Basic Cantonese (http://bit.ly/2ivFr19): Khóa học tiếng Trung (Quảng Châu) miễn phí bao gồm sách giáo khoa và audio.

Foreign Service Institute Standard Chinese (http://bit.ly/2wslwWs): Khóa học tiếng Quan Thoại miễn phí bao gồm sách giáo khoa và audio.

Tin tức:

Xinhua (www.xinhuanet.com): Trang web của hãng thông tấn chính thức của Chính phủ Trung Quốc và là trung tâm thu thập thông tin lớn nhất, cơ quan ngôn luận lớn nhất của Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa.

Baidu (http://news.baidu.com): Trang tin tức của Baidu.

The Chairman's Bao (www.thechairmansbao.com): Trang tin tức tiếng Trung dành cho người học tiếng.

News in Special Chinese (http://bit.ly/2fct9Gc): Các bản tin tiếng Trung kèm theo audio cho người học tiếng của CCTV.

Đọc:

Mandarin Companion (www.mandarincompanion.com): Sách dành cho người học tiếng Trung Quốc với hai cấp độ.

Nghe:

Radio Taiwan International (www.rti.org.tw): Kênh radio tin tức của Đài Loan.

Spotify (www.spoti.fi/25baGjp): Học tiếng Trung qua các đoạn audio.

YouTube:

Học tiếng Trung qua clip hài (www.youtube.com/user/hoctiengtrungmienphi): Hơn 1.000 clip hài thú vị giúp bạn học được khẩu ngữ mới nhất trong đời sống của người Trung quốc.

Học tiếng Trung Phạm Dương Châu (http://bit.ly/2varoDS): Kênh YouTube do vua tiếng Trung Phạm Dương Châu lập ra, cung cấp các chủ đề học tiếng Trung giao tiếp.

Yoyo Chinese (www.facebook.com/yoyochinese): Kênh video của giáo viên người Trung Quốc Yangyang Cheng sống ở California.

Fiona Tian (www.youtube.com/user/aCUPofTEAwithFI): Kênh YouTube dạy tiếng Trung của Fiona, cô gái với hai dòng máu Anh – Đài Loan.

TIẾNG HÀN QUỐC

Từ điển:

Từ điển Naver (http://vndic.naver.com): Từ điển Hàn - Việt.

Từ điển Hàn-Việt (https://krdict.korean.go.kr/vie).

Giáo trình:

베트남어 첫 걸음 (Nhà xuất bản Digis, Hàn Quốc): Thực chất đây là quyển sách dành cho người Hàn học tiếng Việt tuy nhiên, sách lại rất bổ ích cho cả người Việt học tiếng Hàn. Sách có chủ đề thông dụng trong cuộc sống hằng ngày với những câu giao tiếp đơn giản nên các bạn sẽ không thấy quá khó khi học.

Sejong Hankuko (세종 한국어, Nhà xuất bản King Sejong Institute, Hàn Quốc): Đây là giáo trình học đạt chuẩn chung của Bộ giáo dục Hàn Quốc dành cho người nước ngoài, từ cấp độ sơ cấp đến trung cấp. Sách bao gồm bốn phần cơ bản nghe – nói – đọc – viết. Bên cạnh đó, Sejong Hankuko còn có trang web chính thức là www.sejonghakdang.org giúp người học dễ dàng hơn trong việc tiếp cận tiếng Hàn Quốc.

Korean Language Adventure (http://bit.ly/2wCetee): Học tiếng Hàn bằng cách đi du lịch "ảo" đến Seoul qua những lớp học nhắc tới 30 danh lam thắng cảnh nổi tiếng của thủ đô.

Tin tức:

동아일보 (http://kids.donga.com): Trang tin tức của trẻ em Hàn Quốc với những từ dễ hiểu cho người học tiếng Hàn.

Naver news (http://news.naver.com): Trang tin tức của công cụ tìm kiếm Naver.

서울신문 (www.seoul.co.kr): Trang tin tức của tờ báo Seoul.

Facebook:

Vui học tiếng Hàn (<u>www.facebook.com/Vuihoctienghan.vn</u>): Đây là một fanpage thú vị dành cho các bạn đam mê tiếng Hàn Quốc.

Ngoài việc học, các bạn còn có thể biết thêm về ẩm thực Hàn Quốc, văn hóa ứng xử của con người nơi đây thông qua các bài báo được chia sẻ.

Giỏi tiếng Hàn (www.facebook.com/GioiTiengHan): Trang Facebook học tiếng Hàn.

YouTube:

Let's speak Korean (http://youtu.be/-5txtCqIHkE): Chương trình học tiếng Hàn được phát triển bởi kênh truyền hình Arirang TV.

tieng han123 (http://bit.ly/2vaHFJe): Kênh YouTube cung cấp những bài học từ vựng chủ yếu cho kỳ thi TOPIK mà bạn cần phải chuẩn bị. Mỗi bài học đều có hình ảnh minh họa và lồng tiếng nên rất phù hợp cho các bạn mới bắt đầu học.

안녕자두야 (www.youtube.com/user/hellojadooya): Kênh phim hoạt hình tiếng Hàn xoay quanh cuộc sống của cô bé Jadoo tinh nghịch nhưng không kém phần đáng yêu. Ngoài xem phim để giải trí, bạn còn được học hỏi những cách giao tiếp thông thường và cách giải quyết các vấn đề cuộc sống thông qua mỗi câu chuyện.

너랑나랑 (http://bit.ly/2bDjuES): Kênh YouTube luyện đọc tiếng Hàn qua các video có chữ viết bằng hangul.